יום ב', 20.6.1994, י"א בתמוז תשנ"ד ■ שנה 51, גליון 15504 ■ 2.90 ש"ח

לינה ביתית בירושלים
צימרים
חוויה בפני עצמה
לפרטים והזמנות פנה בהקדם לטל'
02-511270

טבריה מארח את איטה לארי שירי ארץ ישראל
להזמנות טלפון 06-722308, 723921

רבין תקף בחריפות את חברי המרכז של מפלגתו

בישיבה סוערת של מפלגת העבודה שהתקיימה בבית ברל, והופסקה פעמים רבות בשל קריאות ביניים, האשים ראש הממשלה את חברי ההסתדרות מהעבודה בתבוסה בבחירות □ טען כנגד חברי המרכז כי אין לו ספק שהם לא היו מצביעים עבורו

□ יהודה צור

ראש הממשלה יצחק רבין, אמר אתמול במרכז מפלגת העבודה שהתכנס בבית ברל, שחברי ההסתדרות הם אלה שגרמו לתבוסת מפלגת העבודה. בישיבה סוערת של המרכז, שלא זכורה כמותה מזה זמן, התעמת ראש הממשלה עם חברי המרכז, שהפסיקו בקריאות את נאומו פעמים. רבין אמר, שחברי מפלגת העבודה הם אלה אשר ורבים לא הצביעו בעד המפלגה בבחירות להסתדרות. הוא ציין כי גימלאים רבים הצביעו לרשימת "רם", ולמעלה מ־50 מחברי העבודה בהסתדרות לא הצביעו למפלגה בתל־אביב, וכך גם במקומות רבים אחרים.

"למי אתם רוצים לבוא בטענות? תבואו בטענות אליכם, תכירו בכך שאלה העובדות, כי מי שלא מכיר בכך, לא מתקן את שגיאותיו", אמר רבין. הוא שאל, מדוע הצביעו רוב חברי ההסתדרות בתל אביב נגד העבודה. "תשאלו את עצמכם, וכך אולי תכירו בעובדה. חבל שאתם לא מכירים בה".

רבין ציין, כי הליכוד ירד בבחירות הללו, וכי זה העיקר. "מי שלא מבין זאת, לא מבין אלף בית של פוליטיקה". עוד אמר, כי מוסדות מפלגת העבודה החליטו על משא ומתן עם "רם" מייד לאחר הבחירות, אולם יש כאלה שלא מוכנים לקבל זאת. בינתיים, הוסיף, יש משבר נוראי בבריאות, וקופת חולים על הקרשים. הוא הטיח בפני חברי המרכז, שאם ועידת ההסתדרות לא תתכנס ב־28 ביוני, "אלה שיגרמו לכך יחרצו גזר דין מוות לקופת־חולים". איש לא רוצה לפגוע בבעלות ההסתדרות על קופת חולים ובכלליותה של ההסתדרות, אולם על־פי החוקים הקיימים, ללא תוכנית הבראה המדינה לא תוכל להמשיך לסייע.

הוא ציין שכל מי שדוחה את הוועידה לאוגוסט, גורם לפגיעה חמורה בקופת חולים. "לליכוד לא איכפת שהוועידה תידחה, כי הוא רוצה רק במהומות, לפגוע בממשלה, ושלא יימצא פתרון הולם". רבין תקף בחריפות את גרשון גלמן מתל־אביב ואת יעקב דן מעפולה, שנבחרו כמזכירי מועצות פועלים בזכות הסכם עם הליכוד, ובניגוד להחלטות מוסדות המפלגה. "בשבילי, לחברים האלה אין מקום במפלגת העבודה", אמר.

המשך בעמוד 8

פרס אישר כי שלח מכתב אישי לנשיא סוריה

□ עתי"ם

בראיון ל"נכון לקיץ" בגלי צה"ל עם קובי מידן, אישר אתמול שר החוץ שמעון פרס, כי שלח מכתב אישי לנשיא סוריה, חאפז אסד. הידיעה על כך התפרסמה בעיתון "שישי". "הייתי באירופה ושמעתי שבנו נרצח. אז לקחתי עט, ושלחתי לו מכתב השתתפות בצער", אמר פרס. עם זאת, הוסיף פרס כי לא קיבל כל תשובה בתגובה למכתבו.

בתשובה לשאלה אם פרסום הביקור של אחי מלך מלזיה בארץ פגע במערכת היחסים המתרקמת בינינו לבין מדינות במזרח אסיה, ענה פרס כי היה מאושר יותר אם הידיעה לא היתה מתפרסמת, שכן לדבריו, מלזיה ביקשו לשמור על פרופיל נמוך, "וצריך היה לכבד בקשה כזאת".

הד"ר נביל שעת' בהגיעו אתמול למחסום ארז, ענה לשאלות העיתונאים בטרם ייצא לביקור ברצועה (צילום: איי.פי)

המו"מ בהמשך העברת הסמכויות לפלסטינים יידון בשבוע הבא

מעריך ד"ר נביל שעת' שבא לביקור בעזה וויריחו ופגש בסגן הרמטכ"ל אלוף אמנון שחק □ עד כה לא הגיש בקשה רשמית לבקר במזרח ירושלים

□ אהרן קליין

המשא ומתן על המשך העברת הסמכויות לידי הרשות הפלסטינית, יתחילו ככל הנראה, כבר בשבוע הבא. כך טוען הד"ר נביל שעת', שהגיע אתמול לביקור בעזה ויריחו. הד"ר שעת' נפגש עם סגן הרמטכ"ל האלוף אמנון שחק, ולאחר מכן יצא לביקור ביריחו. לדברי שעת' הוא יגיע היום למזרח ירושלים לביקור פרטי, ויבקר במסגד אל אקצא ובאוריינט האוס, אם ימצא לכך זמן. גורמים בכירים במערכת הביטחון העריכו אמש, כי הד"ר שעת' לא יגיע לירושלים וכי הובהר לו שביקורו אינו רצוי בשלב זה. הגורמים הוסיפו, כי שעת' לא הגיש כל בקשה לבקר במזרח ירושלים, כמתחייב.

אתמול בצהריים נפגשו הד"ר נביל שעת' והאלוף אמנון שחק לשיחה במתקן התיאום והקישור במחסום ארז. בשיחה עלו מספר נושאים לדיון, ובראשם הצורך בתחילת הדיונים על העברת חמש הסמכויות האזרחיות שניתנו לרשות הפלסטינית במסגרת הסכם אוסלו, לשליטה בכל שטחי יהודה, שומרון ועזה. חמש הסמכויות האמורות להיות מועברות לידי הפלסטינים במקביל להעברת שטחי עזה ויריחו, אך מועד מסירתן נדחה כבר בראשית המו"מ בין הצדדים על הסכם עזה ויריחו. הסמכויות הן מיסים, חינוך, בריאות, רווחה ותיירות.

שני האישים סיכמו בתום שעתיים של שיחות כי המו"מ על הסמכויות יחל בקרוב ולאחר הפגישה אמר הד"ר שעת' לעיתונאים שהמתינו, כי השיחות יחלו כבר בשבוע הבא. "אנו רוצים להמשיך את תהליך השלום", אמר שעת'. עדיין לא ברור באיזה מקום ובאיזו מסגרת יתנהלו השיחות.

כמו כן, דנו השניים בנושא עתיד משתפי הפעולה היושבים בשטחי הרצועה וביהודה ושומרון, והאלוף שחק העביר את מחאתו של ראש הממשלה ושר הביטחון על ירידתם בשטחי האוטונומיה ברצועה. בהמשך דנו השניים בעניין שחרור העצירים והאסירים הפלסטינים אשר טרם שוחררו על פי הסכם עזה ויריחו. השניים סיכמו על פגישה שבועית לליבון הנושאים הללו.

מהפגישה עם האלוף שחק יצא הד"ר שעת' לביקור בשטח יריחו. הוא נסע באחד מצירי המעבר הבטוח שטרם נפתחו לפלסטינים. ג'יפ של משמר הגבול וג'יפ פלסטיני עם שוטרים חמושים ליוו אותו במהלך נסיעתו בישראל.

במהלך פגישת שעת' עם שחק הבהיר שחק כי ישראל מתנגדת לביקורו במזרח ירושלים והד"ר שעת' קיבל את העניין, אולם בהגיעו ליריחו הצהיר כי ברצונו לבקר במזרח ירושלים ביקור פרטי. גורמים בכירים במערכת הביטחון העריכו, כי הביקור הפרטי לא ייצא אל הפועל, מאחר והוא לא הגיש בקשה רשמית לביקור בעיר, ולכן לא יינתן לו להיכנס. הגורמים העריכו כי שעת לא ינסה להיכנס לירושלים, על מנת שלא להביא למתיחות בין הצדדים שלא בזמנה.

נדחתה ההחלטה על מועד כינוס ועידת ההסתדרות

מערכת השיפוט שהיתה אמורה להחליט אתמול דחתה החלטתה להיום □ הוועד הפועל יכונס ביום ה' □ הליכוד החרים ישיבה ראשונה של הוועדה המכינה

□ שלום קווה

מערכת השיפוט בהסתדרות אמורה היתה להכריע אתמול בעתירה שהגיש הליכוד נגד כינוס ועידת ההסתדרות ב־28 בחודש זה. עתירת הליכוד מתבססת על תקנון ההסתדרות, הקובע כי הוועידה תכונס שישה שבועות לאחר כינוס הוועד הפועל. ישיבה זו תכונס ביום חמישי. הוועדה המרכזת החליטה בישיבתה השבועית, לכנס את הוועד הפועל ביום חמישי.

הוועד הפועל שתי... לאשר לסיעת הליכוד ולסיעות אחרות להציג של הסתייגויות בעניין סדר היום של הוועידה, וכיוצא בזה. המטרה השנייה נשענת על האפשרות לפיה אכן, רשות השיפוט תקבל את עתירת הליכוד, ולפיכך יהיה צורך בקביעת מועד חדש לכינוס הוועידה ה־17, אשר בה יועבר למעשה השלטון בהסתדרות לידי סיעת "חיים חדשים בהסתדרות". לפיכך, מועד כינוס הוועידה יהיה בין ה־25 ביולי ל־10 באוגוסט. והיה ורשות השיפוט תקבל את תביעת הליכוד ותורה על דחיית הוועידה, יפנו, ככל הנראה, נציגי "חיים חדשים בהסתדרות" לבית המשפט המחוזי, בתביעה לקיים את הוועידה במועדה. אם תדחה הרשות את העתירה, תעתור סיעת הליכוד לבית המשפט המחוזי בעניין זה.

סיעת הליכוד החרימה את הישיבה הראשונה של הוועדה המכינה, בראשות רן כהן. לעומת זאת, היתה נוכחות מלאה של נציגי "העבודה". הוועדה המכינה דנה בראשי הפרקים של סדר יום הוועידה, אשר תתקיים בבנייני האומה בירושלים. אנשי סיעת "רם" הציגו את הצעתם לשינוי מרכזי בתקנון ההסתדרותי, לפיה תבוטל מועצת ההסתדרות. בהמשך לביטול, מציעה "רם" כי הוועד הפועל יירש את סמכויות מועצת ההסתדרות.

הוועדה תשוב ותתכנס ב־23 בחודש זה. נציג חברת העובדים עו"ד אבי כליף, אמר בישיבה כי מבחינת חברת העובדים כאגודה שיתופית, יש לעמוד בצו התקנון ולקיים את הוועידה בתום שש שבועות מאז קיום ישיבת הוועד הפועל.

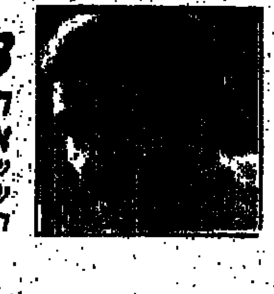

18 חאג'י ניצח את קולומביה
שער ו־2 בישולים שלו הוליכו את רומניה לניצחון 1:3

13 איזה עיצומים!
העיצומים הכלכליים התמוהים של האו"ם אינם מורגשים ביוגוסלביה

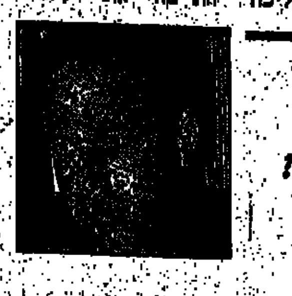

11 שובה של הוועדה המסדרת
אברום בורג מציע: ביטול חוק בחירה ישירה של רה"מ

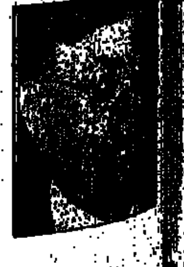

5 מדוע לא יועמד ח"כ שאקי לדין?
בג"ץ הורה ליועץ המשפטי בן יאיר לנמק את החלטתו

שפירא הורה מניגריה לרכוש את ראובן עטר ופליקס חלפון

סיקור המשחק והתגובות – עמ' 18

קלינסמאן הציל את אלופת העולם

שער של החלוץ הבלונדיני לרשת בוליביה (0:1) מנע מבוכה מנבחרת גרמניה וניפץ מסורת של 20 שנה

שער של החלוץ, יורגן קלינסמאן, מקבוצת מונאקו, היקנה שלשום ניצחון דחוק 0:1 לאלופת העולם, גרמניה, על בוליביה, במשחק שהזניק את מונדיאל 94, באיצטדיון סולג'ר פילד בשיקאגו. המשחק היה במסגרת בית ג', שבו נכללות גם ספרד ודרום קוריאה, שסיימו בתיקו 2:2 כמה שעות לאחר מכן.

כל הכרטיסים נמכרו למשחק הפתיחה, שנערך בשעת צהריים, ויותר מ־63 אלף צופים באו לחזות במשחק, למרות החום הכבד והלחות הגבוהה ששררו בשיקאגו.

הבוליביאנים, בהופעה ראשונה במונדיאל לאחר 44 שנים, מאז ספגו שמיניה מאורוגוואי, הפתיעו את הגרמנים במשחק נמרץ והפגינו שליטה מעולה בכדור. כמה ממבצעיהם זכו לתשואות רמות מן הצופים, שרובם רצו לחזות בהצלחת ה"אנדרדוג".

אבל גרמניה, שזכתה שלוש פעמים בגביע העולמי (54, 74, 90), בהרכב מנוסה, שכלל שמונה שחקנים שנטלו חלק באליפות האחרונה באיטליה, הצליחו בהדרגה להשתלט על המשחק, וקלינסמאן וקרל־היינץ רידלה החטיאו פעמיים ממצבים נוחים.

השער הובקע במחצית השנייה, ממסירה ארוכה וגבוהה ששיגר הקפטן הגרמני, לותאר מתיאוס. הכדור עבר את כל ההגנה הבוליביאנית, שציפתה לשריקת נבדל, אך האסלר הורייו לא השתהה, השתלט על הכדור והניח לקלינסמאן להתקדם עמו מעט, ולבעוט לשער החשוף כדי להקנות לגרמנים את הניצחון המיוחל.

בדקות הסיום שולב בהרכב הבוליביאני הכוכב הפצוע, מרקו אצ'ברי, שכמעט לא הספיק לשחק, לפני שפגע בקפטן הגרמני, מתיאוס, והיה למורחק הראשון במונדיאל 94.

אגב הניצחון של גרמניה ניפץ מסורת ארוכה, מ־1974, כשאלופות העולם לא הצליחו לנצח במשחקי הפתיחה.

מונדיאליטו

★ נבחרת מכסיקו שתפתח הערב את משחקיה במונדיאל, תחסר 12 מאוהדיה שניספו אתמול בצהריים בתאונת מטוס. המטוס שהיה בדרכו לשדה התעופה בוירג'יניה, התרסק באזור יערי המצוי בק"מ משדה התעופה, ודוברי המשטרה מסרו כי כל יושבי המטוס ניספו.

★ שוער מכסיקו, יורג קמפוס, ומאמנו בנבחרת, מיגל באריו, גורמים לראשי פיפ"א כאב ראש לא קטן. הקוריוז הוא שהשוער קמפוס הוא בעצם גם חלוץ.

המורחק הראשון: זהו כוכב נבחרת בוליביה, מרקו אצ'ברי, שבגלל פציעתו שותף רק בדקות הסיום עד גרסיה, וזכה לכבוד מפוקפק, כשספג את הכרטיס האדום הראשון במונדיאל 94, לאחר שפגע בלותאר מתיאוס (צילום: איי.פי.)

מעופף אמריקני: אריק מאולה, שוער וקפטן נבחרת ארה"ב, מעופף גבוה וקוטף את הכדור מעל לראשיהם של השווייצי, וסמור סובייט, וחברו לנבחרת, אלכסי לאלאס. מאולה היה מהבולטים בנבחרת ארה"ב שסיימה אתמול בתיקו 1:1, עם שווייץ במסגרת בית א' (צילום: איי.פי.)

רצינית, ארצות הברית

האמריקנים סתמו הרבה פיות בתיקו עם שווייץ 1:1

מי שהטיל ספק בכוונותיה של ארה"ב קיבל אתמול תשובה מוחצת: האמריקנים הולכים בגדול, אינם חוששים משום יריב ומאמינים ביכולתם להגיע רחוק באליפות הזו. הם הצליחו לסיים בתיקו 1:1 עם שוייץ, כשלראשונה בתולדות המונדיאל נערך משחק כדורגל באולם סגור, בסילברדום שבדטרויט, שהתמלא ב־90,000 אוהדים נלהבים.

שני השערים הובקעו תוך 6 דקות. ג'ורג' ברגי היקנה יתרון לשוייץ בדקה 39, אולם אריק וינאלדה השווה בדקה 45 מ־20 מטר, כשבעט כדור עוצמתי אדיר מעל החומה.

מאמן נבחרת ארה"ב, הסרבי בורה מילוטינוביץ', שהשיג תוצאות נפלאות עם הנבחרות הקודמות שלו, מקסיקו וקוסטה ריקה, שעלו לשלבי רבע הגמר ושמינית הגמר ב־1986 ו־1990, אמר לאחר המשחק כי הוא מאמין שארה"ב תעפיל לשלבים הנוספים.

★ נשיא ארה"ב ביל קלינטון פתח רשמית את המשחקים, לפני המשחק בין גרמניה לבוליביה. לפניו הודה נשיא פיפ"א, ז'ואאו האוולאנג', לארה"ב ולוועדה המארגנת. נשיא בוליביה, קנצלר גרמניה ועוד שורה ארוכה של אח"מים, חזו בטקס ססגוני, ששולבו בו קטעי מוסיקה ונבע, דיאנה רוס שרה, אופרה וינפרי הנחתה.

סוכני ההימורים: ברזיל מועדפת לזכייה בגביע

ברזיל היא המועמדת המועדפת לזכות בגביע העולם בכדורגל 1994, לפני גרמניה – מסרו שני סוכני ההימורים החשובים באנגליה.

בסוכנות "ויליאם היל" ברזיל היא המועדפת, כשסיכוייה הם 11 ל־4, לפני גרמניה (4־1), איטליה (6־1), הולנד (13־2), ארגנטינה (9־1) וקולומביה (9־1).

בהמשך מופיעה בלגיה, עם סיכוי של 20 ל־1, כמו ספרד, ושתיהן מקדימות את אירלנד (25־1), ואת ניגריה, נורבגיה ורוסיה. סעודיה סוגרת את הרשימה, עם סיכוי של 500 ל־1.

בסוכנות "לאדברוקס" ברזיל מופיעה בראש עם סיכוי של 3 ל־1, לפני גרמניה (7־2), הולנד (6־1) ואיטליה (6־1). בהמשך הרשימה מופיעות קולומביה (8־1), ארגנטינה (10־1), ספרד (22־1), אירלנד (25־1), בלגיה (28־1) וניגריה (33־1). גם כאן מופיעה סעודיה בסוף הרשימה, עם סיכוי של 500 ל־1.

ההפתעה הראשונה באה מדרום (קוריאה)

הנבחרת האלמונית כבר פיגרה 2:0 אבל ניצלה הרכב חסר ומצוא של ספרד כדי להשוות בדקה ה־90 ל־2:2

בית ג'

1. גרמניה	1	0-1	3
2. ספרד	1	2-2	1
3. ד. קוריאה	1	2-2	1
4. בוליביה	1	1-0	0

נבחרתה האלמונית של דרום קוריאה הצליחה אור לאתמול לחולל את ההפתעה הראשונה במונדיאל 94, כשכפתה תיקו 2:2 על נבחרת ספרד.

הקוריאנים, עם רקורד של שמונה משחקים במונדיאל, ללא אף ניצחון, כבר פיגרו 2:0, והבקיעו את שער השיוויון בדקה ה־90, כדי לפתוח בחגיגה סוערת, במגרש וביציעים.

ספרד סבלה מחסרונו של שוערה הקבוע, זוביזארטה מברצלונה, שהושעה למשחק אחד בעקבות הרחקתו במשחק האחרון במוקדמות גביע העולם נגד דנמרק. אחר כך ספגה ספרד מהלומה נוספת, כשבדקה ה־27 הורחק הקשר נדאל, ונבחרתו שיחקה עד לסיום ב־10 שחקנים.

זה לא הפריע לספרדים להתארגן ולעלות ליתרון כפול לאחר ההפסקה. בדקה ה־51 סיים חוליו סאלינס עבודת הכנה של גויקוצ'אה בבעיטה מ־3 מטרים לרשת. 5 דקות לאחר מכן נגח גויקוצ'אה כדור שהוגבה מימין והכניע בשנית את השוער הקוריאני – 0:2.

כשנראה היה כי המשחק הוכרע, בעט הקוריאני האנג־יונג בו כדור עוצמתי (דקה 84) שהוסט מרגלו של המגן, רפאל אלקורטה, הטעה את השוער, סאנטיאגו קאניזרס מקבוצת סלטה, שבעונה הקרובה ישחק בריאל מדריד, והדרך לפינה הימנית המגובה – 1:2.

בדקה ה־90 ביצעו הקוריאנים התקפה מתוכננת על שער ספרד, ובסיומה בעט החלוץ סיו־ג'אנג וונג, פגז לפינה הימנית – 2:2 שהיכה בהלם את הספרדים.

המאמן הספרדי, חוויאר קלמנטה, אמר בתום המשחק כי קבוצתו סבלה בעיקר ברבע השעה האחרונה, כשעשרות השחקנים שנותרו במגרש נפגעו גם מפציעתו של פרננדו הירו, שנפצע ובקושי עמד על הרגליים. אגב, שיתופו של הירו בהמשך המשחקים מוטל בספק.

נשיא דרום־קוריאה, קים יאנג־סאם, התפנה לשעה קלה מהבעיות המטרידות את ארצו, והיה הראשון לברך את בני ארצו על הישגם המצויין. המשחק נערך בחום כבד (35 מעלות) בדאלאס. שפט במשחק הדני פטר מיקלסן וקוונים היו מדנמרק ואנגליה.

★ מצופי משחק הפתיחה בין גרמניה לבוליביה (0:1), שהוציא את מונדיאל 1994 לדרכו, 14 אוהדים נעצרו על ידי משטרת שיקאגו, בשל התפרעות במהלך המשחק. מהמשטרה נמסר כי זהו ממוצע העצירות וההתנצחויות גם במשחקיה הביתיים של קבוצת הבית של שיקאגו באיצטדיון סולג'ר פילד. עוד נמסר כי 45 אוהדים נזקקו לטיפול רפואי בעקבות החום הכבד ששרר באיצטדיון.

★ המשחק בין רומניה לקולומביה חל לאחר סגירת הגליון.

כינוס מרכז מפ"ם
המרכז יתכנס ביום ה' 23.6.94 בשעה 16.00 בבית התארחות בקיבוץ שפיים.
על סדר היום:
1. דיון על המו"מ הקואליציוני בהסתדרות.
2. בחירת נציגנו לוועד הפועל של ההסתדרות.
3. אישור לכינוס הועידה.
4. שונות.
שימו לב: לרגל הקשיים במו"מ הקואליציוני – נדחתה הישיבה מיום א' – 19.6.94 ליום ה' 23.6.94 כנ"ל.
אנא הבטיחו השתתפותכם והגיעו.
בברכה, נעמי ריפתין, יו"ר המרכז

נשאשיבי דורש שינויים בהסכם הכלכלי בין אש"ף לישראל

טוען כי ההסכם נוטה לטובת ישראל □ לדעתו אין סיבה שהמכסים באוטונומיה יהיו זהים למכסים בישראל

יריחו, (ע"צ, ע"ר). הממונה על ענייני האוצר של הרשות הפלסטינית, מוחמד זוהדי אל־נשאשיבי, שהגיע אתמול לאיזור האוטונומיה ביריחו אמר, כי בכוונתו לבחון מחדש את ההסכם הכלכלי עם ישראל.

נשאשיבי, שחי 28 שנים בגלות בירדן, בסוריה ובלבנון, הוא הבכיר הראשון של הרשות הפלסטינית שהגיע ליריחו. הוא הקדים בשעות אחדות את ראש צוות המו"מ הפלסטיני, נאביל שעת', הממונה גם על התכנון והשיתוף הפעולה הבינלאומי.

לדבריו, ההסכם שנחתם באפריל בפריס אינו לוקח בחשבון את האינטרסים של הפלסטינים, ונוטה לטובת ישראל. "ברור שאנו ניישם את ההסכם, משום שנחתם בראשי תיבות, אך אם לא נצליח לבצע בו שינויים, האוכלוסיה הפלסטינית תחוש אכזבה עמוקה," ציין.

נשאשיבי, בן 68, בנקאי לשעבר, מכהן גם כיו"ר המחלקה לענייני כלכלה של אש"ף.

עיקר ביקורתו על ההסכם מתמקד במדיניות המיכוס. "אין שום סיבה שנשלם אותם היטלי מכס שמשלמים הישראלים, כשהמטרה היחידה היא להגן על התעשיה הישראלית," אמר.

הוא זועם בעיקר על שהפלסטינים יוכלו למכור ולקנות רק במחיר נמוך ב־15% מזה שבישראל. "מדוע לקבוע הגבלה זו בשרירותיות, בעוד שאנו נוכל ללא כל בעיה להשיג מוצרי נפט זולים בהרבה, לרווחת התושבים הפלסטינים?", שאל.

באשר לסיוע חירום בסך 42 מיליון דולר שהבטיחה הקהילה הבינלאומית, אמר: "טרם קיבלנו הכל, אך הדבר החשוב ביותר הוא להתחיל בבניית המדינה ולעבוד, והכסף יבוא בהמשך. אנו נלחמים כבר 50 שנה והכסף מעולם לא היה נושא בוער, והוא אינו נושא בוער היום. במוקדם או במאוחר נקבל את הכסף".

לדבריו, בואו של ערפאת ליריחו ולעזה אינו תלוי רק בהעברת הסיוע. "ערפאת אמר כי הוא לא יוכל לבוא במצב של פשיטת רגל, אך יש בעיות נוספות שבגללן טרם הגיע", אמר מבלי לפרט.

"יתר החברים של הרשות הפלסטינית יבואו לעזה וליריחו בשבועיים הקרובים, ואני מקווה שכך גם יהיה עם ערפאת", הוסיף נשאשיבי.

"אנו נוכיח במהרה את יעילותנו במסגרת משרד האוצר, שהוא עמוד השדרה של הממשלה הפלסטינית", ציין. הוא מעריך כי להקמת השירותים הממונים על המיסוי, היטלי המכס והתקציב יידרש כחודש.

"בין היתר נצטרך למלא את מקומם של 350 ישראלים מתוך ה־605 הפקידים שטיפלו בעניינים אלה, ונצטרך לקבל את כל המידע הממוחשב המפוזר במשרדים רבים בישראל", הסביר.

לדבריו, הדואר והבנקים המסחריים יעסקו בגביית המיסים, על פי המלצת קרן המטבע הבינלאומית. הוא צופה כי גרעון התקציב של אוטונומיה יוגבל בעוד שנתיים לשלושה אחוז של התל"ג בגדה המערבית ובעזה.

מפגינים מהימין מחו במזרח ירושלים על בואו של שעת'

קיים באוריינט האוז מפגש ידידים □ הביע את רצונו להתפלל במסגד אל אקצה שעל הר הבית

חידת מג"ב שומרת על הסדר בעת הפגנת תומכי הימין במזרח ירושלים (צילום: איי.פי)

□ בצלאל עמיקם, נחמן גלבוע

כמה עשרות תומכי ימין צעדו אתמול לפנות ערב בירושלים המזרחית לעבר בית אוריינט האוז.

הצועדים יצאו באישור המשטרה מאיזור משרד המשפטים ברחוב סלאח א דין וצעדו מאות מטרים כדי להביע מחאתם על בואו הצפוי של נביל שעת' לבית האוריינט האוז.

יחידה של אנשי משמר־הגבול שמרה על הסדר, אולם נמסר שלא היו התפרעויות או מעשים אחרים שהצריכו את התערבותה.

המפגינים החזיקו בידיהם שלטים באנגלית ובעברית שבהם נאמר: "ערפאת לא יעבור" ו"חוסייני טרוריסט".

המפגינים גם אמרו כי יעשו לסיכולו של כל ביקור אפשרי של יאסר ערפאת בירושלים.

שעת הודיע בתחילה כי יקיים בבית זה ישיבת עבודה, אך לאחר מכן ציין כי יקיים מפגש עם ידידים וכי ברצונו להתפלל גם בהר הבית.

אתמול עשה שעת את דרכו מעזה ליריחו בליווי משטרתי והיום הוא אמור להגיע לירושלים.

מפכ"ל המשטרה רב ניצב אסף חפץ סירב אתמול להתייחס לשאלות בנושא ביקורו של שעת' בירושלים וכן לעמדתו ביחס לאפשרות בואו של ערפאת לעיר.

סיעות שונות בכנסת מוחות על כינוס מועצת האוטונומיה הפלסטינית היום באוריינט האוז במזרח ירושלים.

ח"כ רחבעם זאבי (מולדת) אמר כי נאביל שעת' מתגרה בראש הממשלה כאשר הוא מכנס את תנועתו דווקא בירושלים בניגוד לנאמר ולמוסכם.

סיעות הימין ידרשו להעלות את עניין קיום הוועידה באוריינט האוז בהצעות דחופות לסדר היום של הכנסת.

חשוד בשיתוף פעולה עם ישראל נורה למוות בקלקיליה

הנרצח החזיק בידיו רשיון לנשיאת נשק מטעם שלטונות ישראל

ירושלים, (ע"צ). רעולי פנים רצחו אתמול פלסטיני שנחשד בשיתוף פעולה עם ישראל בעיר קלקיליה, מסר מקור פלסטיני.

ההרוג, מוחמד שואיראקי בן ה־35, מכפר סמוך לקלקיליה, נורה למוות באחד מרחובות העיר, מסר עד ראייה.

לשואיראקי היה אישור לנשיאת נשק שהעניקו לו השלטונות הישראלים.

המשטרה חושדת כי אחד הרוצחים מצא מקלט באיזור האוטונומיה ביריחו, כידיעה שמסר קול ישראל.

פעיל "החזית העממית" נהרג בתאונת דרכים במהלך מירדף אחריו

פעיל החזית העממית, חאלד נאיף נאג'ע, בן 24, תושב איזור טול כרם, נהרג אתמול בבוקר בהתהפך רכבו בעת מירדף של כוחות צה"ל באיזור טול כרם.

הערבי, המוכר לכוחות הביטחון כמעורב בפעילות עוינת נגד ישראל, נסע במכונית גנובה בעלת לוחית זיהוי מזוייפת מקרטון, ולא עצר לאחר שחיילי צה"ל קראו לו לעצור את מכוניתו.

החיילים החלו במירדף אחריו, שבמהלכו התהפך הרכב לאחר שעלה על מידרכה. הצעיר הפלסטיני, שהיה במכונית, נהרג במקום.

עתי"ם

החיזבאללה מכריז על המשך מאבקו בישראל

דובריו בחגיגות העשורא לא איימו בפיגועי התאבדות ברחבי העולם

ביירות, (ע"צ). דוברי חיזבאללה הכריזו אתמול לרגל חג העשורא השיעי, יום הזיכרון לאימאם חוסיין, כי תמשיך במאבק נגד ישראל.

הנואמים הכריזו על החלטתו הנחושה של האירגון להמשיך ולהילחם בכיבוש הישראלי בדרום לבנון. אך הם לא חזרו על האיום לבצע פיגועי־התאבדות נגד ישראל ברחבי העולם, כפי שהודיעו אחרי תקיפת חיל האוויר ב־2 ביוני על בסיס אימונים של חיזבאללה במזרח לבנון. בתקיפה זו נהרגו 32 טירונים של האירגון.

מזכ"ל חיזבאללה, שייח' חסן נאסראללה, דרש בנאומו בבעלבק את גירוש השגריר האמריקני בלבנון, מארק המבליי, שאמר אחרי תקיפת חיל האוויר כי אין טעם להגיש תלונה למועצת הביטחון.

בביירות, בעלבק, משגארה, נאבאטיה ומקומות אחרים צעדו אנשי חיזבאללה שורות־שורות כשהם הולמים באגרופיהם על חזהם תוך השמעת סיסמאות לציון גבורתו של חוסיין, האימאם השיעי השלישי, שנהרג בכרבלא בעירק בקרב נגד בני אומאיה.

בתהלוכות אלה נשאו רבים תמונות של חומייני וקראו "מוות לישראל".

המפגינים נענו לדרישת שלטונות איראן להימנע מהלקאה עצמית אלימה במהלך טקסי העשורא.

אולם, אנשי התנועה השיעית אמל הפרו־סורית לא התחשבו באיסור זה, וכ־2,000 מאנשיה המשולהבים, לבושי תכריכים, היכו את עצמם בחרבות עד זוב דם בנבטיה.

מאלזיה: ביקור אחיו של המלך היה פרטי

מאלזיה איננה מוכנה לכונן קשרים דיפלומטיים עם ישראל, והביקור שערך לא מכבר אחיו של המלך בישראל, היה בעל אופי פרטי.

זאת הכריז ראש ממשלת מאלזיה, מוחמד מאהאתיר, כי הנסיך עבדאללה עבדול רחמאן, לא נשלח לביקור בידי הממשלה, והיה זה ביקור פרטי.

בשבוע שעבר נועד הנסיך עם ראש הממשלה רבין ועם שר החוץ פרס.

לדברי ראש הממשלה מאהאתיר, ישראל חייבת להוכיח את כנות מאמצי השלום שלה.

ע"צ

בוטל האמברגו על דרא"פ

(ע). הממשלה ביטלה אתמול את האיסור על חתימת חוזים עם דרא"פ.

בעקבות ביטול מדיניות האפרטהייד בדרום אפריקה והחליטה מועצת הביטחון במאי לבטל את האמברגו על דרא"פ.

בעקבות זאת החליטה גם הממשלה לבטל אותו.

ביתנו שרוי באבל
חברנו
בנצי משיח
נפטר
ההלוויה תתקיים היום יום שני 20.6.94 בשעה 15.00
המשפחה
וקיבוץ כפר מסריק

למשפחת נוחביץ'
אתכם באבלכם
במות
דוד
מגימלאי העיתון
בית על המשמר

בצער רב אנו מודיעים
על פטירת חברנו היקר
שאול (פלי) ראובני ז"ל
ומשתתפים בצער המשפחה
ההלוויה התקיימה אתמול, יום א' 19/6/94
בבית הקברות בקיבוצנו
קיבוץ שער הגולן

מטוסי חיל האוויר פשטו על מעוז חיזבאללה בדרום לבנון

צידון, (ע"ר, ע"צ). מטוסי חיל האוויר הפציצו ביום ראשון בבוקר את רכס איקלים איתופה, מעוז החיזבאללה בדרום לבנון, מסרו מקורות בטחוניים.

גיחת מטוסי הקרב והמפציצים התחילה בסביבות השעה 11.00 לפי שעון ישראל, בעיקר מעל ג'בל צאפי.

בעת מסירת הידיעה לא דווח אם היו נפגעים.

דובר צה"ל מסר, כי כל מטוסינו שבו בשלום לבסיס. הטייסים דיווחו על פגיעות מדוייקות במטרה.

על המשמר
לציונות לסוציאליזם לאחוות עמים
עורך ראשי: צבי טימור · מנכ"ל: יוסף הולנברג
עורך משנה: ישראל זמיר · מרכזת המערכת: דורית גפן
המו"ל: עיתון ושפר בע"מ
המערכת והמנהלה
תל אביב, 67771 רח' חומה ומגדל 2 טל. 03-6388555 פקס 03-5370037
מח' מודעות: טל' 03-6388508 פקס' 03-372301
מח' המנויים 177-022-0668 שרות שק דואר נעול 61999
סניף ירושלים: רח' בן יהודה 2, חדרים 102, 121, טל' 02-255161 פקס 02-250145 ת"ד 1216 ירושלים 91008
סניף חיפה: רח' פבאר 17 טל' 04-673673, פקס' 04-676057, ת"ד 4007 חיפה 31040
AL HAMISHMAR (THE GUARDIAN) Daily
Tel-Aviv P.O.B. 61999
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי יד.
מודפס ב"הדפוס החדש" בע"מ, טל. 03-6388510
* כל הזכויות שמורות

וכשל נסיונו של זווילי להפגיש בין הברפלד לרבין

ראשי האיגודים המקצועיים מאיימים לפרוש מההסתדרות

עמוה פרידמן הורתה לנציגות העבודה בנעמת לחתום הסכמים עם הליכוד

□ אבשלום קווה

נציגות מטעם האיגודים המקצועיים הודיעה בפגישה שהתקיימה אתמול בבוקר בינם לבין מזכ"ל העבודה, נסים זווילי, כי אם לא יתקבלו דרישותיהם בתחום הארגוני והכלכלי, הם יעזבו את ההסתדרות. האיגודים דורשים להבטיח את בסיסם הכלכלי במסגרת מס הארגון העתידי, וכן מינוי נציג מטעמם לתפקיד יו"ר האגף לאיגוד מקצועי.

זווילי נכשל אתמול בניסיון לקיים פגישה לפני ישיבת המרכז בין יו"ר המפלגה יצחק רבין למזכ"ל ההסתדרות חיים הברפלד. מאז אושפז הברפלד לניתוח בבית־החולים בילינסון, לא התקיים כל מפגש בין השניים.

בפגישה עם זווילי היתנה הברפלד את הפגישה בהודעה ברורה ומפורשת מצד רבין, כי הנהגת המשא־ומתן עם רם נתונה בידי הברפלד, וכי לא הודח מתפקידו זה. אמנם זווילי הודיע לאחר ישיבת הלשכה, שבה מסר רבין כי הוא נוטל לידיו את הנהגת המו"מ, כי לא מדובר כלל בהדחה, אך הודעה זו אינה מספקת את מזכ"ל ההסתדרות.

המיועדת למזכ"לות נעמ"ת מטעם העבודה, עמוה פרידמן, הורתה אתמול לכל מזכירות נעמ"ת ברחבי הארץ לחתום הסכמים עם הליכוד. לדברי פרידמן, אם המו"מ עם רם בכל זאת ייצא מהקיפאון, יהיה ניתן לבטל את ההסכמים במישור המקומי.

קבוצה של פעילי הסתדרות, המזוהים עם מחנה פרס, פנו אליו לפני כמה ימים בדרישה להיכנס לעובי הקורה במשבר שבין ההסתדרות לבין המפלגה. לדברי אחד המשתתפים בפגישה, פרס אמר: "אתם בחרתם את היו"ר, עכשיו תפנו אליו."

ממלא־מקום מזכ"ל ההסתדרות, מאיר גת, דוחה אמש את דבריו של יו"ר סיעת חיים חדשים, חיים רמון, בדבר פסילתו של הברפלד לכל תפקיד בעתיד. לדברי גת, "לא נוכל להשלים עם מצב כזה. אני מציע לרמון לא לפסול איש מאיתנו, ואנחנו לא נפסול איש מקבוצתו."

ספקנות בעבודה ביחס לסיכויים לצרף את ש"ס לקואליציה

הערכה שבקרוב ייחתם הסכם עם יעוד ויתחדשו המגעים עם צומת

□ יהודה צור

יו"ר הקואליציה אלי דיין הציע אתמול לראש הממשלה יצחק רבין, להיפגש מייד עם מנהיג ש"ס הרב עובדיה יוסף, כדי למצוא פתרון שיאפשר צירוף ש"ס לקואליציה. לדברי דיין, יש למצוא נוסחה אחרת של מו"מ, שצריך להתנהל לא בין ש"ס לבין מרצ, אלא בין העבודה לבין ש"ס. לאחר שנכשל המתווך, אורי, מציע דיין שרבין יתחייב בכתב לפני הרב עובדיה יוסף, שכל פגיעה בסטטוס־קוו בענייני דת תתוקן מייד באמצעות חקיקה, כפי שנעשה בחוק המונע יבוא בשר לא־כשר. דיין מציע, כי בהסכם הקואליציוני עם ש"ס תתחייב מפלגת העבודה בחוזה לתמוך בשינוי חקיקה, אם בתי־המשפט יפסלו חוק שיפגע בסטטוס־קוו הדתי.

בינתיים הודיע אתמול ראש הממשלה, כי המשא־ומתן עם ש"ס יחודש. לדבריו, בקרוב הוא יפתח במו"מ לצירוף יעוד וצומת לקואליציה, כפי שמתחייב מהחלטת הלשכה ומרכז מפלגת העבודה.

אתמול העריכו בכירים במפלגת העבודה, כי המשא־ומתן עם ש"ס נקלע למבוי סתום, שקשה מאוד יהיה להיחלץ ממנו. הם העריכו, כי בקרוב ייחתם הסכם עם יעוד ותוך זמן קצר יתחדשו המגעים עם צומת.

אורון: נפעל כדי למזער הנזק של קואליציות עם הליכוד ברמה המקומית

מועצת הקיבוץ הארצי דנה בגבעת־חביבה בתוצאות הבחירות להסתדרות

□ יגאל וילפנד

"נעשה כל מאמץ כדי לקיים קואליציה עם העבודה בהסתדרות ברמה הארצית, ולמזער את הנזק של קואליציות עם הליכוד ברמה המקומית" – אמר אתמול ח"כ חיים אורון בסיכום דיון על תוצאות הבחירות להסתדרות, שנערך במועצת הקיבוץ־הארצי בגבעת־חביבה.

בהשיבו לחברים שדרשו להודיע חד־משמעית שרם לא תקים קואליציה עם הליכוד, אמר אורון שלא ניתן לקבוע כל יום קווים אדומים, ואחר־כך לשנותם. "המגמה שלנו – היא להגיע להסכם עם העבודה, ועד יום שישי האחרון חיים רמון נתן לנו את מלוא החבל כדי לעשות זאת," אמר אורון. "לצערי, ישנם כוחות במפלגת העבודה, וכראשם המזכיר היוצא חיים הברפלד, שעושים הכל כדי לחבל בכל מהלכי המו"מ, ומעדיפים להקים קואליציה עם הליכוד, או שהם יישארו באופוזיציה ואנחנו נלך עם הליכוד ונתפורר בוויכוח פנימי, כך שחלקנו יחזור אל העבודה."

אורון אמר, שצריך להבין כי אם לא תתקיים ועידה ב־28 ביוני, גם רבין ייצא מהעניין וימנה מפרק לקופת־חולים הכללית.

הוא הוסיף, שעד היום אף אחד לא יודע בבירור מהם הנכסים שבידי ההסתדרות. הוא הוסיף, שאנשי רם התחייבו שכל נכסי קופ"ח יעמדו לצורך תשלום חובות הקופה, וכן עוד 400 מיליון שקל מכספי ההסתדרות – חלקה של ההסתדרות בכיסוי מיליארד ו־200 מיליון שקל מגירעון קופת־החולים, ועוד 3.25 מיליארד שקלים חובה של קופת־חולים.

באשר לנושא הממשלה והשלום אמר אורון, כי "הדבר נמצא בראש דאגתנו. נעשה הכל כדי להמשיך בתהליך השלום."

יו"ר מפ"ם חגן ארז, שפתח את הדיון, אמר שתוצאות הבחירות להסתדרות הן בבחינת מציאות חדשה, המטלטלת את כל המערכת הפוליטית בארץ.

ארז ציין את הישגה הגדול של מפ"ם, הן בהגדלת כוחה והן בתפקידה המרכזי ברם. הוא האשים את הברפלד בהתנית ודרור לראשי העבודה במועצות הפועלים, ללכת לקואליציות עם הליכוד. "עכשיו ברור, ששמאי מעדיף את העבודה, והוא והברפלד מתואמים ביניהם," אמר.

ארז דיבר על שני מהלכי זמן לרפורמות בהסתדרות: בראשית רפורמה מבנית, ואחר־כך גם רפורמות ערכיות. "מפ"ם תהיה שותפת לכל המהלכים שינקטו בהסתדרות, הן בתפקידים והן לגבי המדיניות בנושאי חברת־העובדים, בנק הפועלים, עיתון על־המשמר, השומר־הצעיר ועוד."

ארז דיבר גם על הצורך לקדם את מהלכי האיחוד של מרכיבי מרצ, על־פי הצעתו: בחירת הנהלה ומוסדות משותפים עד סתיו 95', ועד סוף 95' בדיקת אפשרות לאיחוד מלא, מפקד חברים ולבחירת נציגים לכנסת ולממשלה.

ח"כ ענת מאור התווכחה עם ארז בנושא המהלכים לאיחוד מרצ, והציעה לו שיניח כרגע לנושא, כי אין זה הזמן המתאים לעסוק בו. עוד אמרה מאור, שלא ניתן לקבוע קטגורית שלא הולכים עם הליכוד, לבטח לא במועצות הפועלים, כיוון שההתנהגות של חלק מאנשי העבודה בהסתדרות היא בלתי נסבלת.

מזכיר הקבה"א גיורא פורמן אמר, שההישג בהסתדרות הגיע הודות לעיתוי נכון, ריכוז המאמץ, היכולת להתחבר לסוג החדש של הפעילות הפוליטית והשימוש בתקשורת.

פורמן קרא לכל החברים להפעיל יצירתיות ומחשבה משוחררת מעכבות עבר, למען שינוי בהסתדרות וכדי להשיג את מירב התוצאות מההישג הפוליטי ומהמהלכים למבנה חדש של מרצ.

נחום שור שיבח את ההובלה של מזכירי הקבה"א והמחלקה הרעיונית, ואת הפעילות של הקבה"א במערכת הבחירות. "לא העלינו על הדעת בחלומות הגרועים ביותר, שהברפלד יתנהג כפי שהוא מתנהג. לבטח גם 4,200 חברי הקבה"א שהצביעו בעדו לא היו עושים זאת, אילו היו יודעים שכך יהיה. שור אמר, כי "אם נצטרך חס וחלילה ללכת עם הליכוד, יחשך עלינו עולמנו. אך מנגד עומד מי שרוצה להחריב את ההסתדרות ואת קופת־חולים."

רכזת המטה הקיבוצי, אסתר מודרון, שיבחה את ההישג הגדול של הבחירות בקבה"א, ואת הלכידות הפוליטית שהושגה בהצבעה המאסיבית למען רם בקבה"א.

אלישע שפירא אמר, שאין לטעות בהצבעה למען רם בקבה"א. "היו שהצביעו בעד רם כדי להחליש את ההסתדרות," אמר.

לדבריו, אין בשום מקרה אופציה לשותפות עם הליכוד, ואם רם תגיע לכך – על מפ"ם יהיה לפרוש מהרשימה.

שפירא תקף בחריפות את הברפלד, ואמר כי בעל הבית השתגע, אך גם רבין השתגע אם אינו תופס שאם לא יעשה מייד סדר בביתו – הימין עלול לנצח בבחירות ב־96'.

שפירא, וכמוהו אמרי רון ורני זמיר, דרשו במפגיע שההנהגה החדשה של ההסתדרות בראשות רם לא תוותר על גרעין השליטה בבנק הפועלים. לדבריהם, לא ניתן לתאר את מימוש הסדר הקיבוצים, כמו שמירה על מדיניות כלכלית ברוח תנועת העבודה, ללא בנק שגרעין השליטה שלו בידינו.

פרס שור מהנשיא ויצמן

פרסי זלמן שור חולקו אתמול בבית הנשיא בירושלים. בין הזוכים גם בית־הספר התיכון על־שם אנה פרנק בבודפשט. בתמונה: נציגת בית־הספר מקבלת את הפרס (צילום: יצחק הררי)

רבין דוחה הקריאות לביטול הבחירה הישירה לראשות הממשלה

□ יהודה צור, בצלאל עמיקם

אתמול דחה ראש הממשלה קריאות שהושמעו בסוף השבוע לבטל או לדחות את חוק הבחירה הישירה לראשות הממשלה. רבין אמר, שהוא אינו מבין איך בעת ובעונה אחת אלה שמציעים את ביטול הבחירה הישירה תומכים בשיטת פריימריס.

גם מזכ"ל העבודה, נסים זווילי, תקף בתוקף את העלאת הנושא, שלפי דבריו בעיתוי אומלל ולא מתאים.

סיעת העבודה עומדת לכנס דיון מיוחד בנושא חוק הבחירה הישירה, שבו יסקור שר המשפטים דוד ליבאי את השלכות החקיקה, ויעדכן את חברי הסיעה לקראת גיבוש עמדתם לגבי הצעה שעומדת להידון בכנסת.

השר משה שחל אמר אתמול, שהוא מאז ומתמיד התנגד לחוק, ואפילו היה בין אלה שדיברו במרכז המפלגה נגדו כשהנושא הועלה לדיון. "ואולם עכשיו," ציין שחל, "לאחר שהחוק נחקק והציבור רואה בו הבטחה של המפלגה, אי־אפשר לבטל את החקיקה."

ח"כ חגי מרום אמר שהוא מתנגד לביטול החוק. לדבריו, אומנם המצדדים בביטול הם חברי החמישייה אברהם בורג ויוסי ביילין, אולם הוא סבור כי לא ייתכן שמפלגת העבודה, שהלכה לבחירות תחת דגל של שינוי דרכי הממשל בארץ, תחליט עכשיו לחזור בה מתמיכתה בחוק.

יו"ר הקואליציה אלי דיין הזכיר לחבריו את המחזות המכוערים, את הסחטנות הפוליטית וההתרצויות בקדנציה הקודמת, כשמפלגות קטנות וח"כים בודדים המאיסו את השיטה הקיימת על הציבור בישראל. "כיום," אומר ח"כ דיין, "אנו נושמים אוויר פסגות רק בזכות הגוש החוסם. בלעדיו התופעות המכוערות היו חוזרות על עצמן."

ח"כ נעמי חזן (מרצ) עומדת להתחיל הבוקר בהחתמת חברי־כנסת על הצעת־חוק לדחיית הבחירה הישירה לראשות הממשלה עד לכנסת ה־15, או לחילופין להשלים את התיקונים בשיטת הבחירות והתאמתה לבחירה ישירה.

חזן היתה אתמול אופטימית, ולדעתה כ־90 חברי־כנסת יחתמו על הצעת־החוק המקדמית שלה. "במצב הנוכחי, מדובר כמעט בדיקטטורה. אני חוששת, שההישגים שהושגו בקמפיין הציבורי יודחו ליצירת מערכת פוליטית מעוותת ומשוללת איזונים ובלמים."

גונן שגב מכחיש שהציע לאיתן למזג בין צומת ליעוד

□ יהודה צור

ח"כ גונן שגב מיעוד הכחיש אתמול כי הציע לרפאל איתן מיזוג בין יעוד לבין צומת. היום אמורה להתכנס ועידת היסוד של יעוד כמפלגה עצמאית.

איתן סיפר כי גונן שגב נפגש עימו בביתו והציע לו למזג בין שתי הסיעות, אך הוא דחה את ההצעה.

שגב הכחיש בתוקף את הידיעה.

בתגובה לשאלה כיצד אפשר לערוך שיחה כזו ערב ועידת היסוד של יעוד, אמר גונן שגב, כי כל הזמן יש שיחות ומגעים בין יעוד לבין צומת, אולם יעוד לא מתכוונת להתאחד עם צומת.

הממשלה דנה בעינויים בשב"כ

(ע). השרה שולמית אלוני העלתה אתמול לסדר יומה של ישיבת הממשלה את הפרסומים בקשר לוועדה שחקרה את העינויים של עצירים פלסטינים בידי השב"כ.

אלוני אמרה שהודיעו לה שוועדת שרים בודקת את הנושא, ובכל המקרים שהיו בהם חריגות הועמדו האחראים לדין.

מפ"ם אישרה ההסכם הקואליציוני בין רם לליכוד בחיפה

□ יגאל וילפנד

מזכירות מפ"ם בחיפה אישרה אתמול את ההסכם שחתם ברוך זלץ, ראש רשימת רם בעיר לבין יגאל כהן מהליכוד, והמבטיח לזלץ את ראשות מועצת פועלי חיפה.

האישור למהלך התקבל ברוב של 17 קולות נגד שלושה, עם שלושה נמנעים. מזכיר מפ"ם בחיפה, אשר ליבלינג, מסר כי לאישור ההסכם התלוותה פסקה האומרת כי מפ"ם מאשרת את ההסכם בתנאי שיפתח מייד מו"מ עם העבודה בחיפה כדי לצרפה לקואליציה.

עובדי לשכת המס יקבלו כ־200 מיליון שקל פיצויים

עובדי הלשכה הפגינו בבניין הוועד הפועל במהלך ישיבת הוועדה המרכזת

□ אבשלום קווה

כ־200 מיליון שקל יידרשו ־ למתן דמי פרישה ופיצויים לכ־600 עובדי לשכת המס של ההסתדרות. כך מסר אתמול המזכ"ל חיים הברפלד, בישיבת הוועדה המרכזת. בזמן הישיבה הפגינו עשרות מעובדי לשכת המס בבניין הוועד הפועל. הם ניסו לפלוש אל הקומה החמישית, אך נהדפו על ידי אנשי הביטחון. רק לחמישה מתוכם הותר להיכנס לחדר הישיבות ולהציג את בעייתם. לדברי הברפלד, להנהלת לשכת המס אין הכסף הדרוש לכך, ולו עצמו "אין מושג מהיכן יגיע הכסף".

עם סיום מימוש חוק ביטוח בריאות ממלכתי והעברת אמצעי הגביה לביטוח הלאומי, יבוא למעשה הקץ על אחד המוסדות המרכזיים של ההסתדרות וקופת חולים: לשכת המס אשר גבתה עשרות בשנים את המס האחיד.

על פי הצעת המזכ"ל, הוקם צוות שיבחן את הדרכים לסייע לעובדי לשכת המס במציאת מקום עבודה חליפי, וכן לקבל את דמי הפרישה והפיצויים.

חברי הצוות הם יו"ר האגף למינהל ולכוח אדם, מאיר גת, וכן משה בית רגן, ארתור ישראלוביץ ומנכ"ל לשכת המס, יעקב מיכאלי, ונציגי הוועד.

היערכות מסחרית סגנית שר התעשייה והמסחר, מאשה לובלסקי, ערכה אתמול סיור בצפון רצועת עזה. לובלסקי ביקשה לעמוד על ההיערכות החדשה של צה"ל במסגרת התיאום עם הפלסטינים, ועל נוהלי מעבר סחורות מהרצועה לישראל

הממשלה מכינה סל עדיפויות ליישובי עדיפות לאומית

□ רמי שני

ממשלת ישראל מכינה סל עדיפויות מעודכן ומשופר לכל היישובים שבאזורי העדיפות הלאומית. כך מסר אתמול יחזקאל הרמלך, ראש מינהלת הפרויקטים הלאומיים במשרד ראש הממשלה. תוכנית זו, שנקראת "אזורי העתיד", תובא תוך מספר שבועות לאישור הממשלה, ואם תתקבל, תתחיל מהפך מרגע הפעלתה בינואר 95, בתחומי החינוך, השיכון והתעסוקה, ויהיו לה השלכות גם על רשויות מקומיות, שיביאו לשיפור איכות החיים באזורים אלו.

לדברי הרמלך, ניתן לממש את התוכנית רק אם תהיה מגמה רב תחומית וכוללת תוך מתן תמריצים על פי תוכניות מאושרות ובדוקות. מדובר בין היתר, במגע בפרופיל ההון האנושי על ידי הבאת אנשים חזקים ורציניים לאזורים אלה, כשחלק מהתמריץ הוא דיור מוזל. שורת התמריצים כוללת גם עידוד להקמת תעשיות, ושיריון תקציבים למינהלות לאזורי תעשייה בין עירוניים, מענקים בסדרי גודל של 66 אחוז למחקר ופיתוח, תמריצים לחברות מתחילות בערך של כ־75 אחוז, וסיוע מוגבר לבתי ספר, תלמידים ומורים.

לאחר הכנת תקציבים רב שנתיים שיוגשו על ידי רשויות מקומיות, תגבש מינהלת הפרויקטים ביחד עם אגף התקציבים באוצר, תקציב רב שנתי כולל לאזורי עדיפות. מתוכנית זו יגזרו את התקציבים הרב שנתיים, שישוריינו לכך במשרדי ממשלה יעודיים. לדברי הרמלך, מדובר בהעתקת הצלחת פרויקט "מפנה 97" לכל אזורי העדיפות הלאומית, במטרה לחולל בהם שינוי משמעותי תוך מספר שנים.

שירות התעסוקה הכיר בעיתונות כמקצוע לצורך דמי אבטלה

שירות התעסוקה שליד משרד העבודה והרווחה, הכיר לראשונה בעיתונות כמקצוע ייחודי, לצורך הפניית עיתונאים מובטלים לעבודה, נמסר מהאיגוד הארצי של עיתונאי ישראל. על פי ההסדר החדש, לא יופנו עוד עיתונאים מובטלים לעבודות שאינן בתחום מקצועם כמו פקידות, קטיף וכו', והם יהיו זכאים לדמי אבטלה, אם לא תימצא עבורם עבודה בעיתונות.

שרה פרידמן, יו"ר האיגוד הארצי של עיתונאי ישראל, מסרה אתמול כי בהסכמה שהושגה עם שירות התעסוקה, נקבע כי לצורך זכויות עבודה וקבלת מענק אבטלה, יידרשו עיתונאים שהועסקו בכלי התקשורת השונים, להציג תעודת עיתונאי תקפה מטעם איגוד עיתונאי ישראל. רק תעודה כזאת תעניק את הזכאות לעיתונאים מסקטור זה.

ההסדר החדש כבר נכנס לתוקפו והנחיות הוצאו בהתאם ללשכות התעסוקה ברחבי הארץ. האיגוד הארצי של עיתונאי ישראל פעל בנושא זה בשיתוף ובסיוע דן עם־שלם, יו"ר איגוד העיתונאים בשירות הציבורי. ההסדר החדש יופעל גם לגבי העיתונאים המועסקים בשירות הציבורי.

מתקן התפלה חדיש של מקורות יספק מים למלונות בעין בוקק

□ יוסף גלילי

חברת "מקורות" בנתה מתקן התפלה חדיש שהותקן לאחרונה באיזור המלונות של עין בוקק, בחוף ים המלח. כידוע, המים היחידים הראויים לשימוש באיזור הם ברמת מליחות גבוהה.

המתקן תוכנן בידי יחידת התפלה ב"מקורות", והוא עובד בשיטת האוסמוזה ההפוכה, ומספק כ־70 קוב מים מתוקים ביום. המים הם עבור שתייה ובישול בלבד, לאורחי שש בתי המלון באיזור עין בוקק.

חברת "מקורות" מפעילה באיזור מתקנים למיחזור מי ביוב עבור המועצה האזורית "תמר", במטרה לספק מי גינון טובים לכל הגינות המקיפות את בתי המלון והטיילת שלחוף ים המלח.

דן בראון, מנכ"ל שח"מ, חברת בת של "מקורות" אשר בנתה את מתקן ההתפלה, סיפר כי בעתיד עומדת החברה להקים מתקני התפלה נוספים באיזור. עלות המתקן החדיש: 180 אלף שקל. מנחם נחמה, מנהל מרחב הדרום ב"מקורות" המפעיל את המתקן, סיפר כי 20 מתקני התפלה נוספים פועלים באיזור הערבה עבור הקיבוצים והמושבים בסביבה.

השר ההודי לענייני חינוך ומשאבי אנוש הגיע לביקור בארץ

□ נעמי ריפתין

השר לחינוך ומשאבי אנוש בממשלת הודו, ארג'ון סינג, הגיע אתמול בבוקר לביקור בישראל, כאורח שר החינוך והתרבות, פרופ' אמנון רובינשטיין. השר ההודי יבקר בארץ עד יום חמישי. במסגרת ביקורו, ייפגש השר ההודי עם ראש הממשלה יצחק רבין, עם שר החוץ שמעון פרס, ועם נשיא המדינה, עזר ויצמן.

האורח יתלווה לשר החינוך והתרבות לביקורים ופגישות באוניברסיטאות ובמוסדות החינוך, ומחר ישתתף בטקס חתימת הסכם בין האקדמיה למדעים בישראל לבין ועדת ההקצבות של האוניברסיטאות בהודו.

המשרד למשאבי אנוש נחשב לאחד המשרדים הבכירים והחשובים בממשלת הודו. השר למשאבי אנוש נחשב כשני בחשיבותו בממשלת הודו, ולביקורו בארץ חשיבות מדינית רבה בנוסף לנושאים המקצועיים בתחומי החינוך ומשאבי האנוש שיעלו במסגרת הביקור.

הופעת בכורה עם שיריו של דודו אלהרר בכלא ניצן

□ נחמן גלבוע

הופעת בכורה משירי תקליטו החדש של הזמר דודו אלהרר "בשקט", תתקיים היום בשעות אחר הצהריים באגף הגמילה מסמים בכלא המעצר "ניצן". אלהרר נמנה עם המייסדים ועם ראשי הפעילים של העמותה למען האסיר בישראל (לה"ב), ובשל כך בחר לקיים את מופע הבכורה דווקא בין כתלי הכלא.

הרב סיטרוק שב ונבחר כרב ראשי של צרפת

פריס, (ע"צ). הרב יוסף סיטרוק, 49, נבחר אתמול מחדש כרב ראשי של צרפת, ב־121 קולות מתוך 196 מצביעים, לעומת 75 קולות למתחרהו הרב ז'יל ברנהיים, 41. הרב הראשי של צרפת נבחר לתקופה נוספת של 7 שנים על ידי האסיפה הכללית של הקונסיסטוריה המרכזית, בסיבוב ההצבעה הראשון.

בפעם הראשונה נבחר הרב סיטרוק לכהונתו ב־14 ביוני 1988, במקום הרב שמואל סירה, שהחליט לא להציג מחדש את מועמדותו בשל חילוקי דעות עמוקים עם הקונסיסטוריה, בייחוד בנושאים דתיים. מערכת הבחירות שקדמה להצבעה היתה סוערת למדי. מתנגדיו של הרב סיטרוק האשימו אותו לא רק בעמדות "אולטרה־אורתודוקסיות", אלא גם ב"הוצאות מגוזמות ואישיות".

בן 107 נותח בהצלחה במכשיר לייזר חדש

(ע). ישיש מופלג בן 107 מהכפר מג'דל שאמס, נותח בסוף השבוע בהצלחה בבית החולים הממשלתי בצפת, שהצטרף לעידן ניתוחי הלייזר. מנהל המחלקה, ד"ר אלכסנדר זסכון, בסיוע צוות מבית החולים שיבא, ניתח בסוף השבוע שעבר את הזלה, תוך שימוש לראשונה במכשיר החדש. הזלה, עבר בהצלחה ניתוח ערמונית. אחריו, נותחו בהצלחה עוד שני חולים מצפת. מכשיר הלייזר של בית החולים צפת ישמש בעתיד גם לניתוחי אף אוזן גרון, עיניים וניתוחים גניקולוגיים.

הרופאים עברו סידרה של השתלמויות בהפעלת המכשיר שיביא למהפכה של ממש בשירות הרפואי המוענק לתושבי הגליל. ניתוחי הלייזר החלו אשתקד בבית החולים "שערי צדק". מאז דצמבר הצטרפו לניתוחי הלייזר בתי חולים נוספים ממרכז הארץ. עד כמה שידוע בית חולים צפת הוא הראשון בצפון, המצטרף לעידן הלייזר.

בבית חולים צפת מתבצעים מדי שנה כ־100 ניתוחי ערמונית. המכשיר החדש יאפשר להכפיל את מספר המנותחים וכך לצמצם את התורים במרכז הארץ.

• **דוברי הרשויות המקומיות** התכנסו בסוף השבוע במלון "שרתון" בתל־אביב ליום עיון בנושא הטלוויזיה הקהילתית. הדוברים שמעו הרצאות וצפו בהדגמות מעשיות של ההיבטים הטכניים.

מרכז לאבחון וטיפול בגלאוקומה ייחנך השבוע

(ע). אמצעי אבחון וטיפול חדשניים בגלאוקומה – יתר לחץ תוך־עיני העלולה לגרום לעיוורון, ירוכזו במרכז לגלאוקומה שייחנך השבוע במרכז הרפואי שיבא ברמת גן.

מחלת הגלאוקומה היא הגורם מספר שניים לעיוורון בעולם המערבי. הסיבה לכך היא שהלחץ מתפתח באופן שקט, ולא גורם לתופעות מתריעות. מסיבה זאת, ברוב המקרים, כאשר נעשית האבחנה של המחלה, היא מתגלית מאוחר מדי כשנזק כבר נגרם וניתן רק לנסות לעצור את הנזק, במידת האפשר. אם מתבצעת אבחנה מוקדמת, סיכויי הריפוי טובים יותר.

זהו הפרויקט הראשון והיחידי מסוגו בארץ, שבו תחת קורת גג אחת, ירוכזו כל נושא מחלקת הגלאוקומה, החל מאבחנה דרך טיפול ומעקב, וכך יבוצע בו גם מחקר מקיף על כל ההיבטים הקשורים למחלה.

פרופ' שלמה מלמד שיעמוד בראש המרכז, אמר כי סטטיסטיקות עולמיות מראות על כך שבעולם המערבי 2 אחוזים מהאוכלוסיה סובלים מהמחלה בצורתה הקשה, ול־7 אחוזים יש סיכוי לפתח את המחלה. "אין ספק שאבחון מוקדם וטיפול יקטינו את ממדיה", הסביר.

מרפאת הגלאוקומה, כחלק ממכון העיניים במרכז הרפואי, תעסוק במתן אבחנות וטיפולים הכוללים טיפול תרופתי, טיפול בלייזר ובכירורגיה של חולים המופנים אליה.

כ־250 נערים יהודים וערבים ינקו את האשפה בנחל צלמון

□ כתב "על המשמר"

כ־250 בני נוער יהודים וערבים, תלמידי חטיבות ביניים בבתי ספר בגליל, יפשטו מחר על נחל צלמון במטרה לנקותו מכמות גדולה של אשפה המושלכת בו. המארגנים מצפים כי בני הנוער יוציאו מהנחל לפחות טון אחד של אשפה.

במבצע משתתפים תלמידי חטיבות ביניים מדיר חנא, עראבה, סכנין, סלמה, כרמיאל ויישובי משגב. המבצע מאורגן על ידי בית ספר שדה אלון תבור של החברה להגנת הטבע. רשות הגנים הלאומיים, קק"ל. המשרד לאיכות הסביבה, המועצה האזורית משגב והמחלקה לאיכות הסביבה של המועצה המקומית סכנין.

הנערים יציבו במקום שלטי ענק בגודל של שני מטר כל אחד בשפות עברית וערבית, שמספרים על נחל צלמון ועל חשיבות שמירת הנקיון בו. בנקודת ההתחלה והסיום של מסלולי הטיול יוצבו מכולות לאיסוף אשפה, ובנחל עצמו יוצבו שלטים המבקשים מן המטיילים להשתמש בהן.

בסוף היום יחלקו אנשי החברה להגנת הטבע ורשות הגנים הלאומיים גלידות וכובעים לילדים.

טקס מתן תעודות גמר לבוגרי קורסים מתקדמים במשטרה

□ נחמן גלבוע

בטקס חגיגי בלווית בני המשפחות, הוענקו אתמול בתיאטרון ירושלים תעודות הסיום לבוגרי הקורסים המתקדמים של משטרת ישראל. מבין 29 בוגרי הקורס לפיקוד ומטה בלטו 3 קצינות. בין הבוגרים היו גם קצין דרוזי, קצין נוצרי וקצין מוסלמי.

בנוסף להם, סיימו 60 קציני משטרה קורס פיקודי מתקדם יעודי שנמשך כ־4 חודשים ושולבו בו לימודים אקדמאים מטעם אוניברסיטת חיפה. 28 קצינים סיימו קורס מתקדם מנהלי שנמשך כחודשיים.

מפכ"ל המשטרה, רב ניצב אסף חפץ, הדגיש בדבריו את הצורך של הקצינים לכהן בתפקידים במשך קדנציה מלאה, כדי שישאירו את רישומם על פיקודיהם. המפכ"ל גם ציין את חשיבות המשפחה ותמיכתה בקצין, והדגיש את החובה ליצור איזון נכון בין ההשקעה בעבודה ומסירות למשפחה.

עוד הוסיף, כי הוא מצפה מהקצינים החדשים לפעול על פי הידע שרכשו בקורס, אך בנוסף לכך, לפעול ביצירתיות מתוך הטבעת חותם האישי. ראש הממשלה יצחק רבין, ושר המשטרה משה שחל שהיו אמורים לברך בטקס הסיום, נעדרו מן האירוע בשל ישיבת מרכז העבודה בבית ברל. בשם בוגרי הקורסים הודה ובירך רב פקד עוזי סנדורי, מיחידת דובר המטה הארצי בירושלים.

הרב ישעיהו סיאני הורשע במרמה ונידון למאסר על־תנאי

האישום הומר בעסקת טיעון מגניבה בידי עובד ציבור למרמה והפרת אמונים

(ע). הרב ישעיהו סיאני (55) מגדרה, המכהן מאז 1978 כרב של המועצה האזורית "ברנר", נידון אתמול בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב לארבעה חודשי מאסר על־תנאי ולקנס של 2,500 שקל.

הרב סיאני הורשע לפי הודאתו במסגרת עסקת טיעון בעבירה של מרמה והפרת אמונים. תחילה הואשם בעבירה של גניבה בידי עובד ציבור, אולם במסגרת העסקה הומר הסעיף לאשמה של מרמה והפרת אמונים.

בכתב־האישום המתוקן נאמר, כי במהלך '91 ובמחצית '92 גבה הנאשם 19 אלף שקל עבור שירותים רתיים שנתן לתושבי המועצה האזורית ברנר והעביר את הכספים שלא כדין, לחשבונה של העמותה שייסד ב־'89 עם אחרים, וביניהם קרובי משפחתו, תחת השם: "אהבת ישראל".

התביעה טענה, כי הרב סיאני עשה בכספים אלה ובכספי העמותה האחרים שימוש למטרות שונות, ובהן תשלום כסף למקורביו, תשלום משכורות למקורבים שהועסקו בעמותה, תשלום חשבונות טלפון שונים, תשלום עבור מנוי לעיתון "הצופה", תשלום כספים לעצמו ובכלל זה החזקת רכב.

השופט נתן עמית הדגיש בגזר־הדין, כי במדינת חוק ולפי סדרי ממשל תקינים, לא ייתכן שרב בישראל, המכהן כעובד ציבור, ינהל קופה פרטית מכספים הבאים מגביית אגרות המגיעות למועצה האזורית שבה הוא מכהן.

עם זה הוסיף השופט עמית, כי לא ניתן להתייחס לנאשם כאל עבריין מהשורה. "לאנשים במעמדו ובתפקידו," קבע השופט, "עצם העמדתם למשפט והרשעתם בדין מהווה עונש כבד וחמור."

השופט ציין, כי החליט גם להתחשב בגילו (55), במחלתו הקשה, בעברו הנקי ובמצוקתו הכלכלית של הרב סיאני, ולא להחמיר בעונשו.

נעמת מחלקת מלגות גם השנה העניקה נעמת 500 מלגות לסטודנטיות הלוה: ... לתואר ראשון ושני. בין מקבלות המלגה, גם ערביות ודרוזיות. נעמת קיבלה 4,000 בקשות למלגה. את קרן המלגות מממנים סניפי נעמת בארה"ב, בקנדה ובברזיל. את המלגות העניקה יו"ר נעמת, סגנית השר מאשה לובלסקי. בתמונה: ארבע ממקבלות המלגה (צילום: ישראל מלובני)

בג"ץ הורה לבן־יאיר לנמק מדוע לא יעמיד לדין את ח"כ שאקי

חשוד בהעברת כספי עמותות לחשבונותיו, בזיוף מסמכים ובעבירות נוספות

(ע). שופט בית־המשפט העליון, תיאודור אור, הוציא ביום שישי צו על־תנאי המורה ליועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן־יאיר, לנמק בתוך 30 יום מדוע לא יחזור בו מהחלטתו לא להעמיד את ח"כ אבנר שאקי (המפד"ל) לדין פלילי בשל העבירות שיוחסו לו לפי חקירת המשטרה.

הצו ניתן בעקבות עתירתו של עו"ד אורי גנור, המבקש מבג"ץ להפוך את החלטתו של היועץ המשפטי בעניין זה.

ח"כ שאקי חשוד שהעביר עשרות־אלפי דולרים מעמותה שעמד בראשה לחשבונותיו הפרטיים. עוד חשוד שאקי, כי היה מעורב בזיוף מסמכים, בהטעיית רשם העמותות ובהקצבת כספי מדינה לעמותות שבראשן עמדו אשתו ובנו.

עו"ד גנור טוען בעתירתו, כי החלטת היועץ המשפטי לממשלה לסגור את תיק החקירה נגד שאקי אינה סבירה, במיוחד בשל העובדה שהיועץ עצמו מצא בחומר הראיות שיש לכאורה, עבירה של מרמה והפרת אמונים בפעולותיו של שאקי.

עו"ד גנור מבקש שהיועץ המשפטי לא ישמש שופט בעניינו של שאקי, אלא ימלא את תפקידו כמי שעומד בראש התביעה הכללית.

פרשת ריגול של ערבי־ישראלי בירדן נחשפה בתביעה אזרחית בביהמ"ש

(ע). תביעה לתיקון רישום בטאבו, הגישו אתמול שלושה ערבים־ישראלים לבית־המשפט המחוזי בתל־אביב, חושפת פרשיית ריגול של ערבי־ישראלי שריגל בירדן עבור ישראל והלך לעולמו.

מהתביעה עולה כי אחמד עבדל רחמן מוהד אל חטיב, שהתגורר בכפר תולת הסמוך לגבול שביתת הנשק בתוך שטח הממלכה הירדנית, אך פעל עבור שירותי הביטחון של ישראל עד שנידון ונכלא בירדן למאסר עולם בשל ריגול למען ישראל, טוענה התביעה בבית־המשפט.

בכתב־התביעה נאמר עוד, כי במסגרת עסקה חשאית בין שלטונות ישראל לבין ירדן, שוחרר אחמד חטיב והגיע לשטח ישראל, קיבל אזרחות ישראלית והוחזרו לו כל זכויותיו האזרחיות, לרבות על רכושו, שהוכרז רכוש נפקד והושב לבעלותו המלאה.

אחד משלושת התובעים, מחמד ראבי, טוען כי בדצמבר '81 מכר לו אחמד חטיב את חלקו במקרקעין בג'לג'וליה.

שני התובעים האחרים, תאופיק חטיב וספואת חטיב, מיופי הכוח של שותפיו לבעלות בקרקע של אחמד אל חטיב, והתובע השלישי מחמד ראבי, טוענים כי הבעלים של הקרקע נמחקו שלא כדין מפנקסי רשם המקרקעין. נטען, כי שינוי רישום הבעלות נערך בלא כל תוקף חוקי, נעשה בניגוד לכללי הצדק הטבעי ותוך הפקעה שרירותית של זכות הקניין של הבעלים בקרקע, ולכן בטל מעיקרו.

התובעים מבקשים מבית־המשפט להצהיר על ביטול רישום הבעלות בחלקה, שבוצע באוגוסט '65, ולהשיב את רישום הבעלות בקרקע על שם הבעלים האמיתיים.

בת 82 נאנסה בדירתה בפתח־תקווה

(ע). ישישה בת 82 נאנסה בסוף השבוע בדירתה בפתח־תקווה. את האונס ביצע גבר כבן 60.

יומיים לאחר האונס, לאחר שהנאנסת התאוששה מהטראומה ושיתפה את בני משפחתה, היא התלוננה אתמול בבוקר במשטרה.

מפקד תחנת פתח־תקווה, סנ"צ דוד מנצור, מסר כי לפי עדותה הופיע אדם על דלת ביתה בשעות הבוקר. היא פתחה לו, כיוון שסברה שהוא בן משפחתה. האלמוני נכנס לביתה, דחף אותה לחדר ושם אנס אותה ונמלט מהמקום.

הישישה מסרה תיאור מפורט של האנס, ומשטרת פתח־תקווה מנסה לאתר אותו.

5 שנות מאסר על מעשה סדום בילד בן 8

(ע). גבר בן 41 מאיזור השרון, שהורשע בשלושה מעשי סדום בקרוב משפחתו בן ה־8, נידון אתמול בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב לחמש שנות מאסר בפועל.

התביעה טענה כי הנאשם, דודה של אם הילד, ביצע את המעשים בביתו ונהג לתת לילד מתנות ולהזהירו לבל יתלונן על מעשיו.

הילד סיפר לקרובי משפחתו על מעללי הנאשם, ואלה פנו לעובדת הסוציאלית שהתלוננה במשטרה.

הנאשם הודה במעשים שיוחסו לו, הביע חרטה והבטיח לא לשוב לסורו.

השופט אמנון סטרשנוב ציין, כי מחובתם של בתי־המשפט להטיל עונשים חמורים ומרתיעים, על מנת להגן על קטינים וחסרי ישע מפגיעתם המינית הרעה של מבוגרים, לא כל שכן כשמדובר בקרובי משפחה.

השופט הדגיש, כי החליט להתחשב במצבו הבריאותי והנפשי של הנאשם, שהינם בכי רע, וכן בהיותו עירירי ונלמוד לאחר פטירתה של אשתו לארמסבר, ובהודאתו המלאה באשמה, ולא למצות עימו את הדין.

תושב חיפה נשדד לאחר שסומם עד אבדן הכרה

(ע). תכשיטי זהב יקרי ערך וכסף נשדדו מתושב חיפה, שסומם עד אבדן הכרה – נודע אתמול בבית־משפט השלום בחיפה, בהליך הארכת מעצרם של פתחי אסעד כרהום (40) מחיפה, ושל עלי ג'בראן (24) מחיפה, החשודים בשוד.

נציגת המשטרה טענה שהחשודים סיממו בסוף השבוע שעבר את המתלונן עד אבדן הכרה, ושדדו ממנו את רכושו.

החשודים טענו כי הם חפים מפשע. השופט ציווה לעצור את השניים לשלושה ימים, והעיר כי הראיות שהציגה המשטרה נגד השניים אינן חד־משמעיות.

השופט הציע להיענות לבקשת החשודים להיבדק בגלאי שקר.

תלמיד תיכון בן 17 הודה ב־28 התפרצויות למכוניות בחולון

□ נחמן גלבוע

קטין בן 17 שנעצר בשבוע שעבר הפתיע את חוקרי הנוער בחולון כשהודה ב־28 מעשי התפרצות לרכב.

הקטין נעצר בעקבות זיהוי טביעת אצבעותיו על רדיו־טייפים גנובים. בחקירתו שיתף הקטין פעולה עם החוקרים, וסיפר על התפרצות לרכב ברחבי תחום העיר חולון.

בחקירתו סיפר הקטין, כי מכר את הרכוש הגנוב לאנשים שונים, שחלקם אותרו על־ידי המשטרה.

חלק מבעלי מכשירי הרדיו אותרו על־ידי המשטרה, והיא תחזיר להם את המכשירים.

הקטין שוחרר בערבות, כדי שיוכל להמשיך וללמוד לבחינות הבגרות שאליהם הוא ניגש בימים אלה.

ימאי קרואטי חשוד שניסה להבריח תוכים, צמחי ים ומריחואנה

(ע). ימאי קרואטי, המשרת על סיפון האונייה "קרמה", חשוד בניסיון להבריח 100 תוכים וצמחי ים נדירים ממערב אפריקה, ובהחזקת 450 גרם מריחואנה.

קצין מודיעין ובילוש במשטרת נמל חיפה, פקד אלי שטיינר, חוקרי המכס ופקחי רשות שמורות הטבע, פשטו במוצאי שבת על האונייה, בעקבות מידע חסוי שהגיע לרשויות.

פקחי רשות שמורות הטבע העבירו את התוכים לכלובי ציפורים בקיבוץ דגניה א', צמחי הים והאסורים ביבוא הוחרמו, והמריחואנה הועברה לבדיקה במעבדה לזיהוי פלילי של המשטרה.

אב מכה נעצר עד תום ההליכים

(ע). גבר בן 33 מקלנסווה, שהיכה לפני כשלושה שבועות את בנו בן השש בחוט חשמל, ייעצר עד תום ההליכים נגדו – קבע אתמול בית־המשפט המחוזי בתל־אביב.

השופט החליט לקבל בכך את ערר הפרקליטות על החלטת בית־משפט השלום בכפר סבא לשחרר את הנאשם בערבות.

11 חשודים בסחר באדולן נעצרו בעכו

(ע). 11 חשודים בסחר בתחליף סם מסוג אדולן נעצרו במוצאי שבת בעכו.

החשודים, בני 30 תושבי העיר, נעצרו במהלך מבצע שערכה תחנת עכו ללכידת סוחרים בסם מסוג זה של סם.

בחיפוש שערכו הבלשים נמצאו ברשות החשודים 20 בקבוקי אדולן, בשווי כולל של 1,000 שקל. בכוונת המשטרה לבקש מבית־משפט השלום בעכו להאריך את מעצרם.

תושב עזה לא יועמד לדין בשל הסכם האוטונומיה

(ע) תושב עזה, שהואשם בבית־משפט השלום בתל־אביב בגניבה, לא יועמד לדין בשל הסכם השלום עם אש"ף ושינוי המצב המדיני – קבע אתמול בית־המשפט.

זאכי חסן רמדאן (32) מעזה הואשם בגניבת מכשיר וידיאו־טייפ בדצמבר '91 מהמחלקה הנוירוכירורגית בבית־החולים "איכילוב" בתל־אביב.

פרקליטו טען בבית־המשפט, כי לנוכח שינוי המצב המדיני אין מאפשרים למרשו לצאת את הרצועה, ובכן לא ניתן ליצור עימו קשר.

השופטת רות אלקבץ ציינה, כי הנאשם הופיע אמנם בישיבות הקודמות במשפטו, וגילה עניין בהליך, אולם לנוכח המצב המדיני החדש והקביעה של מדיניות האוטונומיה בעזה, ומאחר שאין לתביעה מידע על המצב המשפטי לגבי נאשמים המתגוררים בעזה, הרי שעל פני הדברים לא ניתן לקיים את ההליך.

לפיכך הורתה השופטת להפסיק את ההליכים נגד הנאשם, מאחר שאין אפשרות לזמנו למשפט.

ביהמ"ש העליון דחה הבקשה לפסול את השופט אדר

(ע). שופט בית־המשפט העליון, יצחק זמיר, דחה אתמול את בקשתו של דני בראון לפסול את שופט בית־המשפט המחוזי בתל־אביב, חיים אדר, מלהמשיך לדון במשפט שבו נאשם בראון בשוד, יחד עם שישה נאשמים אחרים.

השופט זמיר קבע, כי החלטותיו והתבטאויותיו של השופט אדר כלפי הנאשם ופרקליטו לא ביטאו יחס אישי, אלא תגובה רשמית כלפי התנהגות, שהיו בה, לטענת השופט, חוסר כבוד והפרעה לדיון.

עם זה המליץ השופט זמיר, בשל האווירה העכורה ששררה סביב הפרשה, כי משפטו של בראון יופרד ממשפטם של האחרים, ויתנהל בפני שופט אחר. השופט אדר עשה כן כבר לפני הדיון, כשהחליט להפריד את משפטו של בראון, לאחר שבגינו נעדר מישיבות רבות של בית־המשפט.

בראון הגיש את בקשת הפסילה בעקבות ויכוחים שנערכו בבית־המשפט, ושבמהלכם הורה השופט אדר לעצור את הסניגור ולסתום את פיו של הנאשם במטפחת.

אופן הפיצוי בהפקעות לכביש חוצה ישראל יוכרע בממשלה

שר החקלאות מציע לקבוע פיצוי לפי ערך קרקע עתידי ולפצות גם על אובדן הכנסה בעתיד □ השר שוחט: ההצעה מפלה בעלי קרקע שאינם חקלאים

□ יאיר מידן

הממשלה תתכנס מחרתיים לדיון מיוחד בהצעת חוק כביש חוצה ישראל ובמחלוקת על גובה הפיצוי לחקלאים בגין הפקעת קרקעות לאורך תוואי הכביש.

הממשלה החלה אתמול את הדיון בהצעת החוק. על שולחנה הונחו שלוש הצעות חלופיות. ההצעה הראשונה, של שר המשפטים דוד ליבאי, היא משרה. לפיה, החקלאים יקבלו פיצוי בשיעור של 100% משוויה של הקרקע במועד ההפקעה וזכויות פיתוח לשטחים שלאורך הכביש. ההצעה קובעת, כי את הפיצוי תאשר ועדה מיוחדת בראשותו של שופט מחוזי בדימוס. עירעורים על החלטות הוועדה יידונו בבית המשפט המחוזי.

הצעת שר החקלאות יעקב צור קובעת, כי ישולמו פיצויים על פי ערך קרקע עתידי, לרבות תשלום על אובדן הכנסה, תינתן זכות לקבל קרקע חילופית כנגד קרקע מופקעת ותינתן קדימות לחקלאים, בעיקר למושבים ולקיבוצים, להשתתף בפיתוח פרוייקטים כלכליים, תעשייתיים, תיירותיים ומסחריים לכל תוואי הכביש.

שר האוצר אברהם שוחט הודיע בממשלה, כי הוא מתנגד להצעתו של שר החקלאות. לדברי שוחט, הצעת השר צור תגרום לאפלייה לטובת בעלי קרקעות חקלאיות שאדמותיהם מצויות לאורך תוואי הכביש. כן מפלה ההצעה, לדעתו, בעלי קרקעות עירוניות או בעלי קרקעות חקלאיות אחרות המיועדות להפקעה בתוואי מיועד להפקעה בכבישים אחרים.

שר האוצר אמר כי אפלייה מסוג זה אינה מתקבלת על הדעת. שר האוצר הזהיר כי אם הצעתו של שר החקלאות תתקבל לחישוב הפיצויים על פי ערך קרקע עתידי תהיה לכך משמעות גורפת לגבי הפקעת אדמות בעתיד לצרכי ציבור ועל פי החוק לתכנון ובנייה.

שר האוצר הזהיר עוד כי המדינה לא תוכל לצאת בעלות התקציבית הכרוכה ביישום הצעתו של השר החקלאות. בתקציב המדינה שוריין סכום של כ־200 מיליון דולר לתשלום פיצויים לבעלי קרקע חקלאית. עלות יישום הצעתו של שר החקלאות אם תיושם במלואה נאמדת בכמיליארד דולר.

מזכיר מועצת פועלי ירושלים תוקף את המלצות ועדת פוגל בנוגע לפיצויי פרישה

בהתקפה חריפה על מנכ"ל משרד האוצר אהרן פוגל, יצא שמעון צוריאלי, מזכיר מועצת פועלי ירושלים, בפגישה עם ועדי עובדים בירושלים.

"הדרישה לביטול פיצויי פרישה, אותה תבוע פוגל במסגרת דו"ח ועדת פוגל, היא דרישה המהווה פגיעה חמורה במערכת יחסי העבודה. תחת הסיסמה לשבור בכל תחום אפשרי את ציבור השכירים, גם לכבשת הרש – פיצויי פיטורין, המאפשרים לעובר קיום מינימלי בעת החלטת מקום עבודתו," אמר.

צוריאלי גם אמר, כי פוגל דאג לשלשל מיליארדים לכיסי מעסיקים באמצעות ויתורים מרחיקי לכת על תשלומיהם לביטוח הלאומי. כן טען, כי פוגל מציע למעשה להשקיע את כספי קרנות הפנסיה בבורסה.

"הפוגלים מרבים גבוהה גבוהה על ניירות בשוק העבודה," אמר צוריאלי. לדבריו, כוונה זו מוכשלת בשל הרצון שלא להבטיח עוד את הפיצויים המגיעים לעובר על ידי הפרשות לקרנות הפנסיה בעבור פיצויים עם שינוי מקום העבודה. "פוגל משמיט במו ידיו את אחד היסודות המרכזיים במדיניות האוצר," אמר.

בצלאל עמיקם

"כדאי לשלם פיצוי גבוה יותר ולא להזדקק לדיון משפטי"

קובע מנהל מינהל מקרקעי ישראל בסוגיית הפיצויים לפי החלטה 611

□ יאיר מידן

מנהל מינהל מקרקעי ישראל מיכאל ורדי אמר אתמול, כי לא ניתן להקטין את שיעור הפיצוי הכספי לחקלאים כשונה ממה שנקבע בהחלטה 611 לעניין הפשרת קרקעות חקלאיות.

לדברי ורדי, עדיף להסכים לשיעור פיצוי גבוה יותר כדי לא להזדקק להליך התדיינות משפטי ממושך עם החקלאים העלול להגרר על פני מספר שנים רב.

לדעתו, יש להכין מקום לשקול מתן פיצוי הולם כשיעור שנקבע בשעתו על ידי מועצת המינהל, המבטיח פיצוי של עד 40% בגין הקרקע וההשקעות.

מנהל המנהל אישר כי כמות הקרקע הזמינה במרכז הארץ מועטה מדי. מ־110 אלף יחידות דיור לערך שאושרו בוועדות לתיאום הבנייה ניתנות לשיווק מיידי רק עשירית, אמר.

● הבנק העולמי בוחן עתה את ההשלכות הפוטנציאליות של שלום במזה"ת על כלכלתה של ירדן, עפ"י בקשת הממלכה, מסר מקור בכיר בבנק. רם צ'צורה, מנהל אזור המזה"ת וצפון אפריקה בבנק העולמי, אמר כי גאות כלכלית בשטחי האוטונומיה עלולה ליצור קשיים ליציבות הכלכלית של ירדן. עם זאת, אמר, היתרונות הגלומים בשביל ירדן גדולים מהסכנות.

מטבע חוץ בנק הפועלים 17.6.94

	היחידה	בנקנוטים: קניה	בנקנוטים: מכירה	העברות והמחאות: קניה	העברות והמחאות: מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1			3.3179	3.3648	3.3388
דולר אמריקני	1	2.99	3.13	3.0395	3.0824	3.0570
מרק גרמני	1	1.83	1.91	1.8537	1.8799	1.8677
לירה שטרלינג	1	4.56	4.77	4.6185	4.6837	4.6459
פרנק צרפתי	1	0.53	0.56	0.5447	0.5525	0.5479
ין יפני	100	2.88	3.02	2.9296	2.9710	2.9508
גילדן הולנדי	1	1.63	1.71	1.6564	1.6798	1.6674
פרנק שווייצרי	1	2.17	2.27	2.2017	2.2329	2.2209
כתר שבדי	1	0.38	0.40	0.3856	0.3911	0.3884
כתר נורבגי	1	0.42	0.44	0.4269	0.4330	0.4300
כתר דני	1	0.47	0.49	0.4741	0.4309	0.4773
מרק פיני	1	0.54	0.57	0.5557	0.5636	0.5562
דולר קנדי	1	2.16	2.26	2.1913	2.2223	2.2019
דולר אוסטרלי	1	2.15	2.31	2.2086	2.2602	2.2400
ראנד דר' אפריקאי	1	0.71	0.85	0.8319	0.8437	0.8386
פרנק בלגי	10	0.88	0.94	0.9024	0.9152	0.9094
שילינג אוסטרי	10	2.60	2.72	2.6387	2.5760	2.6548
לירה איטלקית	1,000	1.86	1.98	1.8949	1.9217	1.9035

ההסתדרות מכינה תוכנית חדשה לשיתוף עובדים במפעלים

עובדים במשרה מלאה במשך שנה יהיו זכאים לרכוש מניות במקומות עבודתם □ בנק פועלים יאפשר מתן הלוואות לרכישה

□ אבשלום קווה

מ"מ יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, אפרים זילוני, הציג אתמול בוועדה המרכזת בראשונה את תוכנית "קמע 2000", שלפיה יירכשו מניות לעובדים במקום עבודתם. התוכנית מתבססת על דגמים ידועים בארצות שונות, כמו ארה"ב ובריטניה.

התוכנית הא בשיתוף "בנק הפועלים". שיעמיד הלוואות לעובדים כדי לאפשר להם את רכישות המניות.

חבלי התוכנית במאבק שהיה לפני כחצי שנה בשירות הציבורי, במסגרתו אף שבת המשק יממה, בגנות הכוונה להפרטה סיטונית וללא מעורבות העובדים.

לדברי זילוני בוועדה המרכזת המגמה החרשנית של "קמע 2000" היא ליצור אפיק נוסף לקשר ולהזדהות בין נציגי העובדים במקומות עבודתם לבין ההסתדרות, שלא על בסיס הקשרים ומסלולי התיגמול הרגילים.

הוא אמר, כי הנושא אקטואלי בעת, נוכח ביצוע ההפרטה הלכה למעשה. במהלך זה, אמר זילוני, יש לאפשר לעובדי החברות הממשלתיות, בעיקר, להשתתף שותפות של ממש בחברות המופרטות, לרבות בעלות על מניותיהן.

התשתית הבסיסית להפעלת התכנית היא קרן נאמנות שתהא ישות משפטית אוטונומית ברת כוח ללוות כספים ולפרוע אותן, לרכוש מניות של הפירמה, להחזיק בנאמנות במניות העובדים ואף היא תהא זכאית לעקוב אחר ביצועיה הכלכליים של הפירמה, לנקוט בהליכים להגנת אינטרסי הבעלות של העובדים, בטווחם התעסוקתי והכנסתם הריאלית ולבצע פעולות שונות, אמר זילוני בוועדה המרכזת.

עוד נקבע בתוכנית כי כל העובדים המועסקים בפירמה במשרה שלמה שנה ומעלה יהיו זכאים להשתתף בתוכנית. גם עובדים במשרה חלקית ועובדים עונתיים אף הם יהיו זכאים להשתתף בתכנית, בתנאים אחרים, כמובן. התכנית כוללת 22 סעיפים אשר גובשו באגף לאיגוד מקצועי, תוך הסתמכות, בעיקר, על הניסיון האמריקני.

אושרו הצעות ועדת השרים לתיקון חוק פיצוי נפגעי תאונות דרכים

□ יאיר מידן

הממשלה אישרה אתמול את הצעת ועדת השרים לענייני חקיקה לתיקון חוק פיצויי נפגעי תאונות דרכים על פי המלצות ועדת ברנזון.

החלטת הממשלה התקבלה בהתנגדות 4 שרים פרופ' שמעון שטרית, יוסי שריד, משה שחל ושמעון פרס.

כעת עובר התיקון לחוק לאישורה של הכנסת בחקיקה ראשית.

אם יאושר התיקון בכנסת יביא הדבר לצמצום משמעותי בזכאותם של נפגעי תאונות דרכים לפיצויים על פי החוק. נכים עד 10% יקבלו מעתה פיצוי בסכום קבוע. בעלי נכות עד 10 אחוז מהווים כ־80% מכל המגישים תביעות פיצויים בגין תאונות דרכים.

הגבלה נוספת שתיכנס לתוקף קשורה לפיצוי נפגעי תאונות דרכים על אובדן הכנסה וימי עבודה. ראשית, הפיצוי למי שלא עובדים יהיה מעתה לפי שכר מינימום עד 1,000 שקל. כן יהיה הפיצוי על אובדן הכנסה וימי עבודה בפועל ולא על בסיס של אובדן הכנסה בערך עתידי.

הצעת החוק החדשה קובעת, כי מי שתובע פיצויים בגין תאונת דרכים יידרש מעתה להביא רו"ח ממס הכנסה על אי חבות מס ועל תשלום כל חובותיו, כתנאי לתשלום פיצויים.

בכנסת צפוי להתפתח מאבק על אישור התיקון המטיל מעתה הגבלות חמורות.

גמביט ישראלי

בפגישות במוסקווה בין שר האוצר אברהם בייגה שוחט לסגן שר החוץ הרוסי, ליאוניד קולוקולוב, וסגן יו"ר הדומה מיכאל מיטיקוב הביעו שני הצדדים נכונות רבה להגברת שיתוף הפעולה הכלכלי והפוליטי בין ישראל לרוסיה. דברים ברוח דומה השמעו גם בפגישות אחרות עם בכירי משק וכלכלה רוסיים. שר האוצר התארח גם בחברת "יעקבלב" השותפה לתעשייה האווירית בהרכבת מטוס המנהלים "יאק". "משלחת המאה" הישראלית נמצאת עתה בסט. פטרסבורג, שבה נפגשה עם ראש העירייה, אנטולי סובצ'ק. בפגישה הוצגו פרוייקטים לשיתוף פעולה בין אנשי עסקים משתי המדינות. שר הקליטה, יאיר צבן, נפגש עם שר העבודה הרוסי, ומדי מליקיאן.

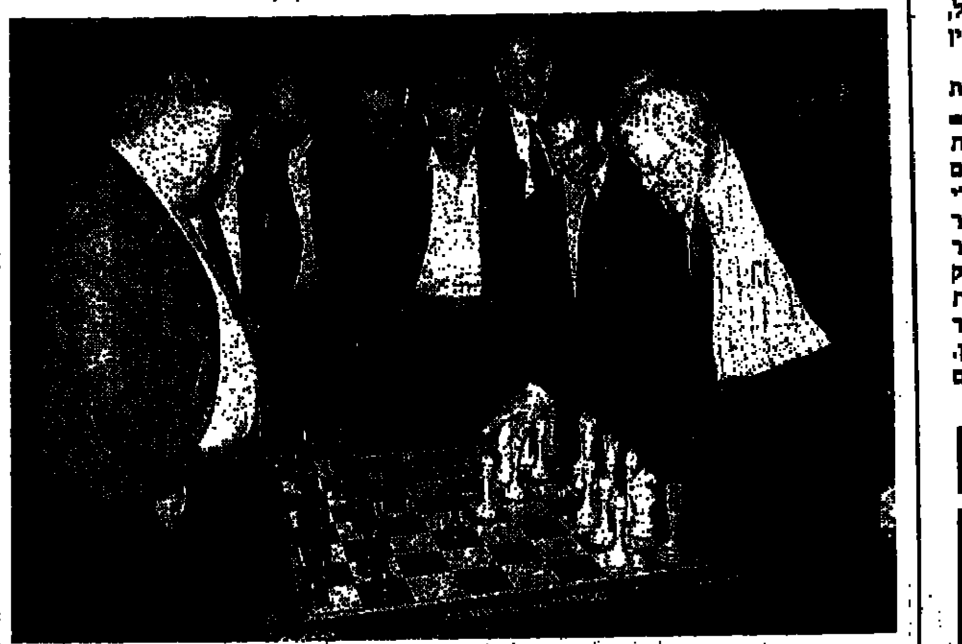

השר אברהם שוחט והשר יאיר צבן משחקים בקרב שחמטאי במוסקווה.
(כיתוב: יוסף גליילי; צילום: ניצן שורר)

בשיחות הכלכליות עם ירדן ביולי יידון כינון הסכם סחר

הדיונים בין ירדן לישראל בנושאים הכלכליים צפויים להתחדש כבר ביולי.

במסגרת סבב הדיונים הזה צפויים לעלות לדיון שורה של נושאים בתחומים הבאים מוניטרי, מטבע חוץ ובנקאות.

כן צפוי דיון כמעט הראשונה בשאלת כינון הסכם סחר בין שתי המדינות שיכלול בין היתר ביטול החרם הערבי וביטול הגבלות אדמיניסטרטיביות על יבוא ויצוא של סחורות בין שתי המדינות.

בשלב הבא של הדיונים צפויה התמקדות, בהורדה הדרגתית והדדית של מכסים על שורה של מוצרי בני קיימא ותשומות לייצור, כולל בבניה.

הורדת המכסים תהיה לגבי מקלטי טלוויזיה ומכשירים חשמליים אחרים וכן על מלט, ברזל ורשתות.

יאיר מידן

שיעור גבוה של העלמות מס במשיטות חוקרים בעמק חפר

העלמות מס בשיעור של עד 60% נחשפו במסגרת מבצע בנתניה ועמק חפר.

המבצע נערך בסוף השבוע ונערכו יותר מ־140 ביקורות.

יאיר מידן

שבוע שנפתח בירידות

□ כתבנו הכלכלי

שבוע המסחר בבורסה נפתח אתמול בהיצעים ובירידות שערים.

המדד הקובע של מניות המשתנים ירד בבאוחו לרמה של כ־180 נקודות ומדד מניות המעוף ירד בכ־1.5% לרמה של כ־179.5 נקודות.

מחזור העיסקות הצטמק לכ־135 מיליון שקל.

המסחר היה דל ורק מעט מקורבים עשו פעולות כלשהן.

עליות חדות היו במניות הקשורות בקידוח הימי.

לעומת זאת, מניות לכרות כבוק, כלל, מבני תעשיה והומינון ירדו עד כ־2%.

באג"ח הצמודות למדד היו עליות עד כחצי אחוז.

ששה נורו למוות בפיגוע בפאב בצפון אירלנד

הרוצחים וידידיהם הקאתולים חגגו נצחונה של נבחרת אירלנד במונדיאל על איטליה □ המיליציה הפרוטסטנטית לקחה על עצמה אחריות לרצח

קרובים ובני משפחה אבלים של הנרצחים בפאב זועקים על הטבח ליד הפאב "או'סול" בלאוגהלנד, צפון אירלנד *(צילום: איי.פי)*

לונדון, (ע"צ, ע"ר). אלמונים חמושים אתמול בערב ירו למוות בשישה בני אדם שצפו בשידור משחק הכדורגל איטליה־אירלנד בפאב בצפון אירלנד, נמסר מהמשטרה.

דובר מטעם המשטרה אמר כי החמושים הגיעו לפאב בכפר לוגינסלנד, במרחק כ־50 ק"מ מבלפסט, ופתחו באש על הלקוחות שהיו בו, כאשר אלה עלזו על יתרונה של נבחרת אירלנד במשחק.

כוחות המיליציה הפרוטסטנטית הודיעו לתקשורת כי הם האחראים למתקפה הרצחנית, המסמנת הסלמה חמורה במתח השורר בין הרוב הפרוטסטנטי באיזור, לבין המיעוט הקאתולי.

זוהי התקרית החמורה ביותר באירלנד מאז הרצח, באוקטובר 1993, של 7 קתולים בפאב בגרייסטיל, שהיה פעולת תגמול לרציחתם של 9 פרוטסטנטים שבוע קודם לכן בידי כוחות האיר"א.

צרפת החליטה לשגר לאלתר כוחות צבא לגבולות רואנדה

למרות התנגדותם של המורדים משבט טוטסי □ להחלטת פריס צפוי מחר אישור במועצת הביטחון

פריס, (ע"צ, ע"ר). צרפת נקטה צעד ראשון לקראת מעורבות צבאית ברואנדה, בהחליטה לשגר במהירות כוחות צבא לגבולות רואנדה למשימה הומניטרית, למרות התנגדותם של מורדי שבט טוטסי.

שלטונות צרפת סירבו למסור פרטים על התערבות המתכוננת ועל מערכה הצבאי.

אך נראה כי הגבול בין רואנדה וזאיר הוא הנגיש ביותר לכוחות צרפתיים המוצבים ברפובליקה של מרכז אפריקה, במקרה שפריס תחליט להפעיל יחידות אלה.

על ההחלטה להתערב נמסר בשבת בערב, בתום פגישה בין ראש ממשלת צרפת אדואר באלאדור ושר ההגנה פרנסואה ליוטאר, בה השתתפו גם יועצים בכירים של הנשיא, קציני המטה הכללי ונציגי משרדי החוץ ושיתוף הפעולה.

ההודעה הדגישה את האופי ה"הומניטרי גרידא" של היוזמה הצרפתית, אך מורדי רואנדה הודיעו כי כל חייל צרפתי על אדמת רואנדה ייחשב לאויב.

ראקאר. מועצת הביטחון עמדה אמש להתכנס כדי להתחיל בדיון על האפשרות שצרפת תתערב התערבות צרפתית ברואנדה. מעריכים, כי ההחלטה במועצה תתקבל מחר.

שר החוץ הצרפתי, אלן ז'ופה, שהודיע על כך אמר, כי צרפת לא תעשה דבר "בלי לקבל אור ירוק מהאו"ם בכל הנוגע למבצע, שהוא הומניטרי בתכלית".

בטיוטה של הצעת־ההחלטה שתוגש למועצה נאמר, כי המשימה תהיה "מוגבלת לתקופת־מעבר, שבה לא יהיה כוח הסיוע של האו"ם מסוגל לבצע בצורה יעילה את המנדט שלו".

השגריר הצרפתי באו"ם ז'אן־ברנאר מרימה יגיש היום את הצעת ההחלטה בתקווה שהמועצה תאשר אותה כבר היום, מסרו דיפלומטים צרפתיים.

למרות התגובה הפושרת מצד בעלות הברית האירופיות של צרפת, אמר הנשיא מיטראן בפאריס, כי צרפת מתכוננת להתערב אפילו לא יצטרפו למבצע מדינות מערביות אחרות. המבצע מוגדר כמשימה הומניטרית כדי להגן על אזרחים, במלחמה העקובה מדם המתנהלת ברואנדה.

קיגאלי. קרבות עזים פרצו אור לאתמול בין המורדים, אנשי החזית הפטריוטית של רואנדה, לבין כוחות הממשלה, במרכז העיר קיגאלי בירת רואנדה.

המורדים הפגיזו את בנייני הממשל באש מרגמות ותותחים. כן נמסר על קרבות רחוב ויריי מנשק קל.

שני עובדי הצלב האדום נהרגו בקיגאלי

עובד של הצלב האדום נהרג אתמול כאשר פגז מרגמה פגע בבית חולים במרכז קיגאלי, בירת רואנדה, מסר דובר צבאי של האו"ם.

כן נהרגה צעירה רואנדית, עובדת הצלב האדום.

לפחות שלושה אנשים אחרים נפצעו בתקרית זו.

לא הוברר מיד אם הפגז נורה בידי המורדים המתקדמים או כוחות הממשלה.

פיליפ גאיאר, ראש משלחת הצלב האדום הבינלאומית, מסר, כי פגז פגע פגיעה ישירה באחד מבנייני בית החולים. בניין שבו מתגוררים 50 יתומים לא נפגע בנס.

ג'ימי קארטר: המשבר בקוריאה חלף

נשיאה לשעבר של ארה"ב, ג'ימי קארטר, העושה בשליחות דיפלומטית בצפון קוריאה, דיווח אתמול ליועץ לבטחון לאומי של הנשיא ביל קלינטון, אנתוני לייק, על שיחותיו בפיונגיאנג.

הנשיא נפגש עם כתבי בצפון קוריאה ואמר עם תום הפגישה עם אנשי הממשל של פיונגיאנג: "אישית, אני סבור כי המשבר חלף".

לידיעה זו עדיין לא התקבל אישור ממקורות שלטון בוושינגטון או מדוברה של ממשלת צפון קוריאה. ע"צ

סנדיי טיימס: מרגלים באוניברסיטאות בריטניה

לונדון, (ע"צ). מדינות כאירן ועירק "מעוניינות לנצל את המוסדות האוניברסיטאים הבריטיים כדי לייצר פצצות גרעיניות", דיווח אתמול העיתון סנדיי טיימס.

השבועון הבריטי טוען, כי בין 58 אלף עבודות מחקר שנעשו באוניברסיטות בריטניה, וגילה כי כמאה מהן מומנו על ידי שלטונות עירק, אירן ולוב.

העיתון מזכיר "פרויקט עירקי" באוניברסיטת שפילד בנושא כורי היתוך גרעיניים, ומחקר נוסף שמומן על ידי ממשלות עיראק ולוב, המתבצע במכון למדע וטכנולוגיה במנצ'סטר, והנוגע לחקר הגרעין.

שני המוסדות האקדמיים הכחישו את המידע לפיו המחקרים הם בעלי "ערך צבאי ישיר", אולם "מומחים ממשלתיים אומרים כי המחקרים יכולים לסייע לשתי המדינות בייצור פצצה גרעינית", מוסיף הסנדיי טיימס. כן רומזת הכתבה כי שירותי הריגול הנגדי M־15 הראו התעניינות רבה במרגלים האוניברסיטאיים.

[illegible] הרוגים בהפצצת כוחות הדרום על תחנת כוח בצפון תימן

צנעא, (ע"ר, ע"צ). 12 איש נהרגו ו־25 נפצעו אתמול בהפצצה של חיל האוויר הדרום־תימני על תחנת כוח מסוימת שמחוה לחוף ים סוף, מסרה סוכנות הידיעות סבא.

בידיעה נאמר, כי תחנת הכוח נפגעה. לא צויין היקף הנזק.

ממשלת הצפון הודיעה אתמול, כי היא מסכימה לקחת חלק בשיחות הבין־תימניות שיתקיימו בקהיר בחסות שליח האו"ם לאחדר בראהימי, מסר לכתב סוכנות הידיעות הצרפתית מקור צפון תימני מוסמך.

אותו מקור מסר כי האישור הועבר לשליח המיוחד, בקהיר, בלילה שבין שבת ליום ראשון.

משלחת בת 6 אנשים אמורה לצאת את צנעא ביום שני בדרכה לקהיר, אמר המקור.

קהיר. מנהיג של דרום תימן שלל ביום א' את האפשרות של פגישה "פנים אל פנים" בקהיר בין משלחות של הדרום והצפון, בחסות שליח האו"ם לתימן, לאחדר בראהימי.

בהודעה לעתונות בתום פגישה בקהיר עם שליח האו"ם, אמר עבדאללה אל־אסנאג', הנחשב כ"שר החוץ" של דרום תימן, כי "כל עוד לא יהיה שלום בשטח, אין אנו סבורים שיש מקום לבזבז זמן נוסף".

הוא הטיל ספק בהצלחת השיחות שבראהימי עומד לקיים תוך שעות ספורות בקהיר עם משלחת של צפון תימן.

אל־אסנאג' חזר על הצורך בנוכחות של משקיפים בינלאומיים בתימן, כדי לפקח על הפסקת אש אפשרית על בסיס החלטת האו"ם 924.

הבולשת הפדרלית תחקור את תעלומת מותו של נפוליון

החוקרים ישתמשו בשיטות החדשות של זיהוי די.אן.אי. וספיגה אטומית

וושינגטון, (ע"צ). הבולשת הפדרלית האמריקנית (אף־בי־איי) עומדת לחקור את מותו של נפוליון, כדי לנסות ולפתור תעלומה בת כ־200 שנה: האם הקיסר מת ממחלה או מהרעלת ארסן.

היום יבואו שני נציגים של "אגודת נפוליון של אמריקה" (NSA) למטה הבולשת הפדראלית בוושינגטון, כדי למסור לראש המעבדה הקרימינולוגית של הבולשת, רוברט מארץ, את "המוצגים": תשע שערות, המיוחסות לקיסר, אשר מת בשבי ב־5 במאי 1821 באי סיינט־הלנה.

"אנו רוצים לדעת", הסביר נשיא אן־אס־איי, בוב סניב, יזום המנייה. איש זה בן ה־81, המתקשה להשלים עם הספיקות לגבי מותו של נפוליון, גורס כי יהיו התוצאות אשר יהיו, קשה יהיה לחלוק על המסקנות של הבולשת הפדראלית.

תשע השערות – שמונה מהן מאוסף של צרפתי, ז'אן פישו, והתשיעית, רכושו של ד"ר בן ויהר, רופא קנדי ומחבר של רב־המכר "רציחתו של נפוליון" – יעברו בדיקת DNA ובדיקת "ספיגה אטומית", שתי טכניקות גנטיות משוכללות של הבולשת הפדראלית האמריקנית.

אבו דאבי כלאה תשעה מראשי בנק בי־סי־סי־איי

אבו דאבי שלחה בשבת לכלא תשעה מנהלים לשעבר של הבנק בי־סי־סי־איי, לאחר שנידונו אשתקד לעבר למאסר על חלקם בשערוריה, שהוביל ב־1991 להתמוטטות הבנק, מסר ביום א' דובר משרד הפנים.

הוא אמר לכתב רויטר, שהתשעה נכנסו לכלא. אסור היה לפרט מעבר לכך.

בית משפט גזר על תשעת המנהלים של הבנק הבינלאומי לאשראי ולסחר עונשי מאסר בין [illegible] שנים. הם כבר היו עצורים במשך שלוש שנים באבו דאבי.

תשעת האסירים ושלושה מראשי הבנק שנידונו שלא בפניהם גם נצטוו לשלם פיצויים בסך 9 מיליארד דולר. ע"ר

המוסלמים כבשו מאחזים סרביים בהתקפה בצפון בוסניה

קרבות עזים מתחוללים משבת באיזור הר אוזרן □ נשקפת סכנה להפסקת האש הזמנית שהוכרזה למשך חודש

סאראייבו, (ע"ר). קרבות עזים שהתלקחו לאורך הגבולות בבוסניה, פוגעים ככל הנראה בתוכניות השלום המוצעות לפלגים היריבים על־ידי מעצמות העל.

אתמול אמר דובר או"ם, כי הסרבים־הבוסנים ומרכיות הצבא המוסלמי של בוסניה מנהלים אש ארטילרית ואש מרגמות לאורך קו חזית ארוך, באיזור הערים הצפוניות גרדאצ'ץ', ריבניצ'ה ודובוי.

הדובר אישר, כי בצפון בוסניה יש פעילות צבאית רבה.

בכיר באו"ם אמר, כי קרבות עזים מתנהלים באיזור הר אוזרן הנתון לשליטת הסרבים, דרומית לדובוי.

מקור צבאי סרבי אמר, כי כוחות המוסלמים כבשו מספר גבעות אסטרטגיות באיזור.

כן נמסר, כי שני הצדדים הלוחמים ספגו אבידות כבדות בקרבות אזורים אלה.

הקרבות הם הפרה של הפסקת האש הזמנית שהביאה לשקט יחסי במשך כשבוע.

הפסקת האש היתה אמורה להביא את שני הצדדים לקראת סיום המלחמה בת 26 החודשים, ולקבלת תוכנית שלום ארוכת טווח, הנמצאת כעת בשלבי הכנה אחרונים בידי המתווכים הבינלאומיים.

המתווך האמריקני צ'ארלס רדמן, איש "קבוצת הקישור" של חמשת המדינות הדנות בתוכנית השלום, אמר בשבת בז'נבה כי פרטי המפה המוצעת טרם נדונו ועובדו סופית.

זובין מהטה מנצח בסאראייבו על הרקויאם של מוצרט

סאראייבו, (ע"צ). מנהלה של התזמורת הפילהרמונית הישראלית, זובין מהטה, ניצח אתמול על קונצרט בהריסות של הספריה הלאומית בסאראייבו. הקונצרט הוקדש לזכר הרוגי המלחמה, ונוגן בו הרקויאם של מוצרט.

"כאשר שמעתי את תזמורת סאראייבו והמקהלה מבצעים את היצירה כהורה, בכיתי," אמר מהטה. "לפני הקונצרט, "לרגע, המוזל, זו המוסיקה המתאימה לעידן שבו אנו חיים," אמר.

הקונצרט נכה לתמיכת נציבות האו"ם לענייני פליטים.

בצמרת המשא־ומתן הובעה תקווה שהקרבות בצפון לא יגרמו למשבר בשיחות.

הממשלה דנה בנושא ירושלים בעקבות ביקורו של שעת'

□ כתב "על המשמר"

נושא ירושלים עלה אתמול בישיבת הממשלה, בעקבות ידיעות שהתפרסמו על כוונת הד"ר נביל שעת לבקר בעיר ולכנס באוריינט האוס חברים מהרשות הפלסטינית. ראש הממשלה והשרים לא קיבלו החלטה, ולא הביעו עמדה סביב שולחן הממשלה: כיוון שבזמן הישיבה דובר רק ב'שמועות', אך מחוץ לישיבה הזדרזו השרים להביע עמדה נחרצת ולומר כי שעת' לא יבוא לירושלים, מכיוון שהדבר ייתן תוקף מדיני למעמד אש"ף, בניגוד לסיכום.

רבין ביקש מהאלוף אמנון שחק שנפגש אמש עם נביל שעת', להבהיר את הנקודה הזו.

נושא ירושלים עלה גם בדברי השר עוזי ברעם, שהתריע מפני כוונה של מתנחלים ופלסטינים להפוך את העיר למוקד עימותים. ברעם סיפר, כי הגיע אליו מידע לפיו מתנחלים קיצוניים מתכננים פעולת מחאה גדולה שתכלול הקמת אוהלים באזורים מוסלמים בירושלים, ואילו מנגד, יש תכונה בקרב פלסטינים לבצע פעולות שיתנו תוקף מדיני לאחיזת אש"ף בירושלים, ויש אפילו קיצוניים שפועלים להסלמת המצב בכוונה כדי ליצור "בלפסט בירושלים", כהגדרת השר ברעם.

במסגרת הסקירות הבטחוניות, שמעו השרים מגורמי ביטחון על המשך המגמה של ירידה בפיגועים, ועל כך שהמשטרה הפלסטינית מתפקדת היטב ושולטת בשטח.

עם זאת, דיווח האלוף דני רוטשילד כי בכל התחומים האזרחיים אין פעילות, וכי המוסדות משותקים, פרט לתיאום הקשור עם ישראל.

המשכים

רבין תקף

המשך מעמוד ראשון

רבין הוסיף כי בחיפה הופר הסכם בין העבודה ל"רם", מפני שגלמן חתם בתל אביב עם הליכוד, למרות שבחיפה יש לעבודה 10 אחוזים יותר מ"רם". "אם יש מי שמציע שננהל מו"מ עם הליכוד, שיקום ויגיד בפומבי. היום המבחן הוא קיומה של הוועידה ב־28 ביוני, כי אחרת אני מסיר את ידי מהמשא ומתן ומשאיר את המו"מ למישהו אחר, ונצטרך לטפל בקופ"ח כאילו היא לא של ההסתדרות".

רבין קרא שוב לא ללכת לקואליציה עם הליכוד, כי הדבר רק יבנה את הליכוד במישור הארצי, "ובבחירות הבאות לכנסת אל תבואו בטענות שהפסדנו".

השר שחל ערך חשבון נוקב עם רמון וחבריו, שהם לדבריו, גרמו להפסד בהסתדרות. הוא האשים את מרצ ומפ"ם, ש"הביאו את רמון להסתדרות כשכל המטרה היא לשבור את ההסתדרות". עם זאת אמר, שאין ברירה אלא להקים קואליציה עם "רם", כי הבוחר נתן את תמיכתו ברמון.

השר עוזי ברעם אמר, כי המוטיבציה היחידה שלו להיכנס לצוות המו"מ היא לשמור על מועצות הפועלים בידי מפלגת העבודה. לדבריו, המהלך של גלמן פגע קשות במפלגת העבודה. עם זאת, הוא מתנגד לעמדת רבין אשר מצדיק את "רם" שפתחה במשא ומתן עם הליכוד ב־40 מועצות פועלים.

נסים זוילי קרא למפלגת העבודה להתעשת ולפתוח במו"מ, ואמר כי המפלגה יכולה לגרום לעצמה לאכזרון. הוא אמר שלא ייתכן שכל המתלוננים על התפוררות כביכול, הם אותם אנשים שמקימים כל יום קבוצות וחוגים ופוגעים במעמדו של ראש הממשלה.

בתום הדיון אמר רבין, כי הוא מקווה שלקראת הבחירות הבאות ייבחר מרכז חדש, שונה מהנוכחי, אשר מחציתו נבחר על ידי מנגנונים שונים. כן אמר, כי יש שלוש אפשרויות פתוחות במו"מ עם "רם": קואליציה של העבודה עם הליכוד, קואליציה של "רם" עם הליכוד, והברירה המועדפת, קואליציה בין העבודה ל"רם".

היום תתכנס סיעת העבודה לישיבה מיוחדת במשרד ראש הממשלה, האמורה להימשך מספר שעות. היוזמה באה מצד יו"ר הקואליציה, אלי דיין וח"כ חגי מירום, אשר תבעו מזה זמן רב מראש הממשלה להקדיש ישיבה של סיעה ללא הגבלת זמן. לא מן הנמנע שכמה ח"כים ידרשו מראש הממשלה לנקוט פעולה תקיפה כדי לחלץ את המפלגה ממצוקתיה.

כשגרשון גלמן, מזכיר מועצת הפועלים השנוי במחלוקת ביקש רשות דיבור, קם רבין בהפגנתיות מכסאו, נטל את מעילו ועזב את האולם. גלמן אמר, כי הוא מוכן להפסיק לדבר מאחר ויו"ר המפלגה עזב, אולם רבין לא התרשם ואז פתח גלמן בנאום תגנה על צעדיו, למרות שרבים קראו לעברו "בוגד", ו"אתה גרמת לכך שמפלגת העבודה הפסידה 40 מועצות פועלים". למרות צעדיו של רבין, הגן זוילי על זכותו של גלמן לדבר. ברגע שרבין עזב את האולם, נכנס לאולם שמעון פרס, אשר קודם לכן יצא ממנו. היו כאלה שראו בכך סימן לתמיכתו העקיפה בעמדות הברשלד וגלמן.

רוכב קטנוע מחולון נהרג מפגיעת משאית

(ע). נסים אמיר בן 24, רוכב קטנוע מחולון, נהרג בתאונת דרכים שהיתה אתמול בערב, ברחוב ההסתדרות בחולון. נהג משאית פגע בקטנוע ורוכבו נהרג במקום. רופא מד"א קבע את מותו. נהג המשאית עוכב לחקירה בענף התנועה של משטרת תל אביב.

העבודה בחיפה דורשת מרבין לדאוג שהשלטון יישאר בידיה

□ יגאל וילפנד

בקריאה נרגשת לראש הממשלה יצחק רבין, לממש התחייבותו לאנשי העבודה בחיפה לדאוג שהשלטון במועצת הפועלים בעיר יישאר בידיהם, יצאו אתמול פעילי מפלגת העבודה בחיפה.

במכתבם כותבים דב גרפונקל ואורי אגמי, כי "עליך לממש את התחייבותך המפורשת שתפעל, תיאבק ולא תתפשר על העקרון ויישומו, שהנהגת ההסתדרות במרחב חיפה תהיה בידי מפלגת העבודה ושליחיה".

הכותבים דורשים גם צירופו של השר שחל לצוות המו"מ. עוד הם אומרים, כי "אנו מקווים שאתה מודע וקשוב לביקורת על הפגיעה בתשתית המרכזית של תנועת העבודה בארץ ובמרחב חיפה בעיקר, וזה ע"י הפגיעה בהסתדרות הכללית ובהסתדרות במרחב חיפה".

מנצח בסרייבו המנצח זובין מהטה הופיע אתמול עם תזמורת סרייבו, שניגנה את הרקוויאם של מוצרט בספרייה הלאומית של סרייבו, תחת ניצוחו. ההופעה הוקרנה בטלוויזיה, במטרה לעודד את הסיוע לבוסניה. בתמונה - מהטה במהלך חזרה לקראת ההופעה (צילום: אי־פי)

10 עצורים בחשד שהשתמשו בסמים בהופעת פיטר גבריאל

(ע). המשטרה עצרה אתמול בערב עשרה צעירים, בשנות ה־20 וה־30, שברשותם היו סמים מסוג חשיש ומריחואנה. העשרה נעצרו בעת שצפו במופע של הזמר פיטר גבריאל בפארק הירקון בת"א. המשטרה פרסה בשטח האירוע שוטרים סמויים, שעקבו מקרוב אחרי פעילות חריגה ועצרו את החשודים בהחזקת סם.

היועץ המשפטי לממשלה מתנגד לפתיחת חקירה נגד ערפאת

(ע). היועץ המשפטי לממשלה מתנגד לפתיחת חקירה נגד יאסר ערפאת, כפי שמתבקש בעתירתם של שמעון פרצ'יק ואחרים. בתשובתו של היועץ לעתירה שהוגשה אתמול לבית המשפט הגבוה לצדק, נאמר כי בפתיחת חקירה מעין זו אין תועלת לציבור. יתרה מזו, נטען, מהלך כזה איננו שקול נגד הנזק שייגרם לציבור כתוצאה מכך.

ב"כ היועץ המשפטי, עו"ד שי ניצן, מדגיש בתשובה כי אין שחר לנטען בעתירה, כאילו בהחלטתו של היועץ המשפטי יש משום "מחילה" ליאסר ערפאת על מעשיו בעבר, אשר גרמו למאות הרוגים ופצועים. נטען כי החלטת היועץ המשפטי לממשלה מבוססת אך ורק על מסקנתו, כי "אין הצר שווה בנזק המלך" – תרתי משמע.

עוד נטען, כי ההחלטה של היועץ המשפטי אין בה לא "הכשר" ולא "מחילה", לא "הצדק" ולא "כפרה", כן נטען, כי החלטת היועץ המשפטי מתבססת בעיקרה על הנסיבות המשתנות של ימים אלה, ימים של תמורות מדיניות והידברות עם צדדים לסכסוך רב־שנים. נסיבות אלה אינן נסיבות ששררו בארץ ובאזור אף לפני שנה, לא כל שכן במשך העשור האחרון. ביותר בולטות הנסיבות החדשות הללו את התחייבויותיו של אירגון אש"ף, שנשלחו במכתב לראש הממשלה, ושעוגנו בהסכם עזה ויריחו, להימנע מפעילות אלימה וטרוריסטית.

יגון אופראי נפלא

הסינפונייטה, מקהלת שיר מבילין והסולנים בקונצרט סיום העונה; מנצח וכנר, אורי מאיר. טנור, פייר אמויאל; בתוכנית: מיצירות מוצרט ורוסיני.

הפיוט הדתי "סטאבת מאטר דולורוזה" ("האם עמדה כשבורה") מאת רוסיני, מתאר בסגנון אופראי את סבלה הנורא של מריה, שבנה גווע לעיניה. אורי מאיר הופיע כמנצח־אומן, שידע ללכד את התזמורת, המקהלה והסולנים סביב ביצוע רב הבעה והשראה: איזה יגון אופראי נפלא.

ליהוק הסולנים היה משוכח, הסופרנית לילי טונה היא בעלת קול פעמונים צלול, המצו סופרן הדר הלוי היא זמרת כובשת לב ביכולתה ובחינה. סמי בכר וגדעון זקס שרו בחום ובאורח קוהקטי. המקהלה היתה ממושמעת ונקיה, והתזמורת במיטבה.

המחצית הראשונה בה ניגנו אורי מאיר ופייר אמויאל את הסימפוניה קונצרטנטה מאת מוצארט ק. 364, לא התרוממה. מאיר ניסה לנגן עם הגב לתזמורת, ונכשל, בדיוק כשם שנכשל מינץ עם התזמורת הקאמרית בתפקידו הכפול כסולן וכמנצח. הטמפים היו עצבניים ומהירים מדי, התוכניה המצוינת נכתבה בידי טלי ירון, אלא שנעדר ממנה הטקסט הלטיני המקורי של הסטבת מאטר, ונעדרה תמונתה של הדר הלוי היפהפיה.

יצחק שור

חברה להשקעות של בנק הפועלים בע"מ

הודעה על אסיפה כללית שנתית רגילה

ניתנת בזה הודעה כי ביום 28.6.94 בשעה 10.00 תתקיים אסיפה כללית שנתית רגילה של החברה במשרדה הרשום ברח' דניאל פריש, 3, תל־אביב, קומה 15, בחדר הישיבות. בעלי מניות לטוכ"ז בנות 1 ש"ח אשר ברצונם להשתתף ולהצביע באסיפה זו יפקידו את תעודת המניה שבידיהם במשרדה הרשום של החברה במזכירות החברה, לא יאוחר מ־48 שעות לפני מועד האסיפה.

על סדר היום:

1. דיון בדו"ח הדירקטורים.
2. אישור המאזן וחשבון רווח והפסד ליום 31.12.93 (מאוחד וחברה).
3. בחירת דירקטורים.
4. גמול לדירקטורים מקרב הציבור.
5. אישור עסקאות עם בעלי ענין.
6. מינוי רואי חשבון וקביעת שכרם.
7. שונות.

אם לא יהיה נוכח בתאריך האסיפה מנין חוקי, תתקיים האסיפה כעבור שבוע [illegible] יום, באותו מקום ובאותה שעה. אם גם אז לא ימצא מנין חוקי כקבוע [illegible] תתקיים האסיפה באותו יום באותו מקום בשעה 10.30 בכל מספר של [illegible]

מזכירות [illegible]

למשפחת משיח ולקיבוץ כפר מסריק

משתתפים בצערכם על מות

בנצי ז"ל

חבריכם בקיבוץ מעברות

אזכרה

שנה למותה של חברתנו

רעיה בן־צבי ז"ל

נעלה לקברה ביום רביעי, 22.6.94, בשעה 17:30

בבית הקברות בקיבוץ שמרת

כל מוקירי זכרה מוזמנים

המשפחה ובית שמרת

משתתפים באבלו של חברנו

יעקב ארזי ומשפחתו

במות האח

דוד ארזי ז"ל

קיבוץ דן

לעמיחי גבע ומשפחתו

משתתפים בצערכם במות האב

מוריס גרמייז בניכר

בית שמרת

לעמיחי גבע

אתך באבלך במות

האב

חבריך בהנהגה העליונה ובברית העולמית של מפ"ם

שובה של הוועדה המסדרת

נושא הבחירה הישירה של ראש הממשלה חוזר אל סדר היום הציבורי ומהווה זירה נוספת לקרבות על עתיד המערכת הפוליטית בארץ □□□ בעבודה ובליכוד חוששים כי המועמד שייבחר יממש את זכותו, על פי החוק, למנות מחצית משריו כראות עיניו, מבלי להתחשב ברצונם של המחנות השונים □□□ חברי השמיניה בעבודה, בעיקר בורג וביילין, מעוניינים כנראה להאט את קצב דהירתו של חיים רמון לעבר ראשות הממשלה על כנפי החוק לבחירה ישירה של ראש הממשלה

□ יהודה צור

יתכן מאוד, שהעיתוי להעלאתו מחדש של הדיון הציבורי על החוק לבחירה ישירה של ראש הממשלה, הינו מקרי לחלוטין. אך התאוצה שתפסה מחלוקת מוכיחה, כי הגחלים הלוחשות של ההתנגדות בימין ובשמאל לביצוע החוק, מהוות קונסנזוס, כמעט מקיר לקיר, בין כל אלה המתחרטים על ההצבעה ברוב גדול, על חוק זה, שהיתה בכנסת לפני פחות משנתיים.

הסיבה המיידית להעלאת הנושא עתה, מקורה ברצונם של חברי השמיניה במפלגת העבודה, ובעיקר אברהם בורג ויוסי ביילין, לבלום את דהירתו המהירה של חיים רמון לעבר ראשות הממשלה, על כנפי החוק לבחירה ישירה של ראש הממשלה.

גם במפלגת העבודה וגם בליכוד חוששים, כל אחד מסיבותיו, מן אפשרות שייבחר יצחק רבין, או בנימין נתניהו. בשני המקרים – ראש הממשלה שייבחר יוכל, על פי החוק, למנות מחצית משריו כראות עיניו. הוא יוכל למנות אותם לאו דווקא מקרב הח"כים, ובוודאי מבלי להתחשב ברצונם של המחנות השונים במפלגות.

ראש הממשלה הנבחר, על פי חוק זה, אף יוכל, אם ירצה, לממש את משאת נפשו של כל פוליטיקאי בישראל – לצפצף על חברי מרכז מפלגתו. עניין זה הולך והופך לסיוט, המדיר שינה מעיני פוליטיקאים רבים. רק מיעוט קטן מקרב הפוליטיקאים המקצועיים חרד מפני האפשרות, שלאחר עידן רבין ייבחר פוליטיקאי בינוני, על פי כישוריו. ספק אם יספיקו כישורים תקשורתיים למי שלא יוכיח, כי יוכל לנהל נכונה את העניינים הממלכתיים, וינסה לעלות רק על גל של פופוליזם ודמגוגיה, תוך שהוא משאיר במרתף הקדמי של מפלגתו את כל המטען העודף, המיותר כביכול, של קווי יסוד ומצעים, שהיו מנת חלקו של כל מועמד לראשות הממשלה עד היום.

מה נושאים חברו יחד כדי לשמש רקע נוח להתפרצות מחודשת של הדיון הציבורי. מה שנראה עד לפני שבוע כעניין רחוק מהתעניינותם של מרבית הפוליטיקאים בישראל, הפך בסוף השבוע למוקד של דיון ציבורי. חברי השמיניה במפלגת העבודה אמנם מנמקים, שהם קשורים בעבותות לרמון, פרץ ואביטל, אך למעשה, הם עושים גם את חשבונם האישי ומסיקים מה עלול לקרות לעתידם הפוליטי המיידי, אם [illegible] הבחירה הישירה של ראש הממשלה.

[illegible] שותפיהם עם רמון הם יודעים, שככל הנראה [illegible] תוכנית לבחירות ב־96, לפיה יצחק רבין יציג את מועמדותו לראשות הממשלה, תחת הדגל [illegible] והבטחוני. את הגיבוי הוא יקבל לא כל כך [illegible] העבודה, המגלה סימני תשישות והתפוררות [illegible] לא מהמפלגה החברתית־דמוקרטית של חיים [illegible] לא קרמה עור וגידים אך כבר הולכת [illegible] זאת תהיה מפלגת מגרטים, אשר תפנה [illegible] ותבקש את תמיכתו, כשהיא מניפה דגל [illegible] לשיפור רמת החיים של הבוחרים, כאשר [illegible] העבודה תהיה כזאת: הבוחרים ייקראו להצביע [illegible] רבין לראשות הממשלה, ובעד רשימה בראשות רמון [illegible] כך ייצאו שני הצדדים נשכרים. כל אחד יקריין [illegible] הצד השני ויגבה אותו.

אלה בקווים כלליים הנחות יסוד של הח"כים, חבריו של רמון בשמיניה, אשר החליטו להישאר במפלגת העבודה כדי להילחם על אותן המטרות. אבל בתוך הבית [illegible] חרדים לא פחות ממתנגדי רבין ורמון. שני [illegible] יודעים היטב, שרמון ורשימתו יכרסמו בעיקר במפלגת העבודה, וכי הם עלולים לקצץ באופן משמעותי [illegible] המנדטים שלה. כך שגם מעמדם ובחירתם של ביילין, מרום ובורג לא יהיו מובטחים מאליהם.

פתיחת החזית הישנה

העיתוי של מפלגת העבודה, שירדה מנכסיה, וראש [illegible] שלא יהיה חייב מאומה למפלגתו ויוכל למנות [illegible] שריו לפי ראות עיניו בלבד, משמשים מאיץ לבורג [illegible] ביילין לפתוח מחדש את החזית הישנה, נגד בחירה ישירה של ראש הממשלה. אמנם, לכאורה הם נחלו [illegible] אין חזרה, עליהם לנהל מאבק לא רק למען [illegible] אלא בעיקר על עתידם הפוליטי.

הם יודעים היטב, ששמעון פרס, שנאלץ לתמוך [illegible] הבחירות האחרונות בבחירה ישירה של ראש [illegible] כאשר החוק אושר בכנסת, מגלה סימנים [illegible] של חזרה בתשובה. פרס יודע, כי במשטר [illegible] ישיר, תהיה השפעתו פחותה אף מזאת שיש [illegible] היום יכול רבין לנקוט מדיניות מסויימת, אך [illegible] הוא יעשה זאת רק לאחר התייעצות עם [illegible] לא רק מפני שהוא מוקיר את כישוריו [illegible] אלא בגלל שרבין זקוק לתמיכה [illegible] פרס הוא עדיין "מר מפלגה", כשם [illegible] הוא "מר ביטחון".

[illegible] אנשי פרס בכל הקשור לחוק [illegible] הבחירות להסתדרות ונצחונו של רמון, [illegible] שעליו להיאבק על מעמדו במפלגה. [illegible] לכאורה נדמה כי כבר נמוג – חי וקיים, [illegible] השבוע הוא מתכוון לכנס אותם מחדש לסידרה של התייעצויות, שיש להן, ללא ספק, קשר כלשהו עם מצב המפלגה והתחזקות החזית של מבקרי רבין, שעד לפני ימים ספורים לא העזו לומר בפומבי את אשר בליבם.

התייצבות ראש הממשלה לצד רמון, אם לא באופן הצהרתי אזי באופן מעשי, הולידה גל התקפות שומניות נגדו גם בקרב שריו. לא לחינם אמר אתמול שר המשפטים, דוד ליבאי, כי הוא מתפלא איך אותם אנשים, אשר רק תמול־שלשום הבליטו את היותם מקורבי רבין וביקרו את ליבאי על דבריו ועמדותיו, הם הראשונים היוצאים היום לפגוע ברבין, כאשר הוא איננו נמצא בשעתו הטובה ביותר בתוך מפלגתו.

משה שחל, אשר עד לפני מספר שבועות ניסה להבליט את היותו ממקורבי רבין, ומאלה שהיו תמיד מוכנים למצוא פשרה גואלת, גם אם בסופו של דבר התברר שמדובר בפתרון מניק, העז אתמול לראשונה לקרוא לרבין לעשות סדר במפלגה. נראה שאין זה מקרי. הולכת ומתגבשת מחדש החלוקה בעד ונגד רבין, ולא חשוב איזה כינויים ושמות מכנים את גיבושי שני המחנות. הקשר הישן של מחנות רבין ופרס עדיין קיים, גם אם הם לובשים צורות שונות.

"ג'יהאד דמוקרטי"

אברהם בורג, יש לומר לזכותו, עקבי מאוד בהתנגדותו העיקשת לבחירה ישירה של ראש הממשלה. דבר שאי אפשר לומר על האוהדים החדשים, המצטרפים עתה לעמדתו. בורג התייצב ביום חמישי שעבר, בכינוס יסוד של חוגי היונים במפלגת העבודה, פעם נוספת נגד החוק. הוא קרא לג'יהאד דמוקרטי ותרבותי, כהגדרתו, נגד החוק. כאשר התברר למחרת היום, שהתקשורת החמיצה את המסר של בורג, דאגו תומכי הרעיון להזין את התקשורת בהבעות תמיכה בעמדת בורג, נגד מימוש החוק כבר בעוד שנתיים.

דווקא בליכוד מצאה הצעת בורג תמיכה נלהבת, המעידה יותר מכל, כי למעט נתניהו, כנראה, רק מעטים מאוד רוצים שב־1996 ייבחר ישירות המועמד לראשות הממשלה, אפילו מטעם מפלגתם.

יו"ר סיעת הליכוד, משה קצב, מיהר בסוף השבוע לפרסם תמיכה נלהבת בביטול החוק, שלטענתו, לא הצדיק את התקוות שתלו בו. טענה מוזרה ביותר, לאור העובדה שהחוק טרם מומש, וספק אם אפשר להוכיח אם הצדיק או לא הצדיק תקוות כלשהן. אבל זאת שפתם של הפוליטיקאים, שלעיתים העובדות מהוות מכשול להוכחת טענותיהם.

יו"ר לשכת הליכוד, עוזי לנדאו, אמר, שהגיעה העת שכל אלה היודעים שהחוק בטעות יסודו, ינסו למנוע את מימושו. כי, הוא הדגיש, "כולנו נאכל אותה". ח"כ לימור לבנת הגישה הצעת חוק לחיזוק מעמד הכנסת, לפיה יצטרכו המועמדים לשירות במשטר החדש לעבור שימוע באחת מוועדות הכנסת, בדיוק על פי התהליך המתרחש בסנט בארה"ב.

ח"כ יוסי ביילין סבור, שמימוש החוק היום, כמתכונתו הקיימת – ללא האיזונים החוקתיים שבחוקי היסוד – עלול לפגוע קשה בדמוקרטיה הישראלית. ביילין טוען, שהחוק אולי טוב, אך רק אם קיימת חוקה מלאה. גם אברהם בורג סבור, שעד שלא יהיו האיזונים הדרושים בחוקי היסוד, אין לממש את החוק.

ח"כ חיים רמון התייצב, כצפוי, בעד החוק. הוא אמר, שכל אלה הרוצים למנוע את מימוש החוק, הם אנשים מבוהלים החוששים מדין הבוחר, הסבורים שהם יודעים טוב יותר מציבור הבוחרים מה טוב עבורו.

גם ח"כ אלי דיין, יו"ר הקואליציה, סבור שמדובר בתהליך בלתי הפיך, כהגדרתו. הגורמים המכונים מקורבי ראש הממשלה לא הסתירו את סלידתם מההצעה החדשה של אברהם בורג. הם ציינו, שמדובר בחקיקה בלתי הפיכה, ולא יעלה על הדעת, שבמדינת ישראל יחזרו מחדש למשטר של ועדות מינויים, או ועדה מסדרת, כפי שהיה עד לא מכבר.

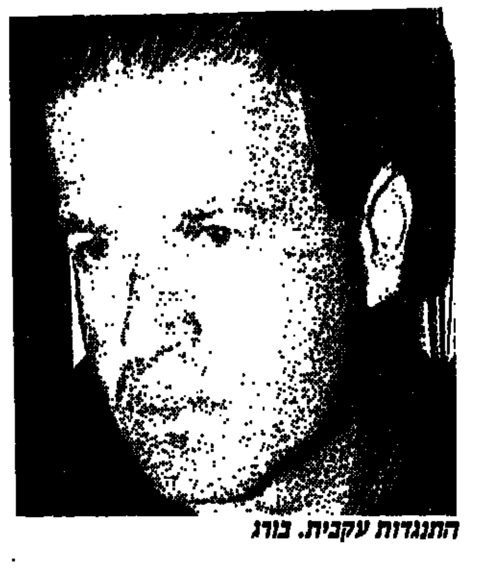

התנגדות עקבית. בורג

החוק לא הצדיק את התקוות. קצב

לקיים את שהובטח לבוחר

השר דוד ליבאי, שהיה בין יוזמי החוק, יחד עם השר אמנון רובינשטיין, יצא להגן בחירוף נפש על החוק לבחירה ישירה של ראש הממשלה, שככל הנראה יהיה יצחק רבין, בבחירות הבאות. ליבאי גילה יושר אינטלקטואלי, הנדיר כל כך אצל כמה מעמיתיו. אנשים שעד לפני שנה תמכו בהתלהבות בחוק, והציגו אותו כאחד ההישגים הגדולים ביותר של מפלגת העבודה, מסתייגים ממנו לפתע ומגלים היעדר חוט שידרה מחשבתי. ליבאי רחוק מאוד מזה, ולמרות שהוא יוצא לכאורה להגנת רבין, אשר מגלה כלפיו יחס של זלזול פומבי, הרי שר המשפטים יודע להפריד בין פוליטיקה מפלגתית לבין החוק.

לדברי ליבאי, לא יעלה על הדעת שמפלגת העבודה, שנשאה על דגלה כהישג כמעט בלעדי שלה את הבחירה הישירה של ראש הממשלה, תחזור בה מהבטחותיה לבוחר. לא יתכן שמפלגה, אשר פנתה אל ציבור הבוחרים ודרשה לקבל תמיכה בבחירה הישירה, תחליט, בגלל שיקולים פנים־מפלגתיים של קומץ אינטרסנטים, לרמוס את הבטחותיה. לטענתו, יתכן כי דווקא בגלל החוק הזה עלתה מפלגת העבודה לשלטון. אולם דבריו אינם משקפים את מאווייהם של גורמים במפלגת העבודה, וגם בליכוד, הסבורים כי עדיף לחזור למשטר הישן והמוכר של קבוצות לחץ פנימיות, המנציח את העומדים ליד מוקדי השלטון.

דווקא השר יוסי שריד ממרצ התייצב באופן ברור וחד משמעי לטובת הבחירה הישירה לראשות הממשלה. שריד אומר, שאין להעלות על הדעת לחזור למשטר, שלפיו מרכזי המפלגות קובעים מי יהיה ראש הממשלה. דבריו קשורים, כנראה, עם תוכניותיו לטווח הארוך. שריד מעולם לא הסתיר את דעתו, שאם יצחק רבין לא ירוץ מסיבות כלשהן לראשות הממשלה ב־96, מרצ תציג מועמד משלה. סביר להניח, ששריד, גם אם אינו אומר זאת בפומבי, סבור שהוא מועמד טבעי לייצג את מרצ.

בינתיים, נושא הבחירה הישירה של ראש הממשלה משמש זירה נוספת לקרבות על עתיד המערכת הפוליטית כולה, כאשר כל הגופים הפוליטיים נמצאים עדיין בשלב מוקדם של התגבשות במפלגות הישנות והחדשות, שאת תוצאותיה נראה כבר בחודשים הקרובים.

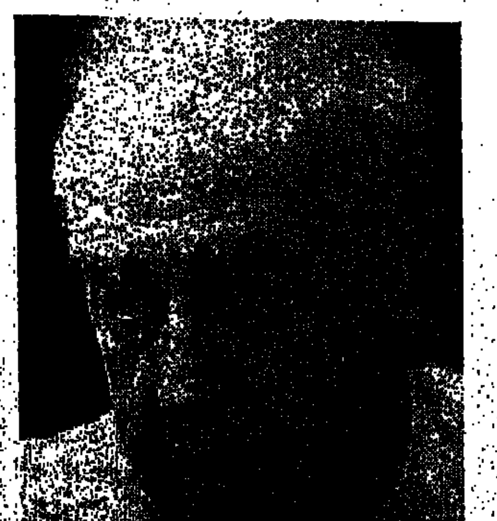

"מר ביטחון". רבין

יושר אינטלקטואלי. ליבאי

"מר מפלגה". פרס

משקיעים בשכר המנהלים

מפולת בבורסה זורקת אור על חברות שהונן נשחק בעיקר בשל ניפוח השכר שהן משלמות למנהליהן □□ חברה שמכירותיה ירדו מ־18 מיליון ל־11 מיליון ש"ח בשנה, ורווחיה ירדו מ־3 מיליון ל־640 אלף ש"ח, הגדילה באותה שנה את סעיפי "הוצאות הנהלה" ו"כלליות" ושילמה לבעל המניות הראשי שכר של 552 אלף ש"ח, דהיינו כמעט כגודל הרווח כולו

צבי כסה □ היבטים

לאיש אין הסבר מלא ומוסכם על תנודות הבורסה; זה אומר כך, וזה אומר כך. סידרת נתונים אחת מראה שאין הגיון בירידת השערים החדות, בעוד סידרת נתונים אחרת מצביעה על תחזיות שכביכול מנבאות קשיים כלכליים, שהבורסה יש לה חיישנים משלה לחוש בהם. מה שברור הוא, שמצב הרוח הציבורי הינו ודאי אחד המרכיבים והחשובים בהתנהגות המשקיעים.

ניתן להעריך, כי בכל מדינה שמערכת הבריאות הראשית שלה – המשרתת כ־70%־65% מהאוכלוסיה – קורסת, היתה הבורסה מגיבה בבהלה גדולה.

לא מעט דברים שליליים מלווים את הירידות בבורסה, ואת ההפסדים שנגרמו למשקיעים. אבל יש לכך גם היבטים חיוביים. הראשון שבהם היא הנפילה של החברות הפאטאמורגניות. אותן חברות חסרות הבסיס הריאלי, שבאמצעות יחסי ציבור וברוקרים אינטרסנטיים הזעיקו משקיעים לתת את כספם על מיעוט נכסיהן. החברות הגדולות, שיש להן נכסים של ממש, ופעילות של ממש, אם הן נופלות, הן גם תקומנה בקצב זה או אחר. החברות הקיקיוניות נופלות לאורך זמן. וזוהי התפתחות חיובית.

התפתחות חיובית שנייה היא, שבחברות שיש להן עודפי מזומנים יפנו אותם להשקעות ריאליות, ולא לקניית ניירות המכונים מניות.

עניין חיובי נוסף הוא, שבמשבר כזה עולים ומגיעים לידיעת הציבור האבסורדים ששוק ההון חי בהם, לטובת מנהליו ולרעת הציבור. כוונתי לרמת השכר הפנטסטית שלוקחים לעצמם מנהלים של חברות ציבוריות באין פוצה פה ומצפצף. ד"ר יאיר אינגבר טרח והעלה במאמר שכתב מספר דוגמאות מרגיזות.

מדובר בראש ובראשונה בחברות קטנות ובינוניות, שהמפולת בבורסה פגעה בהן והורידה אותן בשיעורים של 30, 60 ו־70 אחוזים. החברות האלה היו בשלוש השנים האחרונות הלהיט של הבורסה, והנה מפולת.

מניתוח הנתונים עולה, שבחברות הללו נשחק ההון בעיקר בשל ניפוח סעיף ההוצאות ה"כלליות". חברות אלה היו בדרך כלל חברות משפחתיות, של יזמים מקצוענים, שפותו ע"י ברוקרים ממולחים למכור מניות לציבור ול"עשות מכה", ואחרי שהרווחים התחלקו בין הברוקרים, עורכי הדין והיועצים למיניהם, עדיין נשאר להם סכום מלהיב. ועכשיו יש בקופת החברות כסף. ומה עושים, קודם כל, אם לא להעלות את המשכורות למנהלים־הבעלים.

למנכ"ל בנק בינוני (שייך לממשלה) מותר לקחת משכורת של 2.5 מיליון ש"ח בשנה; למנהלי חברות ציבוריות אחרות מותר לקחת 100 אלף, 150 אלף, 200 אלף שקל לחודש: אז מדוע לי, שעבדתי כל־כך קשה ובניתי עסק, והציבור מצא עניין להשקיע במניות שלי, מדוע אסור לי לקחת שכר הוגן.

וכאן היתרון של הבורסה, שעפ"י תקנותיה יש לפרסם את שכר המנהלים. כך מסתבר, שאב ושני בניו, המנהלים חברה בורסאית קטנה, נוטלים לעצמם שכר בהיקף של 3.4 מיליון ש"ח, ובשנה השנייה 4.1 מיליון ש"ח. המספרים מתפרסמים, ומנהלי חברות בורסאיות אחרות רואים ואומרים: מה, כל־כך הרבה – אנחנו מוכרים ב־50 מיליון ונפגר אחריהם? כך עולות ופורחות משכורות של 50 או 60 אלף שקל לחודש.

לא צריך לטרוח הרבה כדי לגלות שחברה כזאת, שמכירותיה ירדו מ־18 מיליון ל־11 מיליון ש"ח בשנה, ורווחיה ירדו מ־3 מיליון ל־640 אלף ש"ח, הגדילה באותה שנה את סעיפי "הוצאות הנהלה" ו"כלליות" ושילמה לבעל המניות הראשי 552 אלף ש"ח. דהיינו, כמעט כגודל הרווח כולו.

תקנות מעוגנות בחוק

ולא צריך לטרוח הרבה כדי להרכיב רשימה ארוכה של חברות קטנות שגייסו כספי ציבור בבורסה והמעניקות שכר של חצי מיליון ואף יותר למנהליהן. המנהל הכללי של בנק הפועלים, שמנהל כנראה את העסק הכי גדול בארץ, מקבל 50 אלף ש"ח בחודש. או כמה ראוי להסכים שישולם לחברות הקטנות הללו.

כאן אין לנו לבוא בטענות אלא לממשלה ולכנסת. בכלכלת־שוק, הבורסה היא מכשיר ראשון בחשיבות. המודל הכלכלי עובד כך: הפירמות משקיעות ומפתחות וצומחות. החיסכון נעשה בדרך כלל במשקי הבית. הבנקים בתכניות החיסכון, והבורסה בניירות הערך שלה, הם המכשירים המתווכים בין החוסכים לבין המפתחים. אבל צריך להגן על המשקיעים ממנהלים מסוכנים והרפתקנים, וצריך גם להגן על מנהלי ובעלי מניות ראשיים בחברות ציבוריות מפני הפיתויים. וצריך לעגן בחוק והתקנות מה מותר ומה אסור.

זה צריך לעבור בשני הכיוונים. למשל, אם הרווחיות של חברה ירדה, ובאותה שנה עלה שכר המנהלים – הם יצטרכו להחזיר את התוספת הזאת. ואפילו אם השכר וההוצאות הנלוות עלו על שיעור מסוים מוסכם מהרווח, יהיו הנוטלים בני־תביעה. יש מדינות שבהן חל איסור בחוק להשקיע בבורסה כספי שגוייס בבורסה. את הסכומים האלה חייבים להשקיע בדברים ריאליים, ולא לנפח באמצעותם את הבורסה.

אתגר להסתדרות החדשה

חסימת הסחרור של השכר חשיבותה הכלכלית היא בכך, שהיא מונעת את ייקור המוצרים שהחברה מייצרת ומוכרת (מוצרים פיזיים או שירותים). חשיבותה החברתית היא בהצבת מחסום לתאוות הבצע העולה כשורות, והמקבלת לגיטימציה בתרבות הישראלית.

ההסתדרות החדשה, בהנהגת רם של רמון ומריב, שיעדה הראשון הוא להחזיר את אמינותה ואת אמון ציבור העובדים במייצגיהם, צריכה להכניס נושא זה לסדר היום של המאבקים הציבוריים הכלכליים־חברתיים שתנהל.

הדולר נחלש; הסכם הסחר ארה"ב־יפן עדיין מעורפל

כסף עולמי

ארה"ב

במהלך השבוע שעבר (10־17.6.94) נחלש הדולר ביחס לרוב המטבעות. הדולר נחלש ל־1.6290 מר"ג, מ־1.6663 מר"ג.

היחלשות הדולר החלה לאחר שפרסום נתון בדבר עלייה גדולה מהצפוי במדד מחירי הייצור (ללא אנרגיה ומזון) בארה"ב גרם להיחלשות בשוק האג"ח. ללא מחירי דלק ומזון, עלה ה־PPI ב־0.4%, לאחר עלייה של 0.1% באפריל (ה־PPI המלא ירד ב־0.1%). נתון זה מרמז על קיום לחצים אינפלציוניים, ולכן גרם לירידות בשוק האג"ח. עלייה במדד הסחורות (CRB) הוסיפה להיחלשות בשוק האג"ח בארה"ב.

השוק התעלם מפרסום מדד המחירים בארה"ב, שעלה במאי ב־0.2%, בהתאם לתחזיות, לאחר עלייה של 0.1% באפריל. המכירות הקמעוניות ירדו ב־0.2% במאי, לאחר ירידה באפריל. פרסומים חיוביים רבים נוספים לא סיפקו תמיכה לדולר: עליית התפוקה התעשייתית בארה"ב בחודש מאי ב־0.2%, ירידת שיעור הניצולת ל־83.5 (הורדת חששות מלחצים אינפלציוניים), ועלייה בהתחלות הבנייה ב־2.6% במאי, לאחר ירידה של 3.1% באפריל.

חששות מהתערבות הפדרל ריזרב במסחר תמכו בדולר בתחילת השבוע והאטו את החלשותו, אך לקראת סוף השבוע, כאשר הדולר המשיך להיחלש ללא כל תגובה מהבנק המרכזי, החלו החששות לפוג והשוק ביצע גיחות אל מתחת ל־1.63 מר"ג.

התקדמות המו"מ על הסכם סחר בין ארה"ב ויפן והתרפת המתיחות עם קוריאה הצפונית לא הספיקו כדי לתמוך בדולר ביחס ליין: הוא נחלש לרמות שמתחת ל־103 ין, ורק התערבות הבנק המרכזי של יפן אוששה אותו.

ביום ו' נחלש הדולר לאחר פרסום תחזית בדבר היחלשותו בשיעור של 10% בשנה וחצי הקרובות. התחזית פורסמה ע"י חברת מחקר עצמאית מובילה בשם BOARD CONFERENCE.

גרמניה

המר"ג התחזק ביחס לדולר, ל־1.6290 מר"ג מ־1.6663 מר"ג, וביחס לרוב המטבעות האחרים. המר"ג התחזק בשבוע שעבר בעקבות נצחונו של הלמוט קוהל בבחירות לפרלמנט האירופי ובבחירות מקומיות.

ריבית ה"רכש החוזר" (REPO) הורדה ל־5.05%, לאחר 5.10%, בהתאם לציפיות השוק. נגיד הבונדסבנק, טיטמאייר, אמר כי האינפלציה בגרמניה הינה בכיוון הנכון, אך עדיין אינה נמוכה דיה, ושלבונדסבנק חשובות הציפיות האינפלציוניות יותר מהרמות הנוכחיות בקביעת המדיניות המוניטרית.

תחזיות ל־24.6.94	
מר"ג	1.6300
ין	103.50

שוק האג"ח בגרמניה משך משקיעים מאירופה בשבוע שעבר, וסיפק תמיכה רבה למר"ג. התשואות הגבוהות יחסית, והיציבות הפוליטית המשתמעת מתוצאות הבחירות, תמכו בשוק האג"ח בגרמניה, ודרכו גם במר"ג.

בריטניה

השטרלינג התחזק בשבוע שעבר ל־1.5210 דולר. בתחילת השבוע נשאר המטבע הבריטי יציב ביחס לדולר, אך נחלש ביחס למר"ג, לאחר הכישלון הגדול של המפלגה השמרנית השלטת בבחירות לפרלמנט האירופי ובבחירות מקומיות, והתגברות הלחצים לפיטורי רה"מ מייג'ור. נסיונות המפלגה לעודד את השוק ע"י דיבורים על קיצוצי מס לא שיכנעו, ורק הגבירו את אווירת הפאניקה שהשתלטה על הזירה הפוליטית בבריטניה.

עלייה של 0.1% בלבד במחירי הייצור בבריטניה, לאחר ציפיות לעלייה של 0.2% ולאחר עלייה של 0.3% באפריל, הכבידו על השטרלינג. גם ירידה של 14% בהזמנות בנייה בחודשים פברואר־אפריל 94 החלישה את השטרלינג.

בהמשך השבוע השטרלינג התאושש מעט, לאחר פרסום עלייה שנתית של 2.6% במדד המכירות הקמעוניות ועם פרסום ירידה של 20,100 במספר המובטלים. אך לאחר שהמכירות הקמעוניות לא עלו, שב השטרלינג ונחלש. ביום ו' במהלך המסחר בניו־יורק התחזק השטרלינג ביחס לדולר, אך נחלש ביחס למר"ג ל־2.4780 מר"ג.

יפן

היין התחזק בשבוע שעבר ל־103.60 ין לדולר, לאחר 103.96 ין בתחילתו. הבנק המרכזי של יפן התערב במסחר במהלך השבוע ברמות שבין 102.95־103.50 ין, אך לא הצליח לחזק את הדולר מעל 103.60 ין.

מחכים לפיסגת השבע

שיחות המסגרת להסכם סחר בין יפן וארה"ב ממשיכות להתקדם, אך בכירים בשתי המדינות מספקים פרשנות שונה. נציג הסחר של ארה"ב, מיקי קנטור, אמר בתחילת השבוע שהוא מקווה להגיע לחתימה כבר ביולי. למחרת אמר קובע המדיניות הראשי בקואליציה השלטת ביפן, שיהיה קשה להגיע לחתימה על הסכם הסחר לפני פגישת הפיסגה של שבע המדינות המתועשות (G7), ביולי. דברים ברוח זו, נוסף על חוסר ההתערבות של הפדרל ריזרב במסחר לטובת הדולר, גרמו לשוק להפסיק להתייחס בכובד ראש להתפתחויות במו"מ כפי שהן מפורשות ע"י בכירים בשתי המדינות, ולהמתין לתוצאות עצמן – חתימה על הסכמים בנושאים השונים.

העודף המסחרי של יפן ירד ב־15.9% במאי, ל־6.54 מיליארד דולר, לעומת 7.78 מיליארד דולר במאי אשתקד. סגן שר האוצר היפני, סאיטו, אמר במסיבת עיתונאים שיפן מודאגת מאוד מהעודף המסחרי שלה עם ארה"ב, שגדל במאי ל־3.40 מיליארד דולר, לעומת 2.83 מיליארד דולר במאי 93.

שווייץ

הפר"ש התחזק מ־1.41 פר"ש לדולר, ל־1.3710 פר"ש, ומ־0.8465 פר"ש למר"ג, ל־0.8416 פר"ש.

התחזקות הפר"ש באה בעקבות דבריו של סגן נגיד הבנק המרכזי, כי אין בכוונתו להוריד עוד את שערי הריבית בשווייץ, ושיש אף סיכוי להעלותם. השוק פירש הצהרה זו כבוונת הבנק המרכזי להתחיל להעלות ריבית בשנת 95.

כן תמכה בפר"ש המתיחות בין קוריאה הצפונית וארה"ב בתחום הגרעיני. השוק קנה פר"ש כמטבע מקלט.

צרפת

הפר"צ התחזק בשבוע שעבר ל־5.5025 פר"צ לדולר, לאחר 5.6485 פר"צ בתחילתו.

בתחילת השבוע סבל המטבע הצרפתי על רקע ההישגים הגרועים של המפלגה השלטת בבחירות לפרלמנט האירופי.

הבנק המרכזי של צרפת הוריד את שער ריבית ההתערבות ל־5.20%, מ־5.30%. ביחס למר"ג התחזק הפר"צ ל־3.3760 מ־3.4050 פר"צ.

איטליה

הלירטה נחלשה ל־985 מר"ג, מ־965 מר"ג, על רקע החששות כי החלטת בית המשפט החוקתי, המצווה לשלם טריליוני לירטות לפנסיות, תחריף את הגרעון התקציבי.

שערי הספוט	שער המטבעות ביחס ל		
	מר"ג	ליש"ש	ין
השער הגבוה ביותר	1.6075	1.5365	102.40
השער הנמוך ביותר	1.6607	1.5110	103.70

הסקירה הוכנה על־ידי מחלקת המטבע בבנק הפועלים

מבוזקים כלכליים

לעשות עסקים עם האוטונומיה

■ אנשי עסקים ומנהלי חברות, ישראליות ופלסטיניות, יהיו אורחי מכון היצוא הישראלי במפגש שיתקיים ב־5 ביולי תחת הכותרת "כיצד לעשות עסקים עם האוטונומיה".

במפגש, שייערך בשיתוף עם הנהלת המכס, יוצגו נהלי סחר עם האוטונומיה, כפי שנקבעו בהסכם עם הפלסטינים, והוא יעסוק בכללים ותנאים כגון יבוא ויצוא לאוטונומיה דרך נמלי ישראל; חוקי מע"מ; העסקת עובדים; יחסי ספק־לקוח ועוד.

הסמינר יהיה פתוח לאנשי עסקים מעזה ויריחו, ומשטחי יהודה ושומרון. נמסר, כי בין היתר תהיה בו הרצאה, מפי אישיות פלסטינית בתפקיד כלכלי בכיר, על השפעת הסכם הסחר בין ישראל לפלסטינים.

נציגי קרנות נאמנות באסיפות כלליות של חברות בורסאיות

■ נציגי איגוד החברות הציבוריות הרשומות בבורסה, המנכ"ל עמיצור שלסקי והיועץ המשפטי עו"ד נתי שילה, השתתפו בדיון שקיימה ועדת הכספים של הכנסת, על הצעת חוק קרנות נאמנות.

נציגי האיגוד מסרו לחברי הוועדה, כי הם תומכים בהשתתפות נציגי הקרנות באסיפות כלליות של חברות בורסאיות, כמוצע בהצעת החוק. עם זאת, המליצו נציגי האיגוד לסייג את חובת ההשתתפות של נציגי הקרנות על־ידי חיוב הדירקטוריונים שלהן בקביעת עמדה מקדימה בשני נושאים: א. החלטה על עצם ההשתתפות באסיפה; ב. החלטה על דרך ההצבעה באסיפה.

כן ממליץ האיגוד, כי הטלת החובה תוגבל רק לקרנות נאמנות המחזיקות ב־5% ומעלה ממניות החברה המקיימת את האסיפה הכללית.

נהג על הגג

בדיקות מכון התקנים העלתה שזהו הרעף החזק ביותר בשוק – אפשר להציב על הגג אפילו טנדר. הרב־רעף מסוגל לעמוד בלחץ של 500 ק"ג בלי להתכופף או להישבר. לדברי מנכ"ל רב־רעף, ראובן פלג, הדרישה באה בעיקר מלקוחות מוסדיים, במטרה להקטין את עלויות התחזוקה של המבנים. משקל הרעף, העשוי פלדה מגולוונת בציפוי אקרילי, נמוך פי 7 מזה של רעף חרס.

2 מיליון דינר (80 דולר). מטבע ששכחו אותו ברצון

איזה עיצומים?

עיצומי האו"ם החמורים אינם מורגשים ביוגוסלביה. אפשר לקנות הכל, אך רק מעטים יכולים להשיג את הסחורות המוברחות

□ ג'ילס אלגוד

למי שיש קצת כסף בבלגרד לא יהיה קשה לחוש את התפוררות העיצומים, שהטיל האו"ם על יוגוסלביה לפני שנתיים, בגלל תמיכתה בתוקפנות הסרבית בבוסניה. בכל הפאסאג'ים יש חנויות מלאי סחורה מתוצרת נמוצה במערב: מכנסי ג'ינס לוויס, נעלי ריבוק, שעוני סייקו, וכיו"ב. הזבניות שמחות בנתחים בלתי־מדוייקים, איך "יובאו" דברים אלה באמצעות מתווכים בהונגריה ובאיטליה, אך מוכנות לשמוע רמזים שיתכן כי החולצות על הקולבים, הנושאות שמות מפורסמים, הן אולי מזוייפות. "כאן אין שום דבר בלתי־חוקי", אמרה אחת הזבניות, "אנחנו קונים מוצרים אצל חברות במערב".

יהיו אשר יהיו ההחלטות בוועדת העיצומים של האו"ם, הקובעת אילו סחורות יוצאו מן המצור, הבוטיק שהמי בבלגרד מצליח להביא את האופנה האחרונה בכל עת. אך כשחולצת נשים עולה משכורת של שבוע־ימים, רק מעטים ורבים מסתפקים בהצצה בחלונות הראווה.

השינוי שחל במרכזי הקניות של בלגרד מאז החורף מעיד על התאפשר הודות לתוכנית אנטי־אינפלציונית, שעות כל היגיון כלכלי, שעליה מנצח דרגוסלאב אבמוביץ', פקיד ותיק בבנק העולמי לשעבר, המשמש כעת כנגיד הבנק המרכזי של יוגוסלביה. על־ידי הדפסת אותה כמות דינרים המכוסה על־ידי מלאי המטבע הקשה, הוא בלם את האינפלציה, שהגיעה לשיעור של 60 אחוז ביום, על־ידי התעקתה בעורה באיבה.

עם הנהגת תוכנית אברמוביץ' בסוף ינואר, שומר ה"סופר־דינר" החדש על ערכו ביחס למארק הגרמני. לגבי תושבי בלגרד, שהתרגלו שכספם ממש מתאדה בידיהם, היתה זו הקלה ברוכה. בסוף שנה שעברה הדפיסה הממשלה שטר של 500 מיליון דינר, שהיה שווה אז מארקים (6 דולרים) בעת הדפסתו, ואפס כעבור כמה ימים. מקבלי משכורות בדינרים נאלצו להמירן בו במקום אצל חלפני השוק השחור במארקים, שאחר כך שוב, במנות קטנות לדינרים, לפי הצורך.

כיום, חלפני הרחוב נעלמו, והיוגוסלבים כל כך שמחים על שהושם קץ לתוהו ובוהו המוניטארי – שיצר אחד משיעורי האינפלציה הגבוהים ביותר בעולם – שאברמוביץ' הפך לגיבור לאומי. מומחים זרים, וגם היוגוסלבים, אמנם תוהים כמה זמן ישמור ה"סופר־דינר" על שיווי ערכו לערך המארק, אך אברמוביץ' מעלה על נס את השחר החדש המפציע בשמי המשק היוגוסלבי, ומעורר את חיזוניים, המנצלים את המצב החדש. "למרות האמברגו החמור, אנו גוברים על העיצומים הבלתי־צודקים הללו, שהם חסרי תקדים, וסומכים על היצירתיות שלנו", אמר אברמוביץ'.

את היצירתיות הזאת ניתן לראות בכל קרן רחוב, בו עומדים גברים גברתנים ליד מכוניות מלאות, שעל גגן בקבוק גדול מלא דלק. המלאי שלהם מוברח במלואו על־ידי גנגסטרים, שאינם חוששים להפעיל כוח נגד השומרים על העיצומים מטעם האו"ם, המוצבים בגבולות יוגוסלביה, או על־ידי יחידים הרוצים להרוויח כמה מארקים על־ידי ניצול ההפרש במחיר של ליטר בנזין בהונגריה ובסרביה.

בגלל הגדלת אספקת הבנזין, רחובות בלגראד – שקודם נסעו בהם כמעט רק אנשי האו"ם, בכירי הממשלה, דיפלומטים ואנשי המאפיה המקומית – שוב מלאי פקקים של התחבורה המקומית. דראגאן וקאראדיורויה, שהקימו תחנות דלק לא הרחק ממסעדת ההמבורגרים של מקדונלד ברובע בלגרד החדשה, קונים את הדלק מהונגרים, החוצים את הגבול כדי למכור את תכולת מיכלי מכוניותיהם. השניים אינם חוששים שהעיצומים יפסיקו את האספקה שלהם. "מסלולי העכברושים תמיד מלאים", אמר דראגאן, כהצביעו על מסלולי ההברחה דרך גבולותיה החדירים של יוגוסלביה. "עלינו לעשות משהו נגד האו"ם", אמר קאראדיורויה, "נתתי להם מעט ליטר, כדי לראות מה אני עושה".

אך הבנזין הוא אולי היקר ביותר באירופה, ועדיין מחוץ להישג ידם של ההמונים, כמו רוב הסחורות המוצאות דרכן אל החנויות, בדרכם המקצועית של המבריחים, לאחר שלמדינות השכנות המרוששות נמאס ממחיר התמיכה בעיצומי האו"ם.

בעוד העשירון העשיר מרוויח מן העיצומים (ב־30 במאי מלאו שנתיים לחוק, שאכן מאפשר להם להיות עשירים מאוד), מראים נתונים רשמיים, כי קרוב ל־300 אלף בני־אדם בסרביה עודם עניים הנזקקים ללחם־חינם מידי הממשלה.

(רויטר)

קודה על הקו

אירגונים גזעניים גם כאן

□ גלעד דותן, טורונטו

"קורי שנאה – רשת הימין הקיצוני בקנדה", הוא ספר חדש המטפל בצורה יסודית ביותר בארגונים גזעניים, שהאידיאולוגיה שלהם כוללת בדרך כלל גם שנאת יהודים. הגדול והמפורסם שבהם הוא "האומות הארויות", המטיף לעליונות הגזע הלבן. גודלו רק כמה מאות פעילים. אך הוא מגלה פעלתנות רבה, ומגיע לרבבות באמצעות חומר הנשלח בדואר ובטלפון. "האומות הארויות" הוא סניף קנדי של ארגון אמריקני, מרכזו במחוז המערבי אלברטה, ומנהיגו, טרי לונג, צמח במשפחה שמרנית טיפוסית.

ג'ורג' בורדי מאונטריו קרא בנעוריו את ניטשה והתרשם ממנו עמוקות. מאוחר יותר הצטרף ל"כנסיית הבורא", אחד הארגונים הימניים הקיצוניים ביותר. ביל הארקס ממניטובה נמשך בנעוריו לפולחן השטן. אחר־כך הצטרף ל"זהות נוצרית", ארגון שלפי מאמיניו, האנגלוסקסים הם צאצאיהם האמיתיים של בני ישראל הנזכרים בתורה, בעוד היהודים הם צאצאי השטן.

רוב הארגונים הללו הם קיקיוניים, ומוקמים משום מה בעיקר במערב קנדה, שם קטנות במיוחד קהילות היהודים, הפרנקופונים והשחורים. ורן קינסלה, עיתונאי לשעבר ב"אוטאווה סיטיזן", אחד העיתונים הטובים בקנדה, חקר את אירגוני הימין הקיצוני זה שנים אחדות ועמד על שתי תופעות מדאיגות. הראשונה, פתיחת סניף קנדי של האירגון האמריקני הגזעני הידוע לשמצה – "קו קלוקס קלאן" – שהוקם במדינות הדרום של ארה"ב עם שחרור העבדים במלחמת האזרחים, ומטרתו להבטיח שהשחורים "יישארו במקומם הטבעי".

פעיליו אחראים לרוב מעשי הלינץ', שנמשכו עד מלחמת העולם השנייה. לפי הערכה אחת, נאמד מספר השחורים שנרצחו על־ידי אנשי הארגון באלפיים. התופעה המדאיגה השנייה היא האבטלה המתמשכת, המשמשת קרקע פורייה לשנאת מיעוטים אתניים ומהגרים, בפרט בקרב צעירים.

חב"ד בבנגקוק

במקרה הגיע לידינו בטאון תנועת חב"ד העולמית, היוצא לאור באנגלית. בין השאר מספר הירחון על הרב יוסף קנטור ורעייתו, נחמה, שעל־פי הוראת הרב מלובביץ' נסעו לכהן בקודש בבנגקוק, בירת תאילנד.

בבירת המדינה האסיאנית חיים כעת כ־200 משפחות יהודיות. יש להן שני בתי־כנסת, אולם עד בואו של הרב קנטור לא היה להם רב. קנטור משרת כעת את שניהם. הוא גם עוסק בשחיטה כשרה, אם כי מתמקד בשחיטת עופות. הוראת התורה והתלמוד עומדים, כמובן, בראש מעייניו. עד 1974 שירתו באיזור רבנים צבאיים, שנשלחו לצידם של כמרים צבאיים, עם היחידות האמריקניות שלחמו בוויטנאם. בתקופה זו נמצא תמיד רב צבאי, שהתמקם בבנגקוק ושירת את הקהילה הקטנה. כעת שוב השתפר המצב, ונחמה מסייעת לבעלה. בנוסף ל"כהונתה" כרעיה ואם לילדה בת שנה, היא מעודדת נשים ללכת למקווה ומלמדת בתלמוד תורה בבית־הספר היהודי היחיד בעיר.

הרב קנטור מספר, כי בנגקוק משמשת מרכז ליהודים נודדים, הבאים לרגל עסקיהם. תאילנד היא יצואנית יהלומים חשובה, ומספר היהודים בענף רב מאוד. אבל רוב הנודדים הם צעירים ישראלים (כ־30 אלף בשנה). הוא קבל שהם רחוקים מזהות יהודית "אמיתית": ראש השנה ויום כיפור בשבילם הם ימי חול. תוך שישה חודשים מאז הגיע, הפך כתובת להורים מודאגים מישראל, שילדיהם מגלים משיכה לדתות המזרח הרחוק. לכתב עיתון חב"ד סיפר, שכבר הצליח להציל משמד כמה נשמות תועות.

משפחת הרב קנטור בהרכב מלא

שתייה מסוכנת

השיכרות אינה מהווה בעיה חמורה בישראל. לא כך הדבר בצפון אמריקה. קרוב למחצית תאונות הדרכים הקטלניות נגרמות, במידה זו או אחרת, בהשפעת אלכוהול. טיפול המשטרה והרשויות האחרות מתמקד בשאלה, למה אסור לנהוג לאחר שתייה במסיבה וכו'.

המרכז הלאומי לפיקוח על מחלות בארה"ב, המוקם באטלנטה, מצא, כי העיסוק בנהגים שתויים איננו מספיק. ב־1992 נהרגו בתאונות 5,500 הולכי רגל בארצו של הדוד סם. מהם יותר משליש היו שיכורים בזמן התאונה. עכשיו מכינים פסיכולוגים ומומחי תקשורת מישורי שירות, המזהירים כי לא רק נהיגה במצב של שיכרות מסוכנת, אלא אפילו הליכה בגילופין.

סיפור חוץ

חדשות טובות ורעות על העולם

□ דייוויד פריסקו

חלום כדבר עולם טוב יותר – בו לא יהיה נשק גרעיני, נורות חשמל יפעלו שנים, האופניים ינצחו את המכונית ותוחלת החיים תעלה – הולך ומתממש. החדשות הטובות הללו, שחלק מהן מפתיעות, מוכה דיהם ואלימות שלאחר המלחמה הקרה, מן הדו"ח "Vital Signs 1994" של המכון "וורלדווץ'" (אחרי העולם), שהתפרסם בימים אלה.

אך בסך הכל שלומו של כוכב הלכת שלנו איננו כה טוב – אומר לסטר ר. בראון, נשיא וורלדווץ' והמחבר הראשי של ספר המגמות השנתי. "מכל האינדיקטורים להצביע על מצבו של כדור הארץ, הצלחנו רק את הידרדרותו של אחד – ייצור ותפוקה של כלורופלואורוקרבונים (ההורסים את שכבת האוזון). כל המגמות השליליות, כגון פליטת פחמן, השמדת יערות, הכחדת זנים, גידול אוכלוסיה וסחף הקרקע, עדיין נמשכות".

סימנים נוספים המבשרים רע: הולכות ונעלמות שני שלישים ממיניהם השונים. מצויים ירידה, ואלף נתונים בסכנת הכחדה. חוקים נפתחים התנגדות לדעלים, ולפחות 17 מינים עד פגיעים לקטלי חרקים כלשהם.

מספק כבר כמעט את כל הצורכים והאכילים, מסוגל לספק, והכמות על כל נפש יורדת. מלאי העולמי הוא כיום הנמוך ביותר מאז אמצע שנות, למרות שצריך להאכיל יותר בני־אדם. על היערות הטרופיים עולה אובדן היערות באיזורים צפונה מקו המשווה.

הפליטים מגיע לשיא חדש: 19 מיליון; העולם גדלה בקצב מבהיל. 22 מיליון בני אדם הודבקו באיידס, 5 מיליון מהם חולים ממש, ואפשרות הריפוי עדיין אינה נראית באופק.

אפילו לנתונים המעודדים על תוחלת החיים בדו"ח יש צד שלילי. תוחלת החיים על פני כדור הארץ עלתה בסך הכל מ־46 שנה ב־1950 ל־65 שנה ב־1993. "וורלדווץ'" מייחס עובדה זו לכך, שאזרחי כדור הארץ רשאים לצפות לאורך חיים העולה ב־19 שנים על זה של סביהם, להגברת ייצור המזון, לשיפור התברואה, להרחבת הטיפול הרפואי ולהצלחת תוכניות החיסון לילדים. אך המכון מציין, שתוחלת החיים בארצות כה שונות אלו מאלו, כמו רוסיה ואוגנדה, יורדת. את האשמה תולים באיידס, ברעב, בעישון ובזיהום.

נתונים מעודדים יש על צימצום הנשק הגרעיני – מ־69,480 ראשי חץ ב־1986, ל־49,910 ב־1991. אחד הנתונים ה"זוהרים" ביותר הוא על עליית מכירת נורות חשמל פלואורסצנטיות, מ־132 מיליון ב־1992 ליותר מ־300 מיליון ב־1993. "זה חוסך בתצרוכת החשמל כתפוקת 18 תחנות כוח המופעלות בפחם", אמר ריינולד רוזמן, אחד ממחברי הדו"ח. הנורות הללו, שהן הדומיננטיות ביפן וזוכות לפופולריות הולכת וגוברת באירופה ובארה"ב, עולות יותר מנורות רגילות. אך אורך חייהן גדול פי עשרה והן צורכות רבע מכמות החשמל לאותה כמות של אור.

מגמות חיוביות אחרות בתחום האנרגיה הן שימוש מוגבר בכוח הרוח, בתאים סולריים ובגאז טבעי, בעוד שלפי הדו"ח נשאר השימוש בנפט כמות שהוא.

מכירות "אופניים" ברחבי העולם עולות, לדברי "וורלדווץ'", פי שלושה על אלו של מכוניות, ואשתקד הגיעו לשיא של כל הזמנים: 108 מיליון זוגות. ייצור המכוניות נמצא בירידה מאז השיא של 36 מיליון כלי רכב ב־1990.

"וורלדווץ'" הוא אירגון מחקר בינלאומי, הממומן ברובו על־ידי מענקים פרטיים ומכירת פירסומיו.

(א.פי.)

המתווכת הטבעית בין למעלה ולמטה

תערוכת "אלילות מקומיות" מוצגת במגדל דוד.

במוזיאון לתולדות ירושלים, שבמגדל דוד, מוצגת תערוכה מאלפת: "אלילות מקומיות – מאֵלות קדמוניות עד לנשים המיתולוגיות של היום". אוצרת: רבי הרשמן, אוצרת משנה: הפציבה כהן־מונטגיו, עיצוב: אורי שביב, הפקה: יעל שפר־נהרי. לתערוכה נלווה קטלוג עשיר במידע מחקרי.

דרך דימוי האלילה לאורך שנות ההיסטוריה האנושית, ניתן לעמוד על תכונותיה של האשה בעיני עצמה, ואולי יותר – בעיני הגברים שסביבה. על־פי הקבלה ועל־פי המקרא, זכר ונקבה נבראו תחילה ללא הפרדת הגוף. הם היוו אנדרוגינוס, כפרחים וכיצורים חיים אחרים. רק בשלב מאוחר חלה הפרדה בין זכר לנקבה.

על־פי הקבלה, הנשמה מהווה שלמות מטפיזית, אולם לא כך קורה כשהיא מתממשת במציאות. אז חלה הפרדה – חצי הנשמה הופכת לגוף של גבר, וחצייה השני לגוף אשה. האחד משמש כהיבט חיובי, והאחר כהיבט שלילי, כשהדברים לא מוחלטים, ובכל שלילה יש מן החיוב ובכל חיוב יש מן השלילה.

השוני בגוף האשה לעומת הגבר מורה על שוני מהותי. האשה היא יותר רוחנית מן הגבר, ועשויה לסיים את התיקון תוך גלגול־נשמות אחד, בעוד הגבר נזקק למספר גלגולים כשבאחד מהם הוא גם יהיה אשה. היא תהיה זו שבאמצעותה יצליח להגיע לתיקון ולא להתגלגל יותר.

רבות הן הנשים שמגיעות לעולם החיים לאחר שסיימו את התיקון, וזאת מתוך רוח התנדבות. עליהן לסייע לגבר, המפגר אחריהן רוחנית, להשלים את רוחניותו. זאת הסיבה שעל הגבר לשאת אשה, אולם אשה עשויה בהחלט להישאר בתולה, או לא נשואה. במקרה של אשה בודדת, היא מורידה את האנרגיה ההתנדבותית שלה לכל

אפרודיטה. ברונזה, עבדת, לפני כ־1900 שנים (התקופה הרומית).

מיני מפעלי צדקה כמו סיוע לחולים, לילדים, לבעלי־חיים.

במקרה שהגבר ממש דבק במידותיו הרעות, שולחים לו מלמעלה אשה רעה, שתסייע לו בעקיפין לתקן דרכו, כי היא תגרום לו לגהינום עלי אדמות. "מי שיש לו אשה רעה פטור מעונשו של גהינום".

אשה מקורבת לירח, בעוד הגבר מקורב לשמש. כמו מחזוריות הירח, כך מחזור האשה, וזה לה לחיוב. היא זוכה בהתחדשות תדירה, בהשתחררות מאנרגיות שליליות, ושוב בהתחדשות.

(המידע דלעיל צוטט מקלטות ללימודי קבלה שמופצות כנראה על־ידי המכון לקבלה).

מן האמור עד כאן ניתן לסכם, שלאשה יש לה כושר סיבולת, כוח עמידה וכוחות נפש גדולים יותר מאשר לגבר. האשה היא יצור עצמאי יותר, שכן במהותה אינה נזקקת לגבר כדי להשלים את רוחניותה.

האלה מסמלת הכל

אשר לאלות השונות, משחר תולדות האדם הוא סוגד לאלה הגדולה, בצלמיות מוחשיות או באמצעות חריצה על אבנים. החריץ בא להצביע על אבר המין של האם הגדולה – מקור כל חי. האלה הגדולה היא אם כל חי, ביכולתה לתת חיים מגופה. בזכות תכונת הילודה שלה, היא מתקשרת לשיפעה בכלל ומייצגת צמיחה, אדמות, פוריות, מזון.

שפעה וצמיחה מתקשרים גם ליכולת של יצירה. אין יצירה בלי עשייה, בלי ילודה. יצירה היא בהכרח דבר חדש, ועל כן בורא־יוצר חד הם.

כבוראת ויוצרת, מצויה האלה כבת־זוג של האל במיתולוגים קדומים. גם בקבלה האלוהות מתחלקת לצד זכרי וצד נקבי – השכינה. הספירות עצמן מחולקות לזכריות ולנקביות.

האלה מסמלת את כל אשר יש. היא אינה מוגבלת להגדרה חד־משמעית. היא מיוצגת פעמים רבות על־ידי בעלי־חיים, או שהיא עצמה מהווה מעין שילוב של אדם־חיה. סחמת המצרית היא לביאה. בסתת, המסמלת שמחה ושלום, יוצגה כחתול (הח"מ אוהדת במיוחד את בסתת המצרית בשל חתוליה). חתחור מגולמת בדמות פרה, וח'ודריה, אלת הדייגים הבדואים, היא סירנה מוסלמית, שחצייה העליון אשה וחצייה התחתון דג.

האלה לא רק באה במקום היש המוחשי, אלא במקום תכונות מופשטות כמו אהבה (אפרודיטה), אימהות (הֶרה, דמֶטֶר), נקמה (נמסיס), מזל (פורטונה, טיכה), שאפתנות ומצוינות (ניקה).

כדי להבין את הקוטביות שמייחסים לאלות רבות – טוב ורשע, הענקת חיים ונטילתם ללא היסוס – כדאי אולי לחזור לרעיון האנדרוגינוס המקראי. תחילה, כאמור, אין הפרדה בין זכר ונקבה. לפני החטא הקדמון וגירוש אדם וחוה מגן העדן, אין גם חלוקה בין חיים למוות, כי אין מוות. מאידך, כנראה שקשה לדעת מה הם החיים ללא ידיעה מהו המוות. זו אולי הסיבה מדוע גורשו אדם וחוה מגן־עדן. המוות הוא שאיפשר להם להבין את גורל החיים.

האלה שאינה מגורשת מגן העדן, נושאת ביישותה את החיים והמוות כיחידה אחת. לכן לא־ייפלא שאפרודיטה, אלת האהבה הנפלאה, היא שגורמת למלחמת טרויה הנוראה. הֵרה, אלת הבית והנישואין, היא אלה נוקמת ונוראה, ההופכת את מאהבות בעלה, זאוס הכל־יכול, למגוון של חיות, החל מברבור וכלה בעכביש אומלל.

אלה מסמלת את מסגרת הבית ומסגרת החברה, ובעת ובעונה אחת את היציאה מהמסגרת. אלת הירח היא אלת הציד והיא אלת הלילה. היא בתולית, אולם מסוכנת מאוד ונוקמת. יש בה טוהר ויש בה אופל.

אולי זו הסיבה שנשים העובדות את אלילותיהן ואליליתן מתפרעות עד לאובדן חושים, כמו המנדות הסוגדות לדיוניסוס, אל היין. כוחן וחשיבותן של בתולות וסטליות רומיות, שסגדו לאלה וסטה, היו כה גדולים, עד כי פושע שנידון להוצאה להורג, שפגש בדרכו האחרונה בתולה וסטלית, קיבל חנינה.

האלה היא גם המתווכת הטבעית בין מעלה למטה. אלוהים בורא, והיא, בצורתה, בוראת. משה אידל, במאמרו שבקטלוג, עושה השוואה נהדרת בין האלוהים לאדם. אלוהים ערג לאדם, בדיוק כשם שאדם ערג לחוה...

בנצרות, חוה האלוהית מקבלת את מלוא כבודה בדמות מרים הבתולה. היא שותפה לאלוהים, שכן לשניהם בן אחד – ישוע. לכן היא גם זוכה כהאלהה לאחר מותה. לפחות על־ידי חלק מהמאמינים הנוצריים. היא זו שיכולה להבין את דרישות האלוהות ואת מיגבלות האדם, ולכן מקומה כה מכובד בפולחן מאמיניה הרבים.

האלה מהווה מראה לכמיהות, ערגות ואידיאלים נעלים. היא תוליך למלחמת־צדק עמים המורדים בשליטיהם, היא תהפוך לאם־ציון ולאם־פלסטין, למייצגת את השוויון ורוח השלום הפאן־אמריקנית. היא הפייאטה של כל הזמנים.

אלה היא מראה להזיות ודימויים מיניים, ובכך משלימה את המחסור שבמציאות. היא גרטה גרבו, מרילין מונרו, מדונה, ועוד אלילות עכשוויות, שלא נכנסו עדיין למשבצת ה"אלילות הקלסיות".

בחלקה השני של התערוכה – "מנחות ממעצבים בני זמננו", פרי יצירתם של אמנים מהגלריה לעיצוב של "אסכולה", תל־אביב. רעיון מרענן ועבודות שמקבלות בהחלט השראה מהאלילות הקדומות.

התערוכה תינעל בעוד כארבעה חודשים בלבד, ומומלץ מאוד לראותה.

גאיאה – אֵלת הירוקים

יצחק נטור

במסגרת התערוכה "אלילות מקומיות", נערך במוזיאון סימפוזיון על מקומו של האדם במערכת האקולוגית ועל גאיאה המיתולוגית מן ההיבט האמנותי.

במיתולוגיה היוונית מופיעה האלילה גאיאה כאמה של דמטר, אלת היבולים והתבונה. ואילו כיום סוגדים לה הירוקים בכל העולם, לאחר שהכתירו אותה בתואר "אלת איכות הסביבה". בתערוכה מוצגת "גאיאה מתוצרת כחול־לבן", אשר יוצאת ממימי ים המלח, עם מוסיקת רקע "מיסה גאיאה" מאת פאול וינטר. חברת "אהבה – מוצרי הקוסמטיקה של ים המלח", העניקה את חסותה לתערוכה, וצירפה אליה דגמי קוסמטיקה.

לדברי עמי ברבסט בסימפוזיון, כימאי בריטי ושמו ג'יימס לאבלוק, הגה לפני כעשר שנים את ההשערה המדעית(?), שגאיאה איננה רק דמות מיתולוגית, אלא ממשית. גאיאה היא לדעתו, מערכת אחת, הכוללת את פני הקרקע, האוקיינוסים, האטמוספירה, חיי הצומח. מערכת זאת מצטיינת ביכולת להחזיק ולשמר את כדור הארץ כמקום מתאים לקיום חיים. המערכת הזאת דואגת לכך, שהכימיה והפיסיקה בעולם יתאימו לחיים.

לדברי לאבלוק, המצוטטים בידי ברבסט, עובדה היא, שהאקלים בכדור הארץ יציב יחסית. הטמפרטורות לא הישתנו זה מיליוני שנים. אף כי חומה של השמש גבר מאז, והטמפרטורה הממוצעת על פני כדור הארץ עומדת על 16 מעלות. שיעור החמצן באויר נותר כשהיה, והוא עומד על 21 אחוזים. מליחות האוקיינוסים לא השתנתה.

אותו מדען בריטי טוען, לדברי ברבסט, שכאשר מתחיל להצטבר באטמוספירה חמצן דו־פחמני ונוצר אפקט החממה, מתערבת גאיאה, ואז הצמחים והעצים שואבים אל קירבם, באורח טבעי, את דו־תחמוצת הפחמן. כך פוחתת כמות הגז המסוכן והעולם חוזר ומצטנן. האם לגאיאה יש מטרה ותכלית? (וכיצד קורה הדבר שצמחים מסייעים לבעלי החיים? גם אם אין זו אלא "מיתולוגיה מדעית", סיים ברבסט, הרי שנעים תמיד לחשוב שנוכח כל הפורענויות האקולוגיות הצפויות לנו, ישנה אותה גאיאה, השומרת עלינו מכל רע.

כרמיאל כפול 7

ניורא מנור

ממש קשה להאמין, שפסטיבל המחולות בכרמיאל מתקיים השנה, ב־5־6־7 ביולי, זו הפעם השביעית. מצד אחד הפך הפסטיבל הזה לחלק בלתי נפרד מהנוף, ומצד שני יש בכך מין נס קטן מדי שנה, שיותר מ־200 אלף איש, וכמעט כל להקות המחול המקצועיות והחובבות, נוטלות בו חלק.

הפילוסופיה של יונתן כרמון, המנהל האמנותי והרוח החיה של הפסטיבל, בדבר שילוב המחול העממי והאתני עם האמנותי, אכן נושאת פרי.

איך רוקדים את איכות הסביבה?

"זורבה היווני" בביצוע בלט האופרה של ורשה – בפסטיבל כרמיאל.

ערב הפתיחה המסורתי של הפסטיבל יהיה מוקדש השנה – משום שזה הנושא המרכזי של משרד החינוך – לשמירת איכות הסביבה. איך יוצקים בעיות נכבדות אלה בתנועה? החטאים בתחום הזיהום הן הערים הגדולות, וחלקו הראשון של המופע ההמוני יוקדש לצפיפות, לעשן, לתאונות ולערימות האשפה. החלק השני יוקדש לסביבה הטבעית, השמורה היטב, של מרחבי הארץ השונים.

אתגר מעניין. אבל אסור לשכוח שמופע הפתיחה הוא בעיקר הזדמנות ללהקות הרבות להופיע. המופע ישא את השם הפיוטי: "מעיר הברזל עד לב הפרח".

הלהקה האורחת מחו"ל תהיה השנה זו של באלט התיאטרון הגדול של ורשה. האורחים מפולין יבצעו את היצירה "זורבה היווני", לפי הספר המוכר והמוסיקה המוכרת לא פחות מאת תיאודורואקיס. את הכוריאוגרפיה יצר לוריקה מאסין, בנו של הרקדן ליאוניד מאסין הגדול, מרקדניו של דייגילב. מאסין הבן גם ירקוד את התפקיד הראשי. איך יתמודדו רקדנים מבית המדרש הקלאסי עם נושא סוער כזורבה היווני – נדע רק כשנראה את המופע, שיהווה את הערב השני של הפסטיבל.

רקדני הבאלט מורשה לא יהיו הנציג היחידי של אומנות המחול בפולין. במסגרת סימפוזיון על אודות חלוצי המחול ההבעתי (האקספרסיוניסטי) באירופה ובארץ, שיתקיים בכרמיאל (ב־6 ביולי), יטול חלק מנהל הלהקה היחידה של מחול מודרני הפועלת כיום בפולין, יאצק לומינסקי.

לומינסקי כתב את עבודת הדוקטור שלו בתולדות המחול על אודות מסורות מחול יהודיות בפולין, למרות שכלל אינו יהודי. הוא אפילו למד לצורך זה יידיש, כדי שיוכל לראיין קשישים שזו שפתם. כיום הוא מנהלו האמנותי של "תיאטרון המחול של שלזיה", שביתו נמצא בעיר ביטום.

עוד במסגרת מופע המתווה ליוצרי המחול המודרני ההבעתי בישראל של שנות ה־30 וה־40, בו יוצגו שיחזורים ותיעוד עבודתם של ברוך אגדתי, ירדנה כהן, רינה ניקובה, אלפת דובלין וכמובן גרטרוד קראוס. יבוצע מחול משוחזר שרקדו בשעתו האחיות אורנשטיין. שיחזור שבוצע על־ידי בתה של אחת האחיות, גבי אלדור.

דבורה ברטונוב, שעדיין כוחה במותניה, תבצע קטע משלה. במופע על האקספרסיוניזם במחול, ישתתף רקדן מגרמניה, מנפרד שְׁנֶלֶה, שהיה מתלמידיו של הארלד קרויצברג. הוא ירקוד שלושה מחולות מאותם ומנים לצלילי באך.

באותו יום יתקיים גם סימפוזיון בנושא, בו ישתתפו מבקרים וחוקרים ישראלים ואורחים מחו"ל, שהוזמנו במיוחד לאירוע זה.

להקת המחול הקיבוצית ממשיכה במסורת להופיע ביצירה חדשה מאת רמי באר בכרמיאל. השנה מכין באר את "זכרון דברים", שעוסק בתחושות הטריטוריאליות של בני האדם, היכן נגמר האני ומתחיל הזולת. שוב הוא תיכנן תפאורה פעילה, הפעם לוחות עץ, ובהם מיני מדרגות סמויות, וכך יורדים ועולים, נופלים וממריאים הרקדנים במגוון סצינות.

מלבד הקיבוצית יופיעו בפסטיבל בת־דור, שתשוב עד אז מסיורה בסין, ולהקת הבאלט הישראלי. בת־שבע שוב

"זכרון דברים", יצירה חדשה של הכוריאוגרף רמי באר, בביצוע להקת המחול הקיבוצית – בבכורה בכרמיאל.

אינה, למרבה הצער, בארץ במועד שנקבע לפסטיבל.

כן יתקיים מופע שהוכן במיוחד על־ידי כרמון, ובו מחול ששמו "דוד ויונתן", למוסיקה מקורית מאת יצחק גראציאני, כשבתפקידים הראשיים ריצ'רד ארבקר ועידו תדמור. המופע יתקיים בשעות הקטנות של הלילה (2 אחרי חצות) בחורשת אלון, השנה, לאור ההצלחה הרבה של המופעים הליליים בפארק. הוכנו מקומות ישיבה נוחים יותר מבעבר.

רקדנים ישראלים הפועלים בחו"ל, בעיקר בשוודיה ובהולנד אבל גם בגרמניה ובשוויץ, שיבואו לחופשת מולדת, יקיימו מופע משלהם, שיועבר גם למחול בתל־אביב.

השנה, ממש בימים אלה, מלאו 50 שנה לכנס דליה הראשון, שפסטיבל כרמיאל הוא, בעצם, צאצא שלו. במסגרת המופעים יתקיים מופע־מחווה לכנסי דליה.

השנה אפשר יהיה לחזות בתחרות של ריקודים סלוניים, אחרי שבשנה שעברה היתה לסיגנון זה של מחול חברתי הצלחה רבה בין באי הפסטיבל. בין השופטים והמדריכים, מיטב האלופים של ריקודים סלוניים באירופה.

בין המופעים המיוחדים שוב מופע [illegible] של רוקדים המפגרים בשכלם, שמרגש בכנותו ואנושיותו, וכן ריקודי של נכים בכסאות גלגלים. במופע זה יופיעו נכי־צה"ל מבית־הלוחם ואליין בכסאות גלגלים ובני זוגם. וכן להקת רוקדים בכסאות גלגלים מגרמניה.

פסטיבל כרמיאל הוא מין סופרשוק ענקי, שכל אחד יכול למצוא בו את מבוקשו.

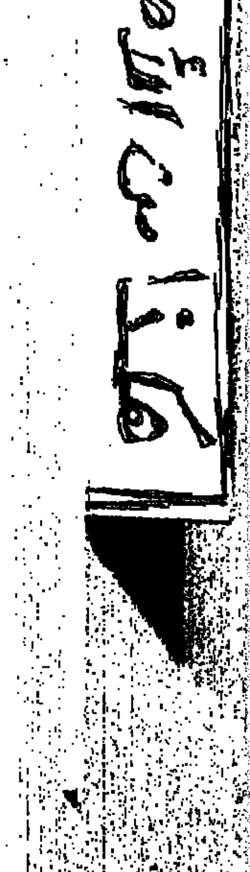

חלון ראווה מצוחצח

סרטיהם של בוגרי בית הספר לקולנוע ולטלוויזיה בירושלים, יוקרנו ויתחרו בפסטיבל הסרטים בירושלים, שייפתח השבוע.

יעל ישראל

מבט ראשון, נראים סרטי הבוגרים של בית הספר לקולנוע ולטלוויזיה בירושלים, כהיצע מבריק ומרשים. בוגרי בית הספר יצאו ממנו מעודכנים בכל הטכניקות האפשריות ומצויידים בתפיסה קולנועית קולחת, אבל מומחיותם העיקרית תהייה בתחום עטיפת המוצר. תעשיית סרטי הפרסומת, התדמית והוידיאו קליפים, תוכל לקלוט אותם אליה בזרועות פתוחות, ולהציגם כאסים הנבחרים בחבילת היוצרים שלה, שתכולתה הולכת ומשתפרת משנה לשנה.

סרטי הבוגרים הם חלון הראווה של בית הספר. והפעם החלון הזה מבריק ומצוחצח מתמיד. כולם כאחד מבטאים שליטה מקצועית ומיומנות במדרגה גבוהה בכל המקצועות הטכניים, ומה שאפילו חשוב יותר, זה שהם מגלים את אותה תפיסה קולנועית של מי שנולד לתוך עידן הטלוויזיה. הם חושבים קולנוע. הם רואים אימאז'ים חזותיים, ובכך גואלים סוף סוף את הקולנוע הישראלי מהעיסוק המילולי המייגע, שאיפיין את הסרטים הישראליים של העשור הקודם.

אין מה להשוות אותם עם סרטיהם של בוגרי בתי הספר לקולנוע של לפני פחות מעשור שנים. במקום מלל מתיש, יש שטפון חזותי מגובש. את מקום הנארטיב הסיפורתי, ממלא נארטיב קולנועי בוגר. אבל כמעט תמיד זה בא על חשבון התוכן. כאילו לא הצליחו הבימאים הצעירים למצוא את התוכן האבוד בינות לתפאורות היפות ולעבודת הצילום המרשימה.

כנראה שבגלל זה כל הסרטים נראים אותו הדבר, מתקשים לגעת בלב ולהיחרט בזיכרון. כולם כאחד נראים כמו סרטי הפרסומת והקליפים שרצים בכבלים ובערוץ 2. כולם כאחד מושפעים מהפוסט מודרניזם האופנתי של דויד לינץ', ג'ון ווטרס ופדרו אלמודובר. פעמים רבות מדי באה עבודת העיצוב והצילום על חשבון סיפור מורכב. עד כדי כך, שכבר במהלך הצפייה בסרטים היפים מבחינה חזותית, שכחתי במה הם בכלל עסקו. נאלצתי לדפדף בדפי הפרומו על מנת להיזכר.

רק שלושה סרטים נשארו לי בזכרון כתום הצפייה הממושכת. "קח את בנך" של דן גבע, שהוא מין וידיאו־קליפ על נושא תנ"כי, צירוף שלא כל כך מסתדר בראש, אבל על המסך יוצר אפקט מיוחד, שלמרות המונוטוניות שלו יש בו ממין העוצמה.

סרט נוסף הוא קומדיה מטורפת ומסוגננת בשם "לכל דבר יש מחיר" של דפנה לוין, שכבר בסרטה הקודם הפגינה הומור מחץ. שעשועי הטלוויזיה הדבילים הם המטרה הנוכחית לחיצי הלעג החביבים שלה, והופעתם של מאיר סויסה ושירילי דשא, בתפקיד זוג זבני סופרמרקט לא יוצלחים, עוזרת לה לחזק את הרושם מלא העליצות שמותיר סרטה.

וכן, "החברה של קורבי" של אבי מוסל, שהוא היחידי מבין כל סרטי הבוגרים שנצמד למסורת הישראלית של הדרמה הריאליסטית, שהיא לא הכי פופולרית בקרב תלמידי בית הספר, אך מסתבר שרק במסגרתה אפשר לנפץ את חומות הניכור הפוסט מודרניסטי ולגעת ללב הצופה. זהו סיפור קטן ולא במיוחד מגובש, אך עוצמתו באותנטיות המרגשת של הסיטואציה: מין זכרון ילדות מריר־מתוק, המעמיד ילד בן 13 בקונפליקט ריגשי ומוסרי קשה.

לכל שאר הסרטים קשה מאוד להתחבר רגשית. לא חסרה בהם מקוריות, אך משום מה גם היא נטמעת במערבולת הדימויים הדינאמיים, שיוצאים מעורם על מנת להרשים. לזכותם של הבוגרים ייאמר, שהם נפתרו לתמיד ממחלת הילדות, שהפכה את תל אביב לאתר הצילום הבלעדי של כל סרטי הסטודנטים בעבר. וגם אם נוף הקדומים הירושלמי אינו מתלבש היטב עם נטיותיהם הפוסט מודרניסטיות היומרניות ועם שאיפותיהם האומללות לסגנן את סרטיהם עד אין קץ, יש לברך אותם על היציאה הקולנועית מתחומי גוש דן, ועל כך שהם מראים ישראל שנראית אחרת מרוב הסרטים הישראליים הארוכים והמסחריים. על זה שישראל שלהם דומה באופן חשוד ל"לב פראי", וזה שלרגעים היא נראית כמו הגירסה הישראלית ל"טווין פיקס", אפשר לסלוח להם.

תחרויות בינלאומיות ע"ש ליאונרד ברנשטיין

יצחק נטור

עמותה חדשה בראשות טדי קולק ייסדה סדרה יוקרתית של תחרויות בינלאומיות על שם ליאונרד ברנשטיין, שתתחיל לפעול בשנה הבאה. וזוהי הסדרה הבינלאומית השלישית הפועלת בישראל: הראשונה היא תחרות הנבל, שמזכה את המנצח בפרס ראשון של 5,000 דולר. השניה היא תחרות הפסנתר על שם ארתור רובינשטיין, שמזכה את המנצח בפרס ראשון של 10,000 דולר. ואילו בתחרויות ברנשטיין יקבל כל אחד מן הזוכים פרס של 25,000 דולר, ללא דירוג. הסדרה תתנהל במעגל תלת־שנתי. בשנה הראשונה יתחרו מנצחים, בשנייה זמרים, ובשלישית מלחינים.

מנהל התחרויות, ליאור סגל, מסר לנו, כי לא נקבעה תיקרת גיל למשתתפים, אך לגופים נותני החסות מוצע לקבוע תיקרה של גיל 37 למנצחים ולזמרים, ו־50 למלחינים. בדצמבר השנה תפורסם חוברת, הכוללת את תקנון הפרס ופרטי ביצוע. במאי־יוני 1995 ייערכו התחרויות המוקדמות. השלב הסופי ייערך עם תזמורת ירושלים, בין ה־9 ל־21 באוקטובר 1995. כל משתתף ישלח קלטת וידיאו לוועדת סינון. הוועדה תבחר בין 80־150 מועמדים. אלה ישתתפו בתחרויות מוקדמות, שייערכו באחת מן הערים הבאות: ירושלים, ניו־יורק, לונדון, וינה, וטוקיו. בתחרות הגמר, שתיערך בירושלים, ישתתפו 16 מועמדים.

סגל מעריך, שלתחרויות יירשמו אמנים בעלי קריירה לאומית, או בינלאומית התחלתית. "הנהלת התחרויות ע"ש ברנשטיין איננה מעוניינת במספר רב של זוכים, אלא בכאלה שתזמורת וינה, למשל, תשמח לארח", אומר סגל.

ברשימת "יועצי הכבוד" של התחרויות מופיעים כל המי ומי בעולם המוסיקה בדורנו, כמו קלאודיו אבדו, דניאל ברנבוים, פלסידו דומינגו, ג'יימס לוין, זובין מהטה, ג'סי נורמן, ברברה הנדריקס, קריסטה לודוויג, סג'י אוזאווה, יצחק פרלמן, מנרי רוזן, נועם שריף, מסטיסלב רוסטרופוביץ', ג'ורג' שולטי, ויהודי מנוחין. ברשימת המוסדות נותני החסות מופיעים מרכז לינקולן בניו־יורק, מרכז קנדי בוושינגטון, דויטשה גרמופון, סוני קלאסיקל, הפילהרמוניות של ישראל, ניו־יורק, וינה והולנד, קרן ירושלים, תזמורת ירושלים ועוד.

חמש תזמורות יעניקו גיבוי ממשי לתחרויות: ירושלים, ניו־יורק, לונדון, וינה וטוקיו. כל אחת מהן תשלח נציג לחבר השופטים. מבחינה מוסרית תחייב הבחירה כל אחת מחמש התזמורות להזמין אליהן להופעות את הזוכים.

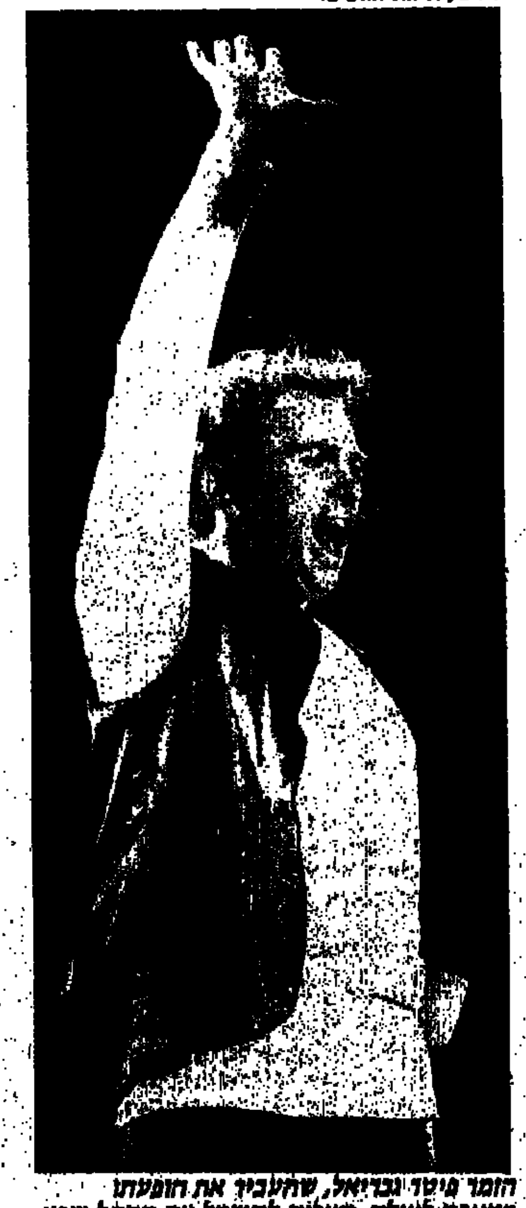

הזמר פיטר גבריאל, שהעביר את הופעתו מטאבה לאילת, הצליח לחשמל את הקהל שבא לראותו ולשמוע אותו. בין הצופים נראו גם כמה מצרים, שחצו את הגבול והגיעו מטאבה לאילת (צילום: דיני, נתן דקל)

תערוכה ראשונה בגלריה חדשה

... לאמנויות תל־חי, פתח גלריה לאמנות בתוך המבנה ההיסטורי של חצר תל־חי. הגלריה ממוקמת בתוך ... בו לחמו אנשי תל־חי. השקט שלאחר הקרב היה ... לדממת המוות שפקדה את החצר. הלוחמים ... שהוריד בינם לבין חבריהם, והפירצה בקיר ... את חללי התצוגה לגלריה, מצויה עד היום, ... להיזכר שקרו אז.

... לאמנות תשרת את צרכי המכון לאמנויות ... תל־חי, תושבי האזור, ומבקרים. יוצגו בה ... של אמנים שונים, ותערוכות של בוגרי ...

... לאמנות תשתלב ב"אירועי תל־חי 94", ... בתי הספר לציור ופיסול, קרמיקה וקדרות. ... התערוכה הראשונה: "גלגולולו של ה־MADE ...", ומוצגות בה עבודותיהם של מיכאל גרוס, ... ועידו בר־אל, שהם נציגי שלושה דורות של ... "המצוי" בישראל. אוצר התערוכה: אבי ...

... ולביקור במוזיאון חצר תל־חי בימי חול: 08.00־ ... שישי: 08.00־13.00, בשבתות וחגים: ...

עתה ידעתי: פה הכל"

... 1994 תפתח תערוכת תחריטים של נטע ... בבית גבריאל, בכנרת. תחת הכותרת ... פה הכל" (משירי רחל, דגניה, 1920), ... את התכנים המעסיקים את יצירתה: נופים ... וביניהם הנוף האנושי והנוף האורבני.

... בקטע, אינה אמירה סגנונית בלבד, ... של החוויה האנושית אל מול הטבע. ... הם נופים קטנים. חלונות קטנים, פינות ... קטנים. הנופים הגדולים, הרחבים, ... מצויים מעבר לשליטתי, איני מעזה לגעת ... כי אסור אפילו לנסות לתפוס אותם ... בגבול הצר כל כך של הנייר. אסור, ולגבי ... הפורמט הלא גדול והטכניקות המיוחדות ... מאפשרים לי התמודדות אינטימית יותר עם ...

... התערוכה: עירית שלמון. התערוכה תוצג עד ... שעות הפתיחה: ימים שני־שבת 10.00־21.00. ... טל. 06־751175.

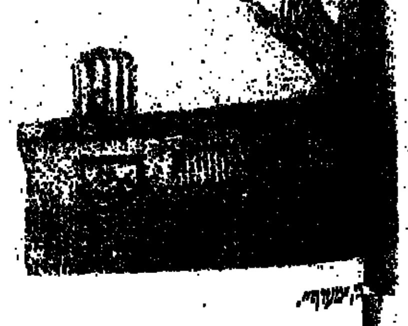

למעשה, שני מיצבים

... לאמנות "קמרה אובסקורה", מוצגת ... "איקרוס" – של שמחה שירמן ואסנת ...

... של רבינוביץ ושירמן מייצגות גישות ... שונות מאד. רבינוביץ מציגה ציור ... ומרווח, עבודות העוסקות ברעיונות ... שירמן מציג עבודה בארוקית ... מפתה. שני האמנים יצרו עבודות ... הגלריה, למעשה שני מיצבים.

המאבק לקיום ולוחמת הפרטיזנים

... המציגה את המשמעות הממשית של ... היהודית בשואה", מוצגת ב"בית ... התערוכה מציגה את גילויי ההתנגדות ... היהודים, במקביל למאמצי העם היהודי ... צלם האנוש וערכי היהדות.

... להבהיר לדורות הבאים את התכנים ... של ההתנגדות והלחימה היהודית, מול ... הנאצית. התערוכה עוצבה ע"י אורי ... להשתייכות למקום, לכיוון ולזמן, כך שנוצר ... העולם החיצוני, שידוע כיום את סוף ... לה"משתתפים בפועל" שהיו במצב ...

... מתאפשרת בעקבות פעילותה של ... לשעבר, שרה שנר־נשמית, ... דרכים בארצות אירופה. אספה חומר ... מסמכים וערכה ראיונות עם ...

... ע"י אבי הורוביץ, אוצר מוזיאון "בית ... ואמה שרייבר.

הזדמנות ראשונה (אחרי 50 שנה)

תחריטים וליטוגרפיות של הרמן שטרוק, מוצגים במוזיאון מאנה כץ בחיפה.

160 תחריטים וליטוגרפיות של האמן הרמן שטרוק (1876־1944), וכ־30 עבודות של ידידיו הקרובים, האמנים הנודעים ישראלס וליברמן, ותלמידיו אורי לסר, בודקו, שטיינהרדט ושאגאל, מוצגים בתערוכה "מברלין לחיפה" במוזיאון מאנה כץ בחיפה, עד 20 באוגוסט.

בתערוכה מגוון מייצג של אמנות גרפית בשחור לבן, ובעיקר עבודות תחריט מתוך עזבונו של האמן המנוהל ע"י אפוטרופוס, שמונה ע"י קרובי משפחתה של בעלת העיזבון. כן יוצגו בתערוכה לראשונה מחברות העבודה של שטרוק, שהתגלו בעזבונו, אשר בהן רשם את המתווים לעבודות התחריט והליטוגרפיה שלו.

שטרוק נולד בברלין, היה שומר מצוות קפדן, ובין מייסדי התנועה הציונית הדתית "המזרחי". הוא גם השתתף במספר קונגרסים ציוניים. נמנה עם הפעילים בגרמניה למען הקמת פרוייקט "בצלאל" בירושלים, וליווה את המוסד בשנותיו הראשונות.

ב־1922 עלה ארצה, התיישב בחיפה, ובה חי עד מותו ב־1944. במקביל למלאכת האמנות, עסק בהוראת ציור ותחריט, ותרם רבות לייסוד אמנות ההדפס בארץ ולהתפתחותה.

סגנונו של שטרוק היה ריאליסטי, ואמנותו אינטימית וצנועה. הוא היה פורטרטיסט מובהק, וצייר דיוקנות של בני דורו החשובים. הוא גם צייר בגודל טבעי דמויות אחרות, ביניהן איבסן, היינריך היינה, אוסישקין, ישראלס, ביאליק, איינשטיין, פרויד ותיאודור הרצל, שביצירת תמונתו הגיע שטרוק לשיא יכולתו כצייר פורטרטים.

פרויד אגב, היה ידיד קרוב של שטרוק, ובחליפת המכתבים שנתקיימה ביניהם כתב לו פרויד: "בוודאי תשמח לשמוע שתמונתך שלך מצאה כבר מקום כבוד אצל אשתי. היא תלתה את התחריט מעל שולחן הכתיבה שלה".

תיאורי נוף תופסים מקום נכבד ביצירתו של שטרוק. הוא יצר תחריטים רשמי חוויותיו מיציאה לטבע. הוא הוציא אלבומי תחריטים רבים ביניהם: אלבום ניו־יורק, אלבום ירושלים, ונציה ועוד. הוא גם עסק בציור אקוורלים ותמונות שמן של נופי הארץ.

תערוכת היחיד האחרונה שנערכה להרמן שטרוק בארץ, היתה תערוכת הזכרון במוזיאון תל־אביב בשנת מותו של האמן, 1944. עתה מוצגת הזדמנות ראשונה לקהל הישראלי שוחר האמנות, לחזות בעבודותיו של רב־אמן התחריט הרמן שטרוק, שלא הוצגו בארץ מזה 50 שנה.

הרמן שטרוק, "דיוקן עצמי", 1901, תצריב 15x22 ס"מ.

התערוכה במוזיאון מאנה כץ מתמקדת בשלושה תחומים עיקריים, שמוצגים בחדרים נפרדים של המוזיאון: עבודות שנעשו בארץ ישראל עם תחילת ביקורו בה ב־1903; עבודות מוקדמות של שטרוק (החל מ־1898), ועבודות של אחרים מן [illegible] שלו ומתלמידיו.

אוצרות התערוכה ומפיקות הקטלוג: נועה חרשיש ומיכל מלטש.

ברנבוים ינגן בשני קונצרטים

המנצח והפסנתרן דניאל ברנבוים, נענה לבקשת הפילהרמונית, והסכים להופיע איתה בשני קונצרטים מיוחדים, שייערכו בהיכל התרבות ביום ב' 4.7, וביום ד' 6.7, תחת שרביטו של אנטוניו פפנו. בקונצרט הראשון הוא ינגן את הקונצרטו לפסנתר מספר 3 מאת בטהובן, ואת הקונצרטו לפסנתר מספר 2 מאת ברהמס. בקונצרט השני הוא ינגן יצירות לפסנתר מאת שוברט. מכירה מוקדמת למנויי הפילהרמונית בלבד תיערך עד 28.6 לאחר מכן תיפתח מכירה לקהל הרחב.

יצחק שור

לימודים זה לא הכל

סקר שערכו מכללת וינגייט, משרד החינוך ומחלקת כושר קרבי בצה"ל העלה, כי 48% מן המתגייסים לצה"ל אינם פעילים מבחינה גופנית בשנה האחרונה ללימודיהם בתיכון. גם בקרב התלמידים שעסקו בפעילות גופנית לפני הגיוס נמצא כי פעילותם נמשכת זמן קצר, וכי רמתה ואיכותה אינם מניחים את הדעת □□□ משום־מה לא נשמע בעניין זה קולם של המורים לחינוך

חגיגת תנועה, שתיפתח הערב ותיערך במשך שלושה ערבים רצופים במכון וינגייט, תציין מלאת 50 שנה לייסוד בית היוצר של החינוך הגופני בישראל. עד כה הכשיר מכון וינגייט 5200 מורים. השנה לומדים במכון 800 סטודנטים ומשתלמים בו 900 מורים.

על רקע החגיגות יש מקום לתמיהה גדולה: משרד החינוך מקצה לחינוך הגופני בכיתות ג'-י"ב שעתיים בשבוע. אולם סקר שערכו מכללת וינגייט, משרד החינוך ומחלקת כושר קרבי בצה"ל העלה, כי 48 אחוזים מן המתגייסים לצה"ל אינם פעילים מבחינה גופנית בשנה האחרונה ללימודיהם בתיכון.

גם בקרב התלמידים שעסקו בפעילות גופנית לפני הגיוס נמצא כי פעילותם נמשכת זמן קצר, וכי רמתה ואיכותה אינם מניחים את הדעת. 67.5 אחוז מן התלמידים דירגו את תרומת בית־הספר לכושרם הגופני כבלתי מספקת. 50 אחוזים העריכו את תרומת המורה לספורט כמעטה.

מסתבר, איפוא, שלפחות בכיתות י"ב, אם לא קודם לכן, 'גונבים' המנהלים שעות מן החינוך הגופני ומקצים אותן למקצועות "חשובים יותר".

תפילה ע"ח ספורט

סוד גילוי הוא, שמצב זה חמור במיוחד בבתי הספר העל־יסודיים הממלכתיים־דתיים. כבר בחינוך היסודי נוטלים המנהלים שעות מן החינוך הגופני ומעבירים אותן לתפילה, או ללימודים אחרים.

לא זכור לי שאי־פעם שמעתי את קולו של ארגון המורים לחינוך גופני בהסתדרות המורים נגד מצב זה. לא זכור לי גם שאי־פעם פצו מורים בחינוך הגופני את קולם מעל במה ציבורית, כדי להתריע על הסטטוס הנמוך של מקצועם במערכת החינוך.

אני משוכנע שהעלאת הרמה והאיכות של החינוך הגופני בחטיבה העליונה בכלל, ובכיתה י"ב בפרט, יתרמו להצלחת הבוגרים בלימודים. פעילות גופנית מאורגנת ותכליתית, במשך שעתיים בשבוע, אינה יכולה לשבש את ההכנות לבחינות העיוניות. ההיפך הוא הנכון.

המלצתם העיקרית של ראשי מכללת וינגייט למשרד החינוך היא, להציג לפני המועמדים לגיוס מידע ברור יותר על דרישות הכושר הגופני בצה"ל, להפעיל חוגים מיוחדים לכושר גופני ולהדריך את הבוגרים כיצד להתאמן בעצמם.

כדי לשפר את הכושר הגופני של המתגייסים לצה"ל גובשה במכון וינגייט תוכנית אימונים אישית, שהוכנה על־ידי שלמה בן־גל, בהתייעצות עם פרופ' מיכאל שגיב. התוכנית מתולקת ל־21 חודשי עבודה מדורגת, מן הקל אל הכבד, וכל תלמיד תיכון לקראת גיוס יכול לקבל אותה באגף לרפואת ספורט ולשיקום בתנועה, מכון וינגייט 42902, טל. 09־639341.

ההזנחה מתחילה ביסודי

במקביל הכין האגף לרפואת ספורט ולשיקום בתנועה במכון, בשיתוף עם הגדנ"ע, תוכנית אימונים אישית ל־2000 תלמידים האמורים להתגייס ליחידות קרביות. לפני תחילת הפעלתה ערך האגף לרפואת ספורט במכון וינגייט בדיקות מאמץ לתלמידים אלה. במהלך ביצוע התוכנית נמצאו 15 מתגייסים שאינם מתאימים ליחידות קרביות, הדורשות מאמץ גופני. בשנת הלימודים תשנ"ה ירחיבו מכללת וינגייט והגדנ"ע את התוכנית הזאת, והיא תקיף 5000 מתגייסים.

כל זה הוא טוב ויפה, אך איננו אלא טיפה בים. מן הראוי שהמדענית הראשית של משרד החינוך, פרופ' פרלה נשר, תבדוק מה מתרחש בתחום החינוך הגופני בכל מערכת החינוך. במקרה זה, הדג איננו מסריח מן הראש, אלא דווקא מן הרגליים. כלומר, מן החינוך היסודי.

טירוני צנחנים במסע כומתה. בתוכנית אימונים אישית ל"קרביים" נתגלו בלתי כשירים (צילום: דו"צ)

שלוחה בריטית במדרשת רופין

הקמת שלוחה של אוניברסיטת קובנטרי במדרשה הישראלית בתשנ"ה עונה על צורך אמיתי, שכן האוניברסיטאות הוותיקות יגיעו תוך שנה־שנתיים למיצוי מלוא יכולת הקליטה שלהן

בימים אלה נפתחה ההרשמה לביה"ס להנדסה של אוניברסיטת קובנטרי, שיקום בתשנ"ה במדרשת רופין. השלוחה הישראלית של אוניברסיטה בריטית זו תפעל כמוסד שלא למטרות רווח ותהיה חוץ־תקציבית. כלומר, לא תהיה סמוכה על שולחן ממשלת ישראל. שכר הלימוד לסטודנט אחד יהיה גבוה פי שניים וחצי משכר הלימוד המקובל באוניברסיטה מתוקצבת – 15 אלף שקל לעומת 6,000 שקל לשנה. אמיר בן־דרב, המסייע בהקמת השלוחה הבריטית במדרשת רופין, מסר שהיא תעניק מלגות "לתלמידים מתאימים", בשיעור של עד רבע משכר הלימוד. לימודי התואר הראשון יתנהלו בשלושה תחומים: תעשייה וניהול, אלקטרוניקה והנדסת מכונות.

בקשתה של אוניברסיטת קובנטרי להקים שלוחה בישראל נדונה במועצה להשכלה גבוהה. לדברי בן־דרב, קיבלה האוניברסיטה אישור מן המועצה להשכלה גבוהה לפתוח בהרשמת תלמידים לתשנ"ה. ועדת משנה של המועצה להשכלה גבוהה תבדוק את הבקשה לפתוח שלוחה "תוך פרק זמן קצר".

בשלב ראשון תוכל השלוחה במדרשת רופין לקלוט כ־150 סטודנטים. צוות המורים יורכב ממרצים בריטיים וישראלים והלימודים יימשכו ארבע שנים. הקמת שלוחה בישראל, אומר אמיר בן־דרב, תאפשר לסטודנטים ישראליים שלא התקבלו לטכניון או למוסדות אחרים ללמוד לתואר ראשון בהנדסה, ובכך לחסוך את ההוצאה הכספית הגבוהה הכרוכה בלימודים בחו"ל. הוצאה זאת מגיעה ל־17 אלף דולר בשנה, מזה 9,000 דולר שכר לימוד ו־8,000 דמי מחייה. מדי שנה נוסעים ללמוד בחו"ל 3500 סטודנטים ישראלים. חלקם נוסעים משום שלא נתקבלו לחוג המבוקש בארץ, וחלקם משום שהם רוצים לרכוש השכלה גבוהה במוסד לא ישראלי, המעניק למקצועם הילה אנגלו־סכסית. כמה מן הישראלים הלומדים בחו"ל נשארים שם. הלימודים בארץ ישאירו אותם כאן.

בן־דרב מציין, כי תואר שמעניקה אוניברסיטה בריטית מקנה למחזיק בו יתרון על פני מי שלמד באוניברסיטה ישראלית, משום שהוא מוכר כמהנדס אירופי. באוניברסיטת קובנטרי לומדים כיום כ־15 אלף סטודנטים, מהם 4000 לומדים הנדסה.

המניע של אוניברסיטת קובנטרי לפתוח שלוחה בישראל הוא הפצת השפה והתרבות האנגלית. כך נוהגת צרפת ביד רמה, וכך נוהגת גם ארה"ב, המעוניינות בקשרי תרבות וחינוך עם מדינות רבות. קשרים אלה מעודדים תיירים מן המושבות הבריטיות לשעבר לבקר בבריטניה ולהרגיש בה כאורחים רצויים. לדברי בן־דרב, תיתכן תמיכה של הבנק העולמי בהקמת השלוחה בישראל, כדי לעודד את אווירת הפיוס והפתיחות הבינלאומית הכרוכות בתהליך השלום.

הקמתה של שלוחה בריטית במדרשת רופין עונה על צורך אמיתי. האוניברסיטאות הוותיקות יגיעו תוך שנה־שנתיים למיצוי מלוא יכולת הקליטה שלהן. אוניברסיטת תל־אביב כבר הסיקה את המסקנה והקימה את מכללת תל־אביב, שתמנה תוך שנים מעטות 4000 סטודנטים. המכללות האזוריות מתקדמות לקראת הענקת תארים אקדמיים, אך סובלות ממחסור בתקציבים ציבוריים, ולכן הן צומחות לאיטן.

נכון אמנם שלאוניברסיטאות ולמכללות מתקבלים כ־80% מן המועמדים, אך לא כל המתקבלים אכן לומדים ולא כל אלה שהתחילו ללמוד משלימים את לימודיהם עד לקבלת התואר. על־פי הדו"ח השנתי האחרון של הוועדה לתכנון ולתקצוב, שיעור המתקבלים והלומדים הגיע בתשנ"ב ל־61.8% מכלל המועמדים, ושיעור הנושרים בדרך לתואר ראשון עומד על שליש מן המתחילים.

חסר ניתוח רשמי של סיבות הנשירה, אם לפני התחלת הלימודים ואם במהלכם. אך ברור כשמש שיש משקל נכבד לסיבות כלכליות. מכל מקום, מי שאינו מתגורר בעיר אוניברסיטאית, או מי שמתגורר בעיר אוניברסיטאית והינו בעל משפחה, מתקשה לעמוד בשתי המשימות: לימודים ועבודה. אם תוענק לתושבי השרון הזדמנות ללמוד במרחק קטן ממקום מגוריהם, שכר לימוד של 15 אלף ש"ח לשנה יהיה נמוך מסך ההוצאות השנתיות של סטודנט באוניברסיטה מתוקצבת, כולל שכר לימוד, שכר דירה, נסיעות ודמי מחייה.

פתיחתן של אוניברסיטאות פרטיות באה לענות על שינויים בביקושים: הביקוש ללימוד לשם מחקר נשאר יציב; הביקוש להכשרה מקצועית אקדמית, וללימוד אקדמי כללי שאינו מכוון למחקר, נמצא בעלייה תלולה. הסגל האקדמי באוניברסיטאות הישראליות בנוי על גרעין קשה של חוקרים. עתידו של כל איש סגל נקבע בראש ובראשונה על־פי הישגיו במחקר, ולא בהוראה. לכן יש מקום וצורך בפיתוחן המהיר של מכללות, שעיקר תכליתן ההוראה והכשרת כוח אדם מקצועי ברמה של תואר ראשון. על צורך זה באה לענות שלוחה של אוניברסיטה בריטית. אין גם ספק ששלוחה כזאת תזרז את פעילותן של ועדות המועצה להשכלה גבוהה, המטפלות בעצלתיים באישור פתיחת "חנויות" של מתחרים מעבר לפינה.

תחרות היא נשמת אפה של המצויינות. כלל זה חל בעיקר על אוניברסיטאות ותיקות, שיש בהן איים של קיפאון. פתיחת שלוחות של מכללות זרות, ופיתוח מכללות מקומיות יצור מקומות עבודה חדשים למרצים צעירים, ובעיקר יעלה את רמת ההשכלה הגבוהה של אוכלוסיות חדשות.

מאדמת ושעלת ועד לסיפור אהבה ירושלמי

הערב ייפתח ברחוב המלך ג'ורג' 16 בירושלים המכון לתולדות תחיית הלשון העברית ע"ש ד"ר אהרון מאיר מזי"א, מי שכיהן בשנת תרפ"ו (1926) כנשיא ועד הלשון וחידש מלים כמו חובשת, אח, אחות, אדמת, שעלת, בצקת, מפתח הלב ועור.

מפעל חייו של מזי"א, רופא ובלשן, שתרם מפרי עטו לעיתון "הצפירה", היה חידוש מונחים עבריים בתחום הרפואה. מחייה הלשון העברית, אליעזר בן יהודה, נעזר בו רבות בעת חידוש מלים מרעיות שהופיעו במילון בן־יהודה. המכון לתולדות תחיית הלשון העברית הוקם מכוח תרומת משפחת איזקסון, המתייחסת לבית מזי"א. בידי משפחת איזקסון מכתב של ביאליק למזי"א, מט"ז באדר תרפ"ח, בו מבקש ביאליק ממזי"א למסור למוכ"ז "רשימת מלים לצרכי מקצוע האינסטולאציה, תיכף ומיד, בו ביום, כיוון שהם, המונחים, נצרכים לבחינות שתהיינה בעוד יומיים".

משנפטר ד"ר מזי"א, בשנת תר"צ (1930), נמצאו בביתו 40 אלף פתקים שעליהם היו רשומים כל חידושי הלשון שלו. משפחתו הזמינה לישראל את המשורר והרופא שאול טשרניחובסקי, כדי שיערוך את מורשתו הלשונית של מזי"א. ואכן, בעקבות עבודתו של טשרניחובסקי יצא לאור מילון עברי ראשון של מונחים רפואיים.

המכון לתולדות תחיית הלשון העברית, מספר מנהלו יוסי לשם, ירכז במחשבים ובארכיון את המידע המצוי עתה על תולדות תחייתה של הלשון העברית בארץ ובתפוצות עד ליסודה של מדינת ישראל. חומר ארכיוני מצוי בידי האקדמיה ללשון העברית, שהעבירה אותו לרשות המכון החדש. מסמכים רבי־ערך לתולדות הלשון מצויים במושבות הוותיקות, כמו ראשון לציון, פתח־תקווה, זכרון יעקב, עקרון וראש־פינה, וכן בירושלים ובתל־אביב־יפו.

אחד מתפקידיו המרכזיים של המכון החדש יהיה לחקור את בתי הספר הראשונים בערים ובמושבות, ולערוך ימי עיון לתלמידים ולמורים. כבר בשלבי הקמת המכון פנו אליו בתי־ספר וביקשו לערוך לתלמידיהם ימי עיון על תחיית הלשון. שבעת עובדי המכון (מהם שלושה בהתנדבות) מתכוונים לחלק את יום העיון לצפייה בסרט, הרצאה ופעילות קבוצתית. בידי המכון מצויים סרטים שהכינה הטלוויזיה החינוכית על חיי אליעזר בן־יהודה, על מלחמת השפות ועל אהבת בנו של בן־יהודה, איתמר בן אב"י, ללאה אבו־שדיד.

ימי העיון ייערכו בראשית שנת הלימודים הבאה. כן יסייעו עובדי המכון לתלמידי תיכון המכינים עבודות גמר על תחיית הלשון, לסטודנטים ולחוקרים.

העתיד נראה כתום מתמיד

מר ארנב מחפש עבודה מאת לאה איני.

איורים: ליאת צח־גרבר, הוצאת עם עובד

"בוקר אחד, כששכב על הגב, חשב מר ארנב על המצב: השיעמום איום, הבטלה נמאסה! אז יקום עכשיו ויחפש פרנסה". כך נפתח סיפורו של הארנב, שמיד כתב מודעה לעיתון, אך סירב לעבוד אצל קוסם או להתחרות בצב. לעומת זאת הסכים ברצון לעזור לחוואי אליעזר, בתנאי שיוכל לזלול גזר. החוואי הסכים ושניהם הרימו כוסיות של מיץ גזר, והעתיד נראה כתום מתמיד.

העלילה בנויה כהלכה, עם רתמוס פנימי שיש [illegible] הומור והתקדמות.

לבני 5־7 בעלי חוש לשוני

אחרי שחרור [illegible] של התשובה השלילית, [illegible] השדרנו בארנב שהוא סרבן עבודה, מתברר שהוא [illegible] לעבוד, תמורת גזר תוספי על־חשבון חבית.

לילדים בגילי 5־7, שהעלילה תפורה לפי מידותיהם, יהיה קשה להתמודד עם אוצר המלים, שרמתו גבוהה [illegible] לגיל זה. כמו, למשל: [illegible], התמרמר, [illegible], מוסר השכל, משתרך ועוד. אבל אין ספק שילדים בעלי חוש לשוני יתגברו מעל למשוכת המלים הגבוהה [illegible] הנאה מן העלילה, האיורים, החריזה והחומור.

טלוויזיה

[illegible]

ערוץ 2

[illegible]

19.30 יותר מזל משכל – משחק טלוויזיה מקורי בהנחיית דני רופ
20.00 החדשות
20.30 קומדי סטור – תכנית בידור
21.00 כל שני וחמישי – רפי רשף – תכנית אירוח בשידור חי
22.00 לילה גוב – תכנית בידור לילית בהנחייתו של גידי גוב
23.30 החדשות
23.35 בשבילי הזמן – סדרת מתח דרמטית בריטית. פרק 11: שני אפונים בנלול. שומרת מתחזה עוברת בשביל סמבי ונודרת את דריאן לסברב לחיפוש אחר הגביע הקדוש עבור סמבי כמובן. סמבי מגיע ומוצאים את הגביע

רדיו

קול המוסיקה

06.06 לקום עם מוסיקה
09.00 תכניות הבוקר של קול המוסיקה. בוקר שני – תכניתו של שלמה ישראלי. בטהובן, פרוקופייב, שניטקה. בטהובן: סונטה מס' 16 בסול מז'ור לפסנתר, אופ' 31/1 (ריצ'רד גוד); פרוקופייב: סונטה מס' 2 ברה מז'ור לכינור ולפסנתר, אופ' 94 א' (שלמה מינץ/ יפים ברונפמן); שניטקה: קונצ'רטו לצ'לו ולתזמורת (נטליה גוטמן/ תז' פיל' לונדון/ קורט מאזור).
10.50 בטהובן, פולנק, שניטקה – בטהובן: סרנדה ברה מז'ור לחליל, כינור וויולה, אופ' 25 (אנסמבל החליל הישראלי); פולנק: סונטה לאבוב ולפסנתר (ג'ום קרקסטון/ איאן בראון); שניטקה: סוויטה בסגנון עתיק – גרסה לקלרנית ולפסנתר (אלי חפץ/ עידית צבי).
11.40 טלמן עד היימן – טלמן: שלוש פנטסיות – גרסה לקלרנית סולו (אלי חפץ); פאול בן־חיים: מטמורפוזות על כורל של באך (תז' קול־ישראל/ מנדי רודן/ הקלטה: 1968); יעקב גלבוע: רביעיית מיתרים (רביעיית המאה ה־20); נחום היימן: מסע העננים (קרלוס מירנדה – פסנתר).
12.45 וינה השוכחת – זמלינסקי: סימפוניה לירית – ע"פ טקסטים של רבינדראנאט טאגור לסופרן, בריטון ותזמורת (קרן ארמסטרונג/ איבן קוסוויר/ פיל' צ'כית/ בוהומיל גרגור); קורנגולד: קונצ'רטו לצ'לו ולתזמורת, אופ' 39 (יוליוס ברגר/ פיל' צפון־מערב גרמניה/ ו.א. אלברט).
14.06 מוסיקה לשעת צהריים – בעריכת אפרים וייל. מיצירותיו של ז'אק אופנבאך (נולד: 20.6.1819). פתיחות של האופרטות הנסיכה הגדולה של גרולשטיין, כחול הזקן וחיי פריס; קטעים מתוך האופרטות הלנה היפה, אורפאוס בשאול, סיפורי הופמן.
16.00 מאולמי הקונצרטים בעולם – עונת הקונצרטים 94/93' של האיגוד האירופי הלסינקי 20.12.93 רביעיית הלסינקי החדשה. סיבליוס: רביעייה ברה מינור, אופ' 56, קולות אינטימיים; ארה מרוקוסו: קונצ'רטו לכינור, קלרנית, קרן ושישיית כלי־קשת (ס. אוזאמו – כינור/ ק. קריקו – קלרנית/ ס. מסקונפי – קרן); ברטוק: רביעייה מס' 5.
18.00 מחזורי יצירות – היצירות לפסנתר של יוהאנס ברהמס. תכנית מוסברת ומודגמת ע"י אלכסנדר תמיר – רפסודיות, אופ' 79.
19.05 צלילים בין ערביים – בעריכת עדית צבי – מיצירות מוריס רוול: אמא אווזה – סוויטה לתזמורת (תז' קונצרטחבאו/ קרלו־מריה ג'וליני); הוולס לפסנתר בארבע ידיים (ז'אן־פיליפ קולאר ומישל ברוף); קונצ'רטו לפסנתר ביד שמאל (ז'אן־פיליפ קולאר/ תז' לאומית צרפתית/ לורין מאזל).
20.00 בימת שיר – בעריכת אילנה צוקרמן. עכשיו 60 – מבחר תרגומים.
20.03 מעברים – מסע בצלילים עם שלמה ישראלי; הרכבים לא שגרתיים וזרמי מוסיקה בהתהוות ביחד עם ג'אז ומוסיקה קלאסית.
22.00 ממרף התקליטייה (שידור שני) – בעריכת ערנה עוזי.

רשת א'

06.06 התעמלות בוקר
06.16 אשמורת בוקר
07.00 חדשות באנגלית ובצרפתית
07.30 שירים עבריים
07.55 בימת שיר
08.05 חוגה עם בני הורל
08.55 קראתי ספר
09.05 פתוח – חוקי עבודה
10.05 מלדרין
11.05 אצבע על הדופק
12.05 מוסף מזרח תיכון
13.00 חדשות באנגלית ובצרפתית
14.05 בראש צעיר
15.00 מנגינה עברית – שירים ופיוטים
16.05 מה קרה לי – סיפורים מהחיים
17.00 חדשות באנגלית ובצרפתית
17.05 "קו ישיר לאמנות" – על העשייה באמנות הפלסטית: צילום, ארכיטקטורה, פיסול, עיצוב וציור
18.05 מנחת ערב
20.00 מבט לחדשות
20.50 בחברותא – יהדות במרחב הזמן
21.00 "פופוליטיקה" – העברה מהטלוויזיה הישראלית
22.05 יחסים – על חיזור אהבה וסקס
23.05 "סילים שמגסות לעת" – עם הסופר מאיר שלו: "סיפורים על אהבה, מבט ווף"

רשת ב'

06.06 הבוקר הזה
08.05 עניין אחר
09.05 עשר עד עשר
10.05 הכל דיבורים
14.05 רגעי קסם
15.05 יומן חוץ
15.45 עיתונות חוץ
16.05 צבע הכסף
17.05 חמש אחרי החדשות
18.05 היום הזה
19.05 דין ודברים
20.05 שירים עבריים
21.05 כותרות מבט והיום הזה
21.15 מצחקי לילה עם זאב עגור
23.05 אנשים אוהבים
01.05 לחוף הלילה עם יוסי סיאס
05.05 אור ראשון

רשת ג'

07.05 מעורב ישראלי
09.05 בוקר בוקר
10.05 תוכנית עשר
11.05 כל יום הוא יום יפה
12.05 אהבה עצמית עם ניל קופר
13.05 לוהט עם שוש עטרי
15.00 חולה רדיו עם דידי הררי
16.05 קופסת הלהיטים
17.05 מופע רוק
18.05 קצה אחרת
20.05 פופ 94
21.05 כחול הסורח
22.05 שיר לאחותי
23.05 חולים בהקיץ

גלי צה"ל

05.02 בוקר טוב צה"ל
06.02 אוניברסיטה משודרת – סטטוס ופוליטיקה עם ד"ר לב גרינברג
06.30 בוקר טוב ישראל
07.15 בוקר חדש עם אלכס אנסקי
08.00 בוקר טוב ישראל – מהדורה שניה
09.05 "עברית על הבוקר"
10.05 "נכון לקיץ" – עם קובי מידן ואברי גלעד
12.50 "בילוי היום" – מדריך יומי בנושאי תרבות ובידור
13.00 בצהרי היום
13.15 "החום בומל" – התוכנית שתעשה לכם את הקיץ. עם טל ברמן
15.05 יש עם מי לדבר עם אריה מליניאק
16.00 שעה לפני עם רזי ברקאי
17.00 ערב טוב ישראל
18.05 "ליחד ביטחון" – מוסף גלי צה"ל לביטחון לאומי
18.30 שקיעה
20.00 מבט לחדשות
20.30 יבוא לבוח – מגזין לענייני חינוך
21.05 פסק זמן מוסיקלי
22.05 תוכניתו האישית של דני קרפל
23.05 עשרים וארבע – היום שהיה
00.00 יומן חצות
00.10 יומן מונדיאל
00.15 ציפורי לילה עם סי היימן
02.00 לא רוצים לישון

שידורי גלגל"צ

07.05 מדיה בדרך – עם אמיר אשר
09.05 גלגל הצלה – שירים עבריים
11.05 שמש עם אלי ישראלי
14.05 מיזוג אוויר
15.05 שבוע רוב עם רובי לנץ
16.05 חכם בכביש עם רון לוינטל
18.05 גלגלאה עם לאה עוז
20.05 דרייב אין עם ורד רביד
22.05 לילה טוב

קולנוע

תל אביב

גורדון: האשה שלא תיאמן. 18.30, 22.00; אמון הדדי. 20.00.
גן העיר 1: הנזירות בלוז. 14.20, 16.40, 19.20, 21.50
גן העיר 2: בורהה קמן. 14.30, 16.50, 19.30, 22.00
גת: כן, גברת הנשיא. 17.00, 19.30, 21.50
דיזנגוף 1: הבריחה. 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30, 21.50
דיזנגוף 2: [illegible]. 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30, 21.50
דיזנגוף 3: לבן. 11.00, 15.10, 17.15, 19.30, 21.50; הפיתוי הכי יפה של חיי. 13.05
רקל: פילדלפיה. 19.30, 21.50.
הקולנוע: העפיפון הכחול. 16.30, 19.15, 21.45
חן 1: מרדף בשידור ישיר. 17.00, 19.30, 21.50
חן 2: חקירה תוקפנית. 17.00, 19.30, 21.50; חתולים בצמרת. שבת 11.00.
חן 3: ערה באפלה. 17.00, 19.30, 21.50.
חן 4: אוני'. 17.00, 19.25, 21.55; כל מה שתרצי. 11.00, 14.30.
חן 5: בכוונת זדון. 11.00, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
טיילת 1: בשם האב. 17.00, 19.30, 22.00
טיילת 2: העיתון. 17.00, 19.30, 22.00
טיילת 3: חיק שקוא'. 17.00, 19.30, 22.00
לב 1: קליפורניה. 12.15, 14.20, 17.00, 19.40, 22.00.
לב 2: קיקה. 12.00, 14.10, 16.50, 19.30, 21.50
לב 3: שלום לפילגש. 14.00, 19.30; עירום. 12.05, 14.15, 17.00, 22.00.
לב 4: תנועה אחת, ארבע נשימות. 12.10, 17.00, 19.50, 22.00
מוזיאון: האישה שיצרה שמן שומשום. 17.00, 19.45, 22.00
מקסים: עידן התמימות. 19.15, 21.40
סינמטק: אורלנדו. 17.30, 19.45, 21.45
צפון: הבריחה. 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 1: ארץ הצללים. 16.40, 19.20, 21.50
רב אור 2: תמונות קצרות. 17.30, 21.00
רב אור 3: מאהב אחד יותר מדי. 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 4: עידן התמימות. 16.35, 19.15, 21.50
רב אור 5: שארית היום. 16.35, 19.15, 21.50
שחף 1: רשימת שינדלר. 17.00, 20.45
שחף 2: בני וג'ון. 17.00, 19.30, 22.00
תל אביב 1: האקדח מת מצחוק 33.3. 17.30, 20.00, 22.00
תל אביב 2: העיתון. 17.00, 19.30, 22.00
תל אביב 3: בשם האב. 17.00, 19.30, 22.00

ירושלים

גיל 1: הבריחה. 13.30, 16.30, 19.30, 22.00
גיל 2: קצר בזמן. 13.30, 17.00, 19.30, 21.30
גיל 3: העיתון. 13.30, 17.00, 19.45, 22.00
גיל 4: רשימת שינדלר. 13.30, 17.00, 20.30
גיל 5: קליפורניה. 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 6: חיק שקוא'. 13.30, 16.30, 19.15, 22.00
גיל 7: האקדח מת מצחוק 33.3. 13.30, 17.00, 19.30, 21.30
גיל 8: בשם האב. 13.30, 16.30, 19.15, 21.45

חיפה

אורלי: שארית היום. 18.45, 21.15
רב גת 1: מרדף בשידור ישיר. 16.45, 19.00, 21.20
רב גת 2: כן, גברת הנשיא. 16.45, 19.00, 21.20
רב אור 1: ערה באפלה. 16.40, 19.00, 21.20
רב אור 2: אוני'. 16.40, 19.00, 21.20; אלדין שבת 11.00
רב אור 3: קיקה. 19.00, 21.20; חתולים בצמרת. 16.45. (לשוני הנינג'ה).
רב מור 1: ערה באפלה. 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 2: מאהב אחד יותר מדי. 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 3: כל מה שתרצי. 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 4: מרדף בשידור ישיר. 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 5: חקירה תוקפנית. 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 6: כן, גברת הנשיא. 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 7: בכוונת זדון. 16.45, 19.00, 21.20

אשדוד

רון 1: סגור לרגל שיפוצים.
רון 2: סגור לרגל שיפוצים.

אשקלון

חן 1: פילדלפיה. 16.45, 19.20, 21.50
חן 2: האקדח מת מצחוק 33.3. 17.00, 19.30, 21.50
חן 3: הבריחה. 17.00, 19.30, 21.50
חן 4: עידן התמימות. 16.35, 19.15, 21.50
חן 5: מרדף בשידור ישיר. 17.00, 19.30, 21.50

נתניה

חן 1: מרדף בשידור ישיר. 17.00, 19.30, 21.50
חן 2: ערה באפלה. 17.00, 19.30, 21.50
חן 3: חקירה תוקפנית. 17.00, 19.30, 21.50
חן 4: תמונות קצרות. 17.30, 21.00

ראשון לציון

חן 1: מרדף בשידור ישיר. 17.00, 19.30, 21.50
חן 2: כן, גברת הנשיא. 17.00, 19.30, 21.50
חן 3: חקירה תוקפנית. 17.00, 19.30, 21.50
חן 4: ערה באפלה. 17.00, 19.30, 21.50
נעמן: מאהב אחד יותר מדי. 19.30, 21.45
ראשון: ג'ק ונסרו. 19.30, 21.45
רון 1: העיתון. 17.00, 19.30, 21.45
רון 2: שומר הראש. 17.00, 19.30, 21.45
רון 3: בכוונת זדון. 19.30, 21.45

חולון

גל 1: הבריחה. 16.45, 19.30, 22.00
גל 2: הבריחה. 16.45, 19.30, 22.00
גל 3: האקדח מת מצחוק 33.3. 17.30, 20.00, 22.00
גל 4: אוני'. 16.45, 19.30, 22.00
גל 5: רשימת שינדלר. 17.00, 20.45

באר שבע

אשל: בשם האב. 17.00, 19.30, 22.00
רב נגב 1: הבריחה. 17.00, 19.30, 21.50
רב נגב 2: אוני'. 17.00, 19.30, 21.50
רב נגב 3: ארץ הצללים. 16.40, 19.15, 21.50
רב נגב 4: מרדף בשידור ישיר. 17.00, 19.30, 21.50

חדרה

לב 1: קליפורניה. 17.00, 19.40, 22.00
לב 2: העיתון. 17.00, 19.40, 22.00
לב 3: פילדלפיה. 17.00, 19.30, 22.00
לב 4: מאהב אחד יותר מדי. 17.00, 19.30, 21.50

ר"ג – גבעתיים

אואזיס 1: הבריחה. 17.00, 19.30, 21.50
אואזיס 2: חקירה תוקפנית. 17.00, 19.25, 21.50
אואזיס 3: ערה באפלה. 17.00, 19.30, 21.50
רב גן 1: מרדף בשידור ישיר. 17.00, 19.30, 21.50
רב גן 2: אוני'. 17.00, 19.30, 21.50
רב גן 3: כן, גברת הנשיא. 17.00, 19.30, 21.50
רב גן 4: בשם האב. 16.30, 19.15, 21.55

פתח תקווה

היכל 1: הבריחה. 17.00, 19.30, 22.00
היכל 2: קצר בזמן. 17.00, 19.30, 22.00
היכל 3: ללא פחד. 17.00, 19.30, 22.00

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ב' 20.6
20.30 – "אנסמבל קפריזמה". מנצח: מיכאל הרן. מיצירות: דביסי, סטרווינסקי, יוסף טל ואחרים.

שירותי חירום

משטרה

[illegible]

בתי חולים

[illegible]

בתי מרקחת

בת ים: גני בת ים, הנביאים 3.
חולון: אהרון, הופיין 52.
ירושלים: קופ"ח הכללית שטראוס א, אביגדורי 3.
נתניה: אריאלה, סלומון 2.
פתח תקוה: קופ"ח הכללית, ההסתדרות 21.
רמת גן: קופ"ח הכללית, הרא"ה 8.
תל אביב: ארלוזורוב, ארלוזורוב 76; אפרסמון, יהודה הלוי 110; תורנות לילה מיוחדת עד השעה 03.00, בימים א–ה, "בן יהודה", בן יהודה 142; עד השעה 24.00, בימים א–ה ובמוצ"ש, סופר־פארם רמת אביב, איינשטיין 40.
חיפה: מסדה, מסדה 30.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד־יוסטר מידע בימים א'–ה' בין השעות 08.00–20.00, בימי ו' 15.00–08.00, טלפון 03-433300.

יד ביד – אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה. ירושלים: 02-243358; ת"א: 226027 (24 שעות); חיפה: 04-229488 (11.00-20.00); גליל מערבי: 04-820222.

הקו הלבן – 03-204327, ימי א', ג', ה' 19.30–23.30.
קו פתוח להורים במצוקה – בימי ב' ו־ה'. 222732: ארגון הורים ארצי – קו פתוח, אוזן קשבת לילדים ובני נוער 03-621515 (24 שעות).

עזרה ראשונה לשיניים

[illegible]

סיוע לקורבנות אונס

[illegible]

אלי – עזרה באלימות כלפי ילדים במשפחה טל. 6956763, 261070. פועל מ־08.00 עד 22.00

עזרה ראשונה נפשית

ער"ן ירושלים – טל' 02-610303
ער"ן תל־אביב – טל' 03-5461111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א – 03-6961113
ער"ן חיפה – טל' 04-672222
ער"ן כרמיאל (גליל מערבי) – 04-988410
ער"ן נתניה – טל' 053-625110
ער"ן כפר־סבא – 052-913999
ער"ן באר־שבע – טל' 057-418111
מוקד: מוקד הדרום – [illegible] חיפה, 24 שעות ביממה. טל' 04-679999

מגן דוד אדום

ירושלים, ת"א, חיפה – טל' 101; רמת־גן, גבעתיים – טל' 5793333; לוד, רמלה – 101, טל' 08-221022; [illegible]

רכבות

מירושלים לת"א דרום: 07.25, 16.00.
מרחובות לת"א דרום: 06.00 (מלוד), 06.40, 07.30, 15.20, 17.15 (עד לוד), 18.50 (עד לוד).
מת"א דרום לירושלים: 07.25, 16.00.
מת"א דרום לרחובות: 06.10 (מלוד), 06.35, 14.35, 16.30, 18.00.
מת"א מרכז לחיפה: 06.00, 06.25, 07.18*, 08.03, 08.42*, 09.00, 10.30*, 12.00, 13.00*, 14.00, 15.00*, 15.57, 16.35, 17.00, 18.00, 19.00, 20.15.
לנהריה: 06.25, 12.00, 14.00, 15.00, 15.57, 17.00.
מחיפה בת־גלים לת"א: (מחיפה מרכז 5 דקות לפני היציאה מבת־גלים) 05.30, 06.00, 06.20, 06.42, 07.15*, 07.35, 08.20, 09.05*, 10.05, 11.00*, 11.56, 12.55*, 14.30, 15.30*, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30.
לנהריה (מחיפה מרכז 5 דקות לאחר היציאה מבת־גלים): 05.42, 07.58, 09.48, 12.07, 13.23, 15.26, 16.00, 17.30, 18.30.
מנהריה לחיפה ולתל־אביב: 05.50, 06.35, 07.25, 09.13, 10.57, 13.22, 15.24, 16.33, 17.30, 18.47.
קרונועים ברכבות מהירות בקו תל־אביב חיפה – מת"א מרכז: 15.30; מחיפה בת־גלים: 13.40, 16.10, 17.47.

לוח זמני רכבות בימי ו' וערבי חג בלבד

מירושלים לת"א דרום: 07.25, 12.00.
מרחובות לת"א דרום: 07.30, 13.30 (עד לוד).
מת"א דרום לירושלים: 07.25, 12.00.
מת"א דרום לרחובות: 07.00 (מלוד), 12.45.
מת"א מרכז (ע"ש סבידור) לחיפה: 06.00, 07.04, 08.00*, 08.51, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.05.
מת"א מרכז לנהריה: 08.00**, 10.00**, 12.00.
מחיפה בת־גלים לת"א (מחיפה מרכז 5 דקות אחרי היציאה מבת־גלים): 06.00, 06.35, 07.30*, 08.34, 09.30, 10.30, 11.30, 13.00, 14.00.
מחיפה בת־גלים לנהריה (מחיפה מרכז 5 דקות אחרי היציאה מבת־גלים): 06.13, 09.20, 10.13 (עד קריית־מוצקין), 11.37, 13.21.
מנהריה לחיפה ולת"א: 06.30, 06.10**, 10.25**, 11.00 (למוצקין), 12.30 (למוצקין), 12.50, 14.40 (עד חיפה בלבד).
קרונועים ברכבות מהירות בקו תל־אביב חיפה – מת"א מרכז: 12.20; מחיפה בת־גלים: 10.10.

מידע אודות שרותי הרכבת:

תחנת ירושלים: 02-733764; תחנת ת"א מרכז: 03-5421515; תחנת חיפה בת־גלים: 04-564321.

* – רכבת מהירה.
** – החלפת רכבות בחיפה.

וימבלדון: סיכוי למנסדורף וסמשנובה לעבור לסיבוב 2

[redacted]

היום תפתח בלונדון התחרותית היוקרתית ביותר בטניס העולמי, אליפות וימבלדון. נציגי ישראל, עמוס מנסדורף ואנה סמשנובה, יכולים בהחלט לעבור את המשוכה הראשונה.

מנסדורף, המדורג 48 בעולם, יתמודד עם הספרדי, תומאס קארבונל (66), המומחה למשטחי חימר. אם מנסדורף ינצח, הוא עשוי לפגוש את היהודי־האמריקני, ג'ים גראב, שמולו יתייצב טניסאי שעלה מהמוקדמות. אגב, קארבונל ניצח את גלעד בלום באוסטריה, והפסיד בגמר למוסטר.

אשתקד עבר עמוס את הסיבוב הראשון, אבל אחר כך הפסיד לסטפן ארברג, במשחק שסיפק חתיכת היסטוריה, בהיותו הטניסאי הישראלי הראשון ששיחק על המגרש המרכזי בווימבלדון.

סמשנובה, בת 17, שהפתיעה באליפות הרולאן גארוס בפאריס את הצ'כית, יאנה נובוטנה, הפיינליסטית מווימבלדון אשתקד, תפגוש טניסאית אלמונית מרוסיה, ייגנה מאניוקובה, המדורגת הרחק מהישראלית. אם הישראלית תנצח, היא תפגוש בסיבוב השני טניסאית מנוסה מלטביה, לאריסה ניילאנד.

אלוף וימבלדון, פיט סאמפראס, בן 22 מארה"ב, יפתח נגד בן ארצו, ג'ארד פאלמר, שגבר על מנסדורף בפאריס. המנצח יפגוש אמריקני נוסף, ריצ'י רנברג.

הפינליסט מאשתקד, ג'ים קורייר מארה"ב, ישחק בסיבוב הראשון, נגד ביירון בלק מזימבבואה, והמנצח ביניהם נגד גי פורז'ה מצרפת או הנריק הולם משבדיה.

מיכאל שטיך, המדורג שני בעולם, שיגיע ללונדון לאחר זכייתו בהאלה, גרמניה, על משטח דשא, יתקל בשחקן שעלה מהמוקדמות, ואחר כך יתמודד עם המנצח בין המרוקני, קארים אלאמי, לשוודי, מגנוס לארסון.

בוריס בקר, שזכה שלוש פעמים בווימבלדון, והמדורג שביעי, ישחק מול האמריקני דייויד וויטון. אלוף השנתיים האחרונות ברולאן גארוס, הספרדי סרג'י ברוגרה, והמדורג שמיני, יתמודד עם הבריטי, כארי קואן. סטפן ארברג, המדורג שלישי, ממתין ליריב שיעלה מן המוקדמות.

אנדריה אגאסי, המדורג 12, ישחק נגד האיטלקי אנדראה גאודנצי, המדורג 31 בעולם.

נשים: סטפי גראף, בעלת חמש זכיות בווימבלדון, תנסה להגן על תוארה, כשבסיבוב הראשון תפגוש את האמריקנית שחומת העור, לורי מקניל. המנצחת תתמודד בסיבוב השני עם המנצחת בין הגרמניה פטרה בגרו ליפנית, יונה קאמיה.

השנייה בדירוג, ארנצ'ה סאנצ'ז ויקאריו מספרד, אלופת הרולאן גארוס, תפגוש את הבולגריה, קאטרינה מאלייבה.

רביעית בדירוג היא מרטינה נאברטילובה, בת 37, שתופיע בפעם ה־20 והאחרונה בווימבלדון, עם רקורד של תשע זכיות, ותפגוש בפתיחה את הבריטית קלר טיילור.

★ המדורג 13 בעולם, השבדי, מאגנוס גוסטבסון, נאלץ לפרוש מאליפות ווימבלדון שתפתח ביום שני, עקב פציעה.

★ מיכאל שטיך זכה בטורניר האלה, כשניצח בהגמר את מגנוס לארסון השבדי 4:6, 6:4, 3:6.

★ תומאס מוסטר, ניצח בגמר טורניר סנט פולטן, אוסטריה, את הספרדי תומאס קארבונל 6:4, 2:6, 4:6.

הנבחרות (עד 14) לאליפות אירופה

□ נפתלי כהן

נבחרות ישראל עד גיל 14 בטניס ייצאו ביום ה' לאליפות אירופה, הבנים לספרד והבנות לאיטליה.

הבנים (אנדי רם, אורן ברזקן ורוני שניירר) יתמודדו ב־26 ביוני, בסגוביה שבספרד, עם סלובקיה, והמנצחת תתמודד למחרת עם גרמניה. רק אחת מבין 7 הנבחרות בבית זה תעלה לתחרויות הגמר, שיחולו ב־1 ביולי. הנבחרות האחרות שיתמודדו על כרטיס העלייה לגמר הן ספרד, בלגיה, הולנד ופורטוגל.

הנערות (תמר קרן, שרית גרשוביץ ואלה גולדשטוק) יתמודדו בבית 3 באיטליה על כרטיס העלייה לשלב הגמר. יריבתן הראשונה היא נבחרת בוסניה־הרצגובינה, והמנצחת ביניהן תתמודד עם איטליה. יתר הנבחרות בבית זה הן תורכיה, סלובניה, יוון והרפובליקה הסלובקית.

המרכז יזרים 200 אלף שקל להפועל כרמיאל

דירקטוריון מרכז הפועל אישר בישיבתו אתמול מימון ביניים בסך 200 אלף שקלים לסקציית הכדורסל של הפועל כרמיאל. הסכום שניתן יחולק ל־12 תשלומים, ויינתן כמימון ביניים עד שיוסדר הסיכסוך עם ראש עיריית כרמיאל, עדי אלדר.

מתברר כי אלדר חתם לפני שנה על הסכם עם מועצת הפועלים, לתקופה של ארבע שנים, בו הוא מתחייב לתמוך בסכום של 300 אלף שקל לשנה בסקציית הכדורסל של הפועל, הכוללת קבוצה בליגה הארצית לגברים, ארצית נוער, ארצית נערים, שתי קבוצות ילדים ושתי קבוצות קט־סל.

עקב סיכסוך עם מזכירת מועצת הפועלים, שולה כהן, החליט ראש העירייה, באישור מועצת העירייה, להפסיק לתמוך בקבוצה ולהעביר את ההקצבה למכבי. כאמור, עד שיימצא הפתרון לסכסוך, החליט מרכז הפועל לתמוך בקבוצות הכדורסל של הפועל כרמיאל.

★ נכים: כדורסלני בית הלוחם חיפה ינסו להגן הערב על תארם כמחזיקי גביע המדינה בכדורסל לנכים, כאשר יתמודדו במשחק הגמר באולם ספיבק בר"ג, עם אילן יפו.

סימפסון נשמר בבידוד בכלא מחשש שיתאבד

או.ג'יי. סימפסון העביר את לילו השני בכלא בתא מבודד ותחת השגחה צמודה, לאחר שהתעוררו חששות כי הוא נוטה להתאבדות. סימפסון יישאר במעצר עד לתחילת משפטו, שבו יואשם ברצח כפול של אשתו לשעבר ומאהבה.

אם יימצא אשם, הוא עלול לקבל עונש מוות, שהוא העונש המכסימלי שניתן להטיל עליו לפי חוקי קליפורניה.

התובע המחוזי של לוס אנג'לס, עו"ד ג'יל גארצ'טי, אמר כי משפטו של סימפסון ייערך רק בעוד חודשים אחדים, אולם עקב חומרת ההאשמות נגדו אין אפשרות לשחררו בערבות, והוא יישאר במעצר.

[redacted]

רוח גבית סייעה להישגים מעולים באליפות ארה"ב

הישגים מצויינים נקבעו בקפיצה לרוחק באליפות ארה"ב בנוקסוויל, טנסי, בסיוע רוח גבית חזקה.

שיאן העולם, מייק פאואל, קפץ 8.68 מטר, כשרוח 4.10 מטר לשנייה נשבה בעת הקפיצה (הרוח המותרת – שני מטרים לשנייה).

ג'קי ג'וינר־קרסי קפצה 7.14 מטר, בסיוע רוח של 2.30 מטר לשנייה. ג'וינר ניצחה גם ב־100 מטר משוכות, ב־12.88 שניות.

סקוט הופמן קפץ במוט לגובה 5.97 מטר, ואנטוניו פיטרגרו רץ 400 מטר ב־44.43 שניות.

[redacted]

אלכסייב סיים שני במונאקו

השחיין הישראלי, ואדים אלכסייב, סיים שני במשחה 100 מטר חזה בתחרות בינלאומית במונאקו, בזמן של 1:03.45 דקה.

המנצח היה האמריקני סת' ואן נירדן, 1:03.36 דקה. אלכסייב הקדים את הרוסי דמיטרי וולקוב, 1:03.62 דקה.

[redacted]

בית"ר רמת־גן: היו"ר רבי התפטר, קובלסקי מועמד

□ י. חכם

לאחר שהאיחוד בין קבוצות מכבי ובית"ר רמת־גן לא יצא אל הפועל, הודיע אתמול יו"ר מחלקת הכדורסל של בית"ר, עוזי רבי, על התפטרותו מהתפקיד.

רבי אמר לי אמש: "קבוצת בית"ר ר"ג הגיעה ללאומית א' בכבוד, וסיימה את העונה החולפת ללא חובות. חבל שהאיחוד עם מכבי ר"ג נכשל. אני מצידי מוכן בכל עת לבצע את האיחוד".

ראשי הקבוצה מנסים להעמיד קבוצה, למרות המצב הקשה אליו נקלעו. המועמד לאמן בקבוצה הוא אילן קובלסקי.

העתודה יוצאת היום לטורניר בפורטוגל

□ י. חכם

נבחרת העתודה בכדורסל, המתכוננת למשחקי אליפות אירופה לנבחרות עד גיל 22, תצא היום לטורניר בפורטו, פורטוגל, שבו ישתתפו גם פורטוגל, הולנד ונבחרת שתורכב משחקני מכללות מארה"ב.

אביו של אלון מזרחי עשוי לרכוש את כרטיס השחקן שלו

□ משה רוזנברג

אלון מזרחי עשוי לרכוש את כרטיס השחקן שלו ממכבי חיפה באמצעות אביו, עמוס. מזרחי, שירד אתמול לחופשה בהולנד, הסמיך את אביו לנהל מו"מ עם הבעלים, יעקב שחר. בשיחה שהיתה עם כתבנו אישר האב: "אנשי עסקים ממכבי תל־אביב מוכנים לרכוש את כרטיסו, אבל זה לא ייצא לפועל. אין לי בעיה לרכוש את הכרטיס בעצמי. כבר דיברתי בנושא זה עם שחר, אך לא אעקוב במחיר".

מקורבים לכדורגלן טוענים כי שחר תובע תמורת 200 אלף דולר.

לגבי האפשרות שמזרחי ייצא לחו"ל, באירופה, אמר אביו של הכדורגלן כי סוכנו, פנחס זהבי, נמצא עתה במונדיאל, והסיכוי שמזרחי ישחק באיטליה או בספרד קלוש.

מזרחי השתכר בחיפה 110 אלף דולר נטו, ואם אביו ירכוש את כרטיסו, ידרוש לעונה 130 אלף דולר.

חרזי לא יוחלף בעטר

□ משה רוזנברג

יו"ר בית"ר ירושלים, משה דדש, הכחיש אמש את הידיעות שהתפרסמו בכלי התקשורת על חילופים אפשריים בין רונן חרזי לראובן עטר.

דדש ציין: "קנינו את רונן חרזי לא כדי לעשות עסקות חליפין. הוא שייך לנו ויש הסכם עמו שיוכל להשתחרר רק לקבוצה מחו"ל".

אתמול נסגר סופית החוזה של אלי אוחנה לשתי עונות נוספות. דדש לא רצה לנקוב בסכום, אבל מדובר בשכר יותר גבוה מאשר קיבל אוחנה בעונה שעברה, בה השתכר כ־110 אלף דולר.

מחרתיים יחל המו"מ עם יתר השחקנים, במטרה לגמור עד תחילת השבוע הבא את כל הנושא הכספי.

המאמן, אמציה לבקוביץ', יוצא היום לגרמניה כדי לתכנן מחנה אימונים לבית"ר ירושלים. לבקוביץ' הוסמך לסכם את כל הפרטים הטכניים והכספיים למחנה האימון.

מכבי ת"א: המו"מ עם השחקנים – עד סוף השבוע

□ משה רוזנברג

עד סוף השבוע תתברר מצבת כדורגלני מכבי תל־אביב לעונה הקרובה. מנהל הקבוצה, שמעון קורק, יחד עם הגזבר, רפי עגיב, קיבלו את בקשות השחקנים למשכורות לעונה הבאה, והשבוע יינתנו להם תשובות.

קורק אמר שהפערים אינם גבוהים, כולל במקרה של איציק זוהר, כך שלא תהיה בעיה בחתימת החוזים. היחיד שלגביו יש ספק הוא החלוץ, מאיר מליקה, שאמנם חתום לעונה הבאה, אולם מכבי ת"א אינה מתנגדת להשאילו–לבני יהודה או לבית"ר ירושלים, אם תבוא הצעה כספית טובה.

אימוני הקבוצה יחלו ב־10 ביולי, ללא המאמן, אברהם גרנט, שנסע למונדיאל, כאשר שחקני הרכש החדשים שעדיין לא נקבעו אמורים להגיע בעוד שלושה שבועות.

★ המגעים בין קשר בית"ר ירושלים, יעקב שוורץ, למכבי הרצליה, הופסקו אתמול, לאחר שהמנג'ר הירושלמי, אמציה לבקוביץ', הבהיר כי הוא מסרב לשחררו. הרצליה תחפש, איפוא, קשר אחר. החלוץ, יובל אוחנה, ימשיך עונה נוספת בקבוצה. אמיר בן־יוסף

אלמיליאן חזר מניתוח בבלגיה

□ צבי חביב

צבי מלמיליאן היה אמור לשוב בשעת לילה מאוחרת מבלגיה, שם עבר ניתוח בברכה.

מלמיליאן, כשל מציעה, הוא סבל מכאבים שהקשו את הליכה. בשבוע שעבר יצא לבלגיה, עבר את הניתוח, והיום כבר תוכלו לראות בירושלים.

יו"ר נתניה: גם במאות אלפי דולר זיאנו לא יימכר

□ עמי רוזנברג

מאמן מכבי נתניה, ויקו חדד, הודיע להנהלת הקבוצה חד־משמעית לא לשחרר את אבישי ז'אנו, גם תמורת סכום של כמה מאות אלפי דולרים, כפי שמציע יעקב שחר, הבוס של מכבי חיפה.

עובדה זו קיבלה חיזוק בדבריו של יו"ר עמותה, רוני שרטוב, שאמר: "ז'אנו סגור אצלנו. אמנם, אין חתימה, אבל הוא יכול לשכוח ממעבר לקבוצה אחרת, גם תמורת כסף רב שמבטיחים לו במכבי חיפה".

בנושא הזרים אמר שרטוב: "אנחנו לא ממהרים להחתים זר שלישי, ובשלב זה נראה כי נפתח את הליגה עם שני הזרים שהיו לנו, רומן פיליפצ'וק ואיגור שקווירין, בנוסף לפיטר קארגיל, שלא ייחשב זר, מאחר שהוא כבר שהה יותר מחמש שנים בארץ".

★ האתלט הישראלי, אלכסיי באזארוב, סיים מקום שני בריצת 400 מטר מכשולים, בזמן 50.64 שניות, בתחרות בינלאומית בליסבון. ראשון היה פדרו רודריגס מפורטוגל, 50:00.

אלון מחפשת הרכב חדש

□ י. חכם

עתה בהפועל צפרירים חולון כמעט כל שחקני ההרכב לא ימשיכו בקבוצה בעונה הבאה.

לא ימשיכו דוד וילקוביץ', אלי אזן ואלי...

גם הם לא עזרו: אוהדי נבחרת מרוקו הגיעו מצוידים למשחקה של נבחרתם מול בלגיה, אך בסיום התברר שעידודם הססגוני לא עזר. למרות היכולת הטובה שגילו המרוקנים, הם הפסידו לבלגיה 0:1 (צילום: אי. פי.)

גאורגה — חגיגה לעיניים

כל התחזיות על סיכויי קולומביה לזכות בתואר העולמי התנפצו אתמול ברגליו של גאורגה האג'י, שבתצוגת כדורגל גאונית הוליך את רומניה לניצחון גדול 1:3

קפטן נבחרת רומניה, גאורגה האג'י, בן 29, המשחק בברשייה האיטלקית, ניצח אור לאתמול את קולומביה היומרנית 1:3. האג'י כבש שער, בישל שער נוסף, ניווט את חבריו בצורה מזהירה, והוכיח שוב כי היום הוא הכדורגלן הגדול בארצות הבלקן.

האג'י, המחזיק בשיא ההופעות בסגל הרומני, היה בכל מקום וגם לא חשש להכנס לקרבות מגע. בדקה ה־40 הוא נפגע בקרסולו והורד ע"י "מכונית האלונקה" לקבלת טיפול, אך לאחר ההפסקה שב למשחק בכוחות רעננים.

השער הראשון, בדקה ה־16, הפתיע את רבבות הצופים באיצטדיון "רוז בול", ואת המיליונים שצפו בשידור ישיר בטלוויזיות. הקפטן הרומני שלח כדור מצויין לסקורר של הנבחרת, פלורין ראדוצ'יו, בן 24, מקבוצת מילאן, שהצליח להטעות שני מגינים, התקדם משמאל למרכז הרחבה ובבעיטה אדירה הכניע את השוער הקולומביאני, אוסקר קורדובה.

כעבור 18 דקות הבחין האג'י, שדהר עם הכדור באגף השמאלי, כי השוער הצעיר (24) אינו ממוקם בשערו, ובעט אלכסונית ממרחק 23 מטרים. הכדור חלף בקשת מעל השוער הנבוך ונורר לפינה הנגדית – 0:2.

אלר כך נפגע האג'י בקרסולו והורד לטיפול, והקולומביאנים ניצלו זאת כדי לצמק ל־2:1. כדור קרן הוגבה משמאל וחלוץ באיירן מינכן, אדולפו ואלנסיה, בן 26, התברג בין המגינים ונגח בעוצמה פנימה.

בית א'				
1.	רומניה	1	1–3	3
2.	ארה"ב	1	1–1	1
–.	שווייץ	1	1–1	1
4.	קולומביה	1	3–1	0

שער זה הפיח תקווה אצל הקולומביאנים, שהחלו לתקוף גלים גלים את שערו של בוגדאן סטלאה. אבל הדרום־אמריקנים התחכמו יתר על המידה, ולעתים נראה היה שהם רוצים לתרור עם הכדור לרשת, וזה סייע לשוער הרומני, בעל רפלקסים נפלאים, למנוע לא פעם חדירת כדורים בטוחים לשערו, כשניצב יחידי מול ואלנסיה ואספרייה.

מנגד, השוער הקולומביאני, שרצה ללכת בעקבות היגיטה "המשוגע", יצא בבטחון מופרז משערו ושילם את המחיר, כשספג את שני השערים האחרונים, של האג'י ושל ראדוצ'יו (האחרון). רק פעם אחת נזקקה לזכותו הרימה נפלאה בקצה אצבעותיו, כשהאג'י הבחין כי אינו בשערו, בעט כדור מתוחכם, אך ברגע האחרון זינק קורדובה והציל שער בטוח.

בדקה ה־87, לאחר שחבריו המגינים התנהגו ביעילות רבה לאורך כל המחצית השנייה, הצליח ראדוצ'יו להבטיח את הניצחון בשער שלישי. הוא ניצל מסירה ארוכה של האדריכל האג'י, ודהר קדימה. השוער הקולומביאני יצא מולו, אולם הרומני הצליח בקצה נעלו לגנוב את הכדור מידיו המושטות, להטעות מגן ולקבוע את תוצאת המשחק – 1:3.

לאחר ההפסד אמרו מאמני נבחרת ברזיל וארגנטינה, כי קולומביה לא עמדה בלחץ, משום שהכל האמינו כי תהווה גורם במונדיאל ופלה אפילו הימר שתזכה בגביע.

מאמן קולומביה, מאטוראנה, אמר: "שחקנינו היו מתוחים מאז הניצחון על ארגנטינה בבואנוס־איירס (0:5). הכל דיברו ודיברו על יכולתנו, וזה מה שעיצבן אותנו וגרם לאבדן העשתונות".

אגב, זה היה ההפסד השני של קולומביה ב־34 משחקיה האחרונים.

שלושה מכדורגלני קולומביה ספגו צהובים מהשופט הסורי, ג'מה אל־שאריף: הררה (36), הקפטן ואלדרמה (53) ואלווארז (69), לעומת כרטיס צהוב אחד שספג ראדוצ'יו, שהוחלף לאחר שהבקיע את שערו השני.

רומניה: סטלאה, בלודריצ'י, פטרסקו, מיהאלי, פרודאן, מינטאנו, פופסקו, לופסקו, האג'י (קפטן), דומיטרסקו (שלימש 67), ראדוצ'יו (פאפורה 90).

קולומביה: קורדובה, הררה, פרייאות, אסקובר, פרז, גומז, ואלדרמה (קפטן), אלווארז, רינקון, ואלנסיה, אספרייה.

91,856 צופים ראו את המשחק המסקרן, שלדעת רבים היה הטוב ביותר שנערך ביומיים האחרונים.

נאדל ואציברי הושעו ל־2 משחקים

שני המורחקים ממשחקי יום הראשון של המונדיאל, הספרדי, אנחל נאדאל, והבוליביאני, מרקו אנטוניו אצ'ברי, הושעו ע"י פיפ"א לשני משחקים, כך שלא ישותפו בהמשך המשחקים בבית ג'.

נאדאל הורחק במשחק התיקו (2:2) נגד דרום קוריאה, ואצ'ברי בהפסד לגרמניה 1:0. כמו כן נקנסו ספרד ובוליביה ב־5000 פרנקים שוויצרים (3500 דולר) כ"א.

ועדת המשמעת של פיפ"א הודיעה כי כל שחקן שיספוג שני כרטיסים צהובים יושעה למשחק אחד, וכי להבא יינקטו צעדים חריפים וקנסות גבוהים נגד המורחקים ונבחרותיהם.

סופר־כדורגלן: גאורגה האג'י, קפטן נבחרת רומניה, הוליך אור לאתמול את נבחרתו לניצחון גדול 1:3 על נבחרתה קולומביה, שרבים, בהם פלה, ראו בה מועמדת לזכייה בתואר. האג'י כבש שער ועיד ביופיו ובישל את השניים האחרים לזכות נבחרתו

בית ו'				
1.	בלגיה	1	0–1	3
2.	הולנד	–	–	–
3.	ערב הסעודית	–	–	–
4.	מרוקו	1	1–0	0

גם בבלגיה המארק עולה

הבלגים הזיעו כדי לגבור על מרוקו 0:1 משער של מרק דהורייזה

כ־61 אלף צופים התייבשו בחום הכבד באורלנדו, פלורידה (32 מעלות), כשחזו בניצחונה הדחוק של בלגיה על מרוקו 0:1, משער שכבש בנגיחה מארק דהורייזה בדקה ה־11. זה היה המשחק הראשון בבית 6.

דהורייזה, שסבל בשבוע שעבר מפציעה במפשעה, ניתר מעל ידיו המושטות של השוער המרוקני, חאליל אזמי, ונגח לרשת לאחר הגבהה של לוק ניליס.

המרוקנים השיבו מלחמה שערה, אולם החמיצו כמה הזדמנויות. מוחמד צ'אוק בעט מקרוב מעל המשקוף, שלוש דקות לפני ההפסקה. 20 דקות לסיום הוא הצליח להתברג בין המגינים, השוער מישל פרודום לא היה בשערו, אבל נגיחתו פגעה בעמוד השער.

הבלגים שלטו ב־45 הדקות הראשונות, אולם במחצית השנייה סיכנו המרוקנים יותר את השער הבלגי. מוסטפה חאדג'י אילץ את פרודום למתוח את אבריו כדי להציל את שערו.

קפטן נבחרת בלגיה, ג'ורג' גרון, ספג כרטיס צהוב בדקה ה־83, ומנגד שלושה מרוקנים הוצהבו ע"י השופט הקולומביאני, חוזה טורס: נאייבט (24), דאודי (39) ואזוזי (90).

בלגיה: פרודום, גרון (קפטן), דהורייזה, סמידטס, סטאלנס, ואן דר אלסט, דהורייזה, שיפו, בושין (בורקלמאנס 85), נילים (אמרס 54) וובר.

מרוקו: אזמי (אלאוזי 88), אבדלה, טריקי, נאייבט, האדריאוואי, אל האדאווי (באחזיה 69), חאבאבי, חאדג'י, אזוזי, דאודי, צ'אוש (סאמאדי 82).

משחקי היום

● בית ב': ברזיל – רוסיה (23.00, סן־פרנסיסקו, שידור ישיר בערוץ 1).

● בית ו': הולנד – ערב הסעודית (02.30, וושינגטון, שידור ישיר ביורוספורט).

בראשים מורכנים: התצלום הזה מבטא היטב את האווירה במחנה הנבחרת האיטלקית בעקבות ההפסד במשחק הראשון מול אייר – 1:0. פניהם (משמאל) של מאלדיני, מאסרו, בארזי, קוסטקורטה ודאסוטי מעידות על מצב רוחם האמיתי (צילום: אי. פי.)

אבל באיטליה אחרי ההפסד לאייר

שערו של ריי האוטון (1:0) כמו הפך את רומא לעיר נטושה. "כולם נשארו בבית לבכות" – אמר מלצר במסעדה ● העיתונות חתכה את הנבחרת ומאמנה סאקי

אווירה של אבל היתה אתמול באיטליה, אחרי הפתיחה הגרועה של הנבחרת האיטלקית, שהפסידה 1:0 לאייר, במסגרת בית ר'.

חוצות רומא התרוקנו זמן קצר לפני התחלת המשחק בשבת בלילה, ולאחריו נראתה רומא כעיר נטושה. "הכל נשארו בבית כדי לבכות" – אמר מלצר במסעדה, שעקב אחרי המשחק באמצעות טלוויזיית־כיס קטנה, תוך כדי הגשת מנות לאורחים המעטים.

גם במילאנו הוכו התושבים בהלם. צפירות המכוניות, המושמעות במהלך כל משחק כדורגל חשוב, פסקו דקות ספורות לאחר שריי האוטון הקשית מ־25 מטרים (דקה 11) מעל השוער פאליוקה וקבע 1:0 לאייר.

עתוני איטליה ביקרו קשות הנבחרת וטענו כי שיחקה ללא השראה. גם המאמן הלאומי, אריגו סאקי, לא יצא נקי מהביקורות הקטלניות.

העתון "לה סטאמפה" הרואה אור בטורינו, כתב במאמר מערכת בעמודו הראשון: "איטליה הקטנה בניו־יורק מתאבלת. ההרפתקה כולה לא יכלה להתחיל בצורה גרועה יותר".

הזמרת לייזה מינלי, שאביה איטלקי ואמה אמריקנית, שרה לפני פתיחת המשחק, אולם קולה כמעט לא נשמע, על רקע צרחותיהם של אוהדי אירלנד (בהערכה גסה – כ־60 אלף מהצופים).

אירלנד: בונר, אירווין, באבּ, מקגראת, פולן, קין, טאונסנד, האוטון (מקטיר' 60), שרידאן, סטונטון, קין (אולדרידג' 89).

איטליה: פאליוקה, טאסוטי, קוסטקורטה, בארזי, מאלדיני, דונאדוני, אלבריטיני, דינו באג'יו, אבאני (מאסרו 46), רוברטו באג'יו, סיניורי (ברטי 88).

שפט ואן דר־אנדה מהולנד, לעיני 76 אלף צופים ב"ג'איינטס סטדיום" בניו־ג'רסי.

פיפ"א מרוצה מהשיפוט

המזכ"ל בלאטר: אדום יישלף על כניסה מאחור רק אם לשחקן הפגוע לא היה סיכוי להגיע לכדור

התאחדות הכדורגל העולמית, פיפ"א, כינסה אתמול מסיבת עיתונאים כדי להבהיר את עמדתה בנושא ה"כניסות" מאחור של שחקנים.

כזכור, הבהירה פיפ"א לפני פתיחת המשחקים כי כל כניסה מאחור תגרור בעקבותיה כרטיס אדום, ושופט שלא יציית להוראה הנדרשה יישלח הביתה. אולם עתה, לאחר פתיחת המשחקים, החלו אנשי מקצוע לתהות מדוע השופטים אינם ממלאים בדיוק אחר ההוראה, שכן לא כולם שלפו את הכרטיס האדום בעקבות עבירות גסות מאחור.

מזכ"ל פיפ"א, ספ בלאטר, שאירגן את מסיבת העיתונאים, דחה את הטענות כאילו השופטים אינם ממלאים את ההוראה במלואה, והבהיר את עמדתה של פיפ"א בנושא. "עד עתה, על־פי הדיווחים שקיבלנו מהמפקחים שלנו במגרשים, אנו מרוצים מאד מרמת השיפוט ומהשופטים, ונמסר לנו שהשופטים והקוונים נצמדים להוראות שקיבלו".

ביום חמישי בשבוע שעבר אמר בלאטר כי על כניסה מאחור יישלף כרטיס אדום, ואתמול תיקן ואמר כי הכרטיס האדום יישלף לשחקן הפוגע רק אם לא היה לו כל סיכוי להגיע לכדור. "מה שאנו רוצים להשיג זה שהשחקנים יפסיקו לפגוע ברגליים ויילכו רק על הכדור" – הוסיף בלאטר.

הרבה הופעות, מעט השגים

[redacted]

□ שבח בן־גבריאל

מכסיקו מתהדרת במספר רב (9) של הופעות במונדיאלים. יש אומרים כי הדבר נובע ממיקומה הגיאוגרפי.

במוקדמות 90 לא השתתפה מכסיקו, עקב העונש שהוטל על ההתאחדות המכסיקנית, שהיתה מעורבת בתרמית באליפות העולם לנוער.

בסיכום 29 משחקיה במונדיאל ניצחה מכסיקו בשישה והפסידה ב־17. שישה משחקים נסתיימו בלא הכרעה. הפרש השערים 64:27.

הכדורגלן שהופיע במירב המונדיאלים היה השוער הנודע, אנטוניו קארבאחאל (1950, נעדר ב־1954 בשל פציעה, הופיע ב־1958, 1962, 1966 כשהוליף את קלדרון, והתייצב רק למשחק האחרון נגד אורוגוואי 0:0).

אתמול פתחו המכסיקנים את הופעתם בבית 5, נגד נורבגיה. ב־24 בחודש ישחקו באורלנדו נגד אירלנד וב־28 בוושינגטון נגד איטליה.

הסגל: שוערים – חורחה קמפוס, פליקס פרננדז, אדריאן צ'אבז. מגנים ועורפים – איגנאסיו מרקס, ראול גוטיירז, קלאודיו סוארז, רמירז, חואן ראמון רמירז. קשרים: מרסלינו ברנאל, חואקים דל אולמו, ארנאלדו אספינוזה, בנזמין גאלינדו, אלברטו גארסיה אספה, חואן קרלוס צ'אבז, חורחה רודריגז. חלוצים – לואיס אלבס, קרלוס הרמוסיליו, לואיס סאלוודור, הוגו סאנצ'ז, לואיס גארסיה.

רק הוגו סאנצ'ז נותר מהנבחרת שהופיעה לפני שמונה שנים במשחקי הגמר נגד גרמניה. הוא כיום בן 35, ובעבר מלך השערים בליגה הספרדית כמוצי ריאל מדריד.

מאמן הנבחרת הוא מיגל מחיה באחון, שנטל את שרביט האימון מבורה מילוטינוביץ'.

★ הדשא באיצטדיון "סטנפורד סטדיום" בסאן פרנסיסקו נגוע. לפני שבוע היה צורך להחליפו בדשא שהובא מבחוץ, כדי להכינו למשחק הראשון בו במונדיאל, בין ברזיל לרוסיה, היום. האיצטדיון נבנה ב־1921 ומכיל 86,019 מקומות. מספר הצופים הרב שבא לחזות במשחקי כדורגל באיצטדיון זה היה באולימפיאדת לוס אנג'לס ב־1984, כש־83,642 איש ראו את משחק הגמר בין ברזיל ואיטליה.

★ רוב המשחקים נערכים בשעות הצהריים החמות, ומארגני הטורניר נערכים כמו למבצע צבאי. החששה של המארגנים היא כי בכל משחק ממוצע קורבנות החום יגיע ל־100.